

ZARZĄDZENIE
MINISTRA KLIMATU I ŚRODOWISKA ¹⁾

z dnia 30 grudnia 2021 r.

w sprawie zadań ochronnych dla Kampinoskiego Parku Narodowego na rok 2022

Na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 1 i ust. 3 oraz art. 12 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2021 r. poz. 1098 i 1718) zarządza się, co następuje:

§ 1. Ustanawia się zadania ochronne dla Kampinoskiego Parku Narodowego na rok 2022.

§ 2. Zadania ochronne, o których mowa w § 1, obejmują:

- 1) identyfikację i ocenę istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz sposoby eliminacji lub ograniczania tych zagrożeń i ich skutków, stanowiące załącznik nr 1 do zarządzenia;
- 2) opis sposobów ochrony czynnej ekosystemów, z podaniem rodzaju, rozmiaru i lokalizacji poszczególnych zadań, stanowiący załącznik nr 2 do zarządzenia;
- 3) opis sposobów czynnej ochrony gatunków roślin i zwierząt, stanowiący załącznik nr 3 do zarządzenia;
- 4) wskazanie obszarów objętych ochroną ścisłą, czynną oraz krajobrazową, stanowiące załącznik nr 4 do zarządzenia;
- 5) ustalenie miejsc udostępnianych w celach naukowych, edukacyjnych, turystycznych, rekreacyjnych i sportowych, z podaniem maksymalnej liczby osób mogących przebywać jednocześnie w tych miejscach, stanowiące załącznik nr 5 do zarządzenia.

§ 3. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2022 r.

MINISTER KLIMATU
I ŚRODOWISKA

Anna Moskwa

¹⁾ Minister Klimatu i Środowiska kieruje działem administracji rządowej – środowisko, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 27 października 2021 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Klimatu i Środowiska (Dz. U. poz. 1949).

Załącznik nr 1

IDENTYFIKACJA I OCENA ISTNIEJĄCYCH I POTENCJALNYCH ZAGROŻEŃ WEWNĘTRZNYCH I ZEWNĘTRZNYCH ORAZ WSKAZANIE SPOSOBÓW ELIMINACJI LUB OGRANICZANIA TYCH ZAGROŻEŃ I ICH SKUTKÓW

I. Zagrożenia wewnętrzne istniejące

Lp.	Identyfikacja i ocena ¹⁾ zagrożeń	Sposoby eliminacji lub ograniczania zagrożeń i ich skutków
1	Zagrożenie przyrody spowodowane przez działania właścicieli nieruchomości niebędących w użytkowaniu wieczystym KPN ²⁾ , a położonych w obszarze KPN, o charakterze inwestycyjnym (m.in. lokalizacja nowej zabudowy) lub nieinwestycyjnym (m.in. lokalizacja składowisk odpadów, przekształcanie rzeźby terenu i zmiana warunków wodnych, introdukcja inwazyjnych, obcych gatunków roślin)	1. Nabywanie nieruchomości prywatnych położonych w granicach KPN. 2. Działania polegające w szczególności na: uzgadnianiu studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, czy też opiniowaniu lokalizacji inwestycji celu publicznego.
2	Obniżenie poziomu wód podziemnych	1. Budowa i konserwacja zastawek, przetamowań i innych urządzeń spowalniających odpływ wód na ciekach wodnych w granicach KPN. 2. Zasypywanie ujściowych odcinków rowów odwadniających. 3. Budowa grobli ograniczających spływ wód powierzchniowych. 4. Ograniczenie prowadzenia prac utrzymaniowych (wykaszenie roślinności w rowie i na skarpach, wrywanie roślinności korzeniowej, odmulanie i pogłębianie kanałów) na głównych ciekach w KPN. 5. Współpraca z Państwowym Gospodarstwem Wodnym Wody Polskie w zakresie regulacji stanu wód w głównych ciekach KPN, polegająca m.in. na współdziałaniu w realizacji projektów, prowadzeniu wzajemnych konsultacji, wymianie informacji lub utrzymywaniu bieżących kontaktów roboczych.
3	Przebywanie osób w miejscach nieudostępnianych	Ukierunkowanie ruchu turystycznego, przez: 1) zaprojektowanie, budowę, modernizację i konserwację infrastruktury turystycznej; 2) oznakowanie granicy zewnętrznej KPN; 3) konserwację szlaków pieszych i rowerowych, polegającą w szczególności na usuwaniu powstałych szkód na szlaku,

		<p>przeprowadzaniu prac porządkowych na szlaku, uzupełnianiu ubytków w oznakowaniu szlaku;</p> <p>4) korekty przebiegu szlaków pieszych;</p> <p>5) wymianę słupów i drogowskazów na węzłach komunikacyjnych;</p> <p>6) wytyczenie i oznakowanie w terenie szlaków turystyki konnej;</p> <p>7) zaprojektowanie, wykonanie nowych oraz konserwację istniejących szlaków, ścieżek spacerowych, ścieżek rekreacyjnych i ścieżek dydaktycznych, polegające w szczególności na usuwaniu powstałych szkód, przeprowadzaniu prac porządkowych, uzupełnianiu i odnawianiu oznakowania oraz uzupełnianiu, czyszczeniu i impregnacji infrastruktury towarzyszącej;</p> <p>8) konserwację szlabanów metalowych, polegającą na naprawie i utrzymaniu szlabanów w należytym stanie;</p> <p>9) instalowanie nowych szlabanów, w celu uniemożliwienia wjazdu pojazdów na tereny chronione;</p> <p>10) budowę zapór (m.in. z żerdzi, kłód, gałęzi) w miejscach niedostępnianych (szczególnie u podnóża wydmy);</p> <p>11) ustawianie:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) tablic informacyjnych (w szczególności tablic edukacyjnych lub ostrzegawczych), b) map turystycznych, c) tablic z regulaminem KPN, d) piktogramów; <p>12) wyznaczenie i oznakowanie tras spacerowych.</p>
4	Występowanie pożarów i innego miejscowego zagrożenia	<ol style="list-style-type: none"> 1. Utrzymanie pasów przeciwpożarowych typu A i B. 2. Utrzymanie baz sprzętu do gaszenia pożarów lasów. 3. Utrzymanie dojazdów pożarowych w stanie przejezdności. 4. Usuwanie materiałów łatwopalnych. 5. Usuwanie krzewów i drzew pod liniami energetycznymi oraz wokół transformatorów. 6. Oczyszczanie zbiorników wodnych będących punktami czerpania wody. 7. Remont lub wymiana słupów, tablic informacyjnych, ostrzegawczych dotyczących zabezpieczenia przeciwpożarowego lasu. 8. Gaszenie pożarów i dozоровanie pożarzysk. 9. Ustalanie stopnia zagrożenia pożarowego lasów. 10. Obserwacja terenów leśnych. 11. Prowadzenie dyżurów przeciwpożarowych służb terenowych, kierowców ciągników oraz w punkcie alarmowo-dyspozycyjnym (PAD). 12. Utrzymywanie infrastruktury przeciwpożarowej w tym systemu łączności radiotelefonicznej. 13. Wprowadzanie zakazu wstępu do lasu w okresie najwyższego zagrożenia pożarowego. 14. Usuwanie innego miejscowego zagrożenia. 15. Edukacja społeczeństwa.
5	Opanowywanie siedlisk przez ekspansywne gatunki roślin zielnych, drzew i krzewów	<ol style="list-style-type: none"> 1. Usuwanie mechaniczne drzew i krzewów obcego pochodzenia oraz roślin zielnych zagrażających rodzimym gatunkom.

	obcego pochodzenia, zagrażające ustępującym gatunkom rodzimym, w tym zwłaszcza rzadkim i zagrożonym	2. Wspomaganie usuwania mechanicznego drzew i krzewów oraz roślin zielnych obcego pochodzenia preparatami chemicznymi i biologicznymi w przypadku gatunków najbardziej ekspansywnych (czeremcha amerykańska (<i>Padus serotina</i>), klon jesionolistny (<i>Acer negundo</i>), dąb czerwony (<i>Quercus rubra</i>), robinia akacjowa (<i>Robinia pseudoacacia</i>)).
6	Niezgodność składu gatunkowego części drzewostanów z siedliskiem, skutkująca degeneracją siedliska, w tym gleb	<ol style="list-style-type: none"> 1. Regulacja struktury gatunkowej i wiekowej drzewostanów. 2. Dolesianie wybranych luk i przerzedzeń. 3. Produkcja sadzonek drzew i krzewów do odnowień i zalesień w Gospodarstwie Szkółkarskim w Julinku. 4. Utrzymywanie prawidłowej struktury zbiorowiska leśnego. 5. Wykonywanie cięć pielęgnacyjno-hodowlanych i ochronnych. 6. Odnowienie lasu w drodze siewu (naturalnego, sztucznego) lub sadzenia. 7. Przebudowa drzewostanów. 8. W razie konieczności: <ol style="list-style-type: none"> 1) wykonywanie poprawek i uzupełnień na uprawach i młodnikach; 2) porządkowanie powierzchni i przygotowanie gleby pod odnowienia; 3) wprowadzanie podszytów zgodnych z siedliskiem.
7	Zanieczyszczenie wód powierzchniowych i podziemnych	<ol style="list-style-type: none"> 1. Działania na rzecz rozbudowy systemu oczyszczania ścieków i wód opadowych oraz zaopatrzenia w wodę z sieci wodociągowych wsi, m.in. przez uzgadnianie stosownych zapisów studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz planów zagospodarowania przestrzennego gmin. 2. Zabudowa biologiczna rzek, strumieni oraz terenów wokół zbiorników wodnych. 3. Wprowadzanie do wód KPN wód pościekowych pochodzących z gminnych oczyszczalni ścieków, o parametrach nie gorszych niż: <ol style="list-style-type: none"> 1) BZT5 (mgO₂/m³) 8 i poniżej; 2) zawiesiny (mg/l) 30 i poniżej; 3) CHZT cr (mg/l) 70 i poniżej; 4) azot ogólny (mg N/l) 10 i poniżej; 5) fosfor ogólny (mg P/l) 0,25 i poniżej. 4. Działania na rzecz regulacji gospodarki ściekowej z zastosowaniem zbiorników szczelnych na nieczystości ciekłe (przy braku kanalizacji) przez uzgadnianie studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego i miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu oraz przez opiniowanie lokalizacji inwestycji celu publicznego. 5. Działania zapobiegające budowie przydomowych oczyszczalni ścieków na obszarach gęstej zabudowy oraz na obszarach z wysokim poziomem wód podziemnych. 6. Działania na rzecz wymiany/budowy zbiorników na nieczystości płynne w budynkach będących własnością KPN lub wykonywanie przyłączy do zbiorczej sieci kanalizacyjnej. 7. Współpraca z Wojewódzkim Inspektoratem Ochrony Środowiska w zakresie kontroli stanu wód pościekowych pochodzących z gminnych oczyszczalni ścieków wprowadzanych do KPN.

8	Zanieczyszczenie powietrza	<ol style="list-style-type: none"> 1. Termomodernizacja budynków KPN. 2. Zastosowanie lub wymiana izolacji termicznej budynków KPN oraz działanie na rzecz wykonania lub wymiany izolacji termicznej budynków niebędących własnością KPN. 3. Modernizacja lub wymiana instalacji grzewczej w budynkach KPN oraz działanie na rzecz modernizacji lub wymiany instalacji grzewczej w budynkach niebędących własnością KPN. 4. Wymiana kotłów na nowe, bardziej przyjazne środowisku w budynkach będących własnością KPN oraz działanie na rzecz modernizacji lub wymiany kotłów w budynkach niebędących własnością KPN.
9	Zanieczyszczenie powierzchni ziemi	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zbiórka, segregacja i wywóz odpadów. 2. Likwidacja starych składowisk odpadów. 3. Likwidacja eternitowych pokryć dachowych i ich utylizacja. 4. Rekultywacja terenu.
10	Zagrożenia zdrowotności drzewostanów przez masowe wystąpienie szkodliwych owadów, aż do całkowitego zniszczenia drzewostanu	<ol style="list-style-type: none"> 1. Prognozowanie – obserwacja rozwoju szkodliwych owadów przez: <ol style="list-style-type: none"> 1) wykładanie pułapek feromonowych; 2) wykonanie jesiennych poszukiwań owadów w ściółce i glebie. 2. Ograniczanie liczebności owadów przez: <ol style="list-style-type: none"> 1) wyszukiwanie i usuwanie zasiedlonych drzew stojących; 2) części drzew przewróconych lub złamanych w wyniku działania czynników abiotycznych; 3) mechaniczne rozdrabnianie gałęzi i resztek po wyróbce drewna, z pozostawieniem ich na powierzchni; 4) korowanie surowca drzewnego; 5) chwytanie owadów w pułapki.
11	Zagrożenia sadzonek hodowanych na szkółce przez szkodliwe owady i pasożytnicze grzyby uszkadzające siewy i sadzonki	<ol style="list-style-type: none"> 1. Prognozowanie występowania owadów przez poszukiwanie owadów w glebie. 2. Zwalczanie owadów oraz chorób grzybowych w szkółce (mechanicznie, chemicznie, biologicznie).
12	Zagrożenie wystąpienia szkód wyrządzanych przez zwierzęta łowne w ekosystemach leśnych i nieleśnych oraz uprawach rolnych	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zabezpieczanie upraw leśnych i odnowień przed zgryzaniem przez bieżące naprawianie uszkodzonych ogrodzeń. 2. Zabezpieczanie upraw rolnych przez grodzenie i stosowanie repelentów. 3. Odstrzały redukcyjne zwierząt łownych zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2020 r. poz. 1683, 2320 oraz z 2021 r. poz. 1718 i 2112).
13	Zarastanie drzewami i krzewami zbiorowisk nieleśnych	<ol style="list-style-type: none"> 1. Koszenie łąk i usuwanie młodego pokolenia drzew i krzewów pochodzących z sukcesji naturalnej na łąkach, murawach napiaskowych, wrzosowiskach, wraz z usunięciem biomasy. 2. Utrzymanie i powiększanie wybranych luk w drzewostanie, przerzedzanie drzewostanu oraz eliminacja podrostu i podszytu. 3. Propagowanie rolnictwa ekologicznego i pakietów przyrodniczych Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich.
14	Zmniejszanie się liczebności niektórych rodzimych gatunków roślin	<ol style="list-style-type: none"> 1. Prowadzenie działań zmierzających do przywrócenia i utrzymania właściwych dla danego typu siedliska stosunków wodnych, z jakimi związane są te gatunki.

		<p>2. Zachowanie ekstensywnej gospodarki rolnej i przyjaznych środowisku naturalnemu sposobów użytkowania terenów przeznaczonych pod rolnictwo.</p> <p>3. Ochrona gatunków zagrożonych <i>in situ</i> (monitoring oraz ewentualne zastosowanie ochrony czynnej, np. koszenie i odkrzaczanie terenów otwartych, grodzenie miejsc występowania i zabezpieczania ich przed erozją gleby) oraz <i>ex situ</i> (kolekcja wybranych gatunków w Gospodarstwie Szkółkarskim w Julinku), zasilanie populacji i restytucja wybranych gatunków (przez wysiew i dosadzanie).</p>
15	Zanikanie i przekształcanie siedlisk gatunków zwierząt	<p>1. Zachowanie różnorodności, powierzchni i właściwego środowiska życia zwierząt.</p> <p>2. Sterowanie zagęszczeniem, strukturą gatunkową, wiekową i przestrzenną populacji zwierząt.</p> <p>3. Odtwarzanie i tworzenie nowych siedlisk dla gatunków ziemnowodnych (oczka wodne).</p>
16	Rozprzestrzenianie się obcych gatunków zwierząt	Odstrzały redukcyjne gatunków obcych stanowiących zagrożenie dla gatunków rodzimych, w szczególności: wizona amerykańskiego (<i>Neovison vison</i>), szopa pracza (<i>Procyon lotor</i>) jenota (<i>Nyctereutes procyonoides</i>) i daniela zwyczajnego (<i>Dama dama</i>), zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie.
17	Ginięcie rodzimych gatunków zwierząt	<p>1. Reintrodukcja, restytucja wybranych gatunków zwierząt, które dawniej występowały na obszarze KPN.</p> <p>2. Zasilanie grup zwierząt nowymi osobnikami.</p> <p>3. Prowadzenie zamkniętej hodowli zachowawczej żubrów (<i>Bison bonasus</i>).</p> <p>4. Ograniczanie liczebności (wykonywanie odstrzałów redukcyjnych) gatunków stanowiących niebezpieczeństwo dla istnienia gatunków zagrożonych.</p> <p>5. Dokarmianie zwierząt w okresie zalegania wysokiej pokrywy śnieżnej i ekstremalnie niskich temperatur.</p> <p>6. Pogłębianie i odładzanie wodopojów.</p>
18	Zagrożenie zwierząt kłusownictwem	<p>1. Patrolowanie KPN przez służby terenowe KPN (podleśniczy, leśniczy, nadleśniczy) oraz straż KPN – zdejmowanie wnyków i innych pułapek na obszarze KPN, zapobieganie niszczeniu gniazd ptaków drapieżnych.</p> <p>2. Współpraca z policją.</p>
19	Nieszczęśliwe zdarzenia drogowe, którym ulegają zwierzęta	<p>1. Oznakowanie dróg przecinających korytarze ekologiczne.</p> <p>2. Oczyszczanie poboczy dróg w celu poprawienia widoczności wybiegających zwierząt.</p>
20	Zagrożenie wścieklizną	<p>1. Odstrzały redukcyjne lisa (<i>Vulpes vulpes</i>), szopa pracza (<i>Procyon lotor</i>) i jenota (<i>Nyctereutes procyonoides</i>), zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie.</p> <p>2. Wydawanie zgody służbom weterynaryjnym na zrzucanie z samolotów przynęty z zawartością płynnej szczepionki przeciw wściekliznie.</p>
21	Zużycie techniczne zabytków budownictwa i architektury	<p>1. Przeglądy i ewidencjonowanie obiektów budownictwa i architektury o wartościach zabytkowych.</p> <p>2. Prace konserwatorskie, renowacyjne i rewitalizacyjne, remonty konserwatorskie.</p> <p>3. Opracowanie dokumentacji projektowych.</p>

		4. Ochrona obiektów dziedzictwa kulturowego przez wpis do odpowiedniego rejestru lub ewidencji zabytków.
22	Zniekształcenie krajobrazu kulturowego	1. Formowanie koron przydrożnych drzew przez przycinanie gałęzi (ogławianie) oraz sadzenie nowych zadrzewień. 2. Przeciwdziałanie wprowadzaniu nowej zabudowy na działkach wcześniej niezabudowanych przez uzgadnianie decyzji o warunkach zabudowy, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.
23	Antropogenna erozja gleb na wydmach	1. Odgrodzenie fragmentów wydm narażonych na nieuprawnione przebywanie osób w tych miejscach. 2. Wykonanie zabezpieczeń przeciwoerozyjnych.
24	Zbyt mała ilość martwego drewna w niektórych drzewostanach, zapewniającego szansę przeżycia gatunków saproksylicznych	1. Pozostawianie martwego drewna w lasach w różnej postaci, zarówno wydzielonego w trakcie naturalnych procesów zachodzących w drzewostanie (przechodzenie faz rozwojowych), jak i w wyniku zdarzeń losowych – katastrof ekologicznych (m.in. pożaru, wiatrolomu, wymoknięcia). 2. Pozostawienie martwego drewna wycinanego podczas zabezpieczenia szlaków turystycznych.
25	Niekontrolowana działalność ludzka powodująca niszczenie infrastruktury KPN, przez samowolne przekopywanie dróg, rowów, grobli, trytew, zmierzające do przyspieszenia odpływu wód z podtapianych prywatnych posesji	1. Współpraca z instytucjami odpowiedzialnymi za gospodarkę wodną na danym terenie polegająca na wzajemnych konsultacjach proponowanych działań, na inicjowaniu działań zmierzających do ochrony wód oraz wspólnych staraniach o środki na finansowanie tych działań. 2. Współpraca z gminami (Brochów, Czosnów, Izabelin, Leoncin, Leszno, Łomianki, Kampinos, Stare Babice) i powiatami (nowodworski, warszawski – zachodni, sochaczewski), polegająca na wzajemnych konsultacjach proponowanych działań, na inicjowaniu działań zmierzających do ochrony terenów prywatnych przed zalewaniem w czasie niekorzystnych warunków atmosferycznych oraz wspólnych staraniach o środki na finansowanie tych działań. 3. Działania techniczne ograniczające podnoszenie poziomu wody przez bobra europejskiego (<i>Castor fiber</i>) w rejonach konfliktowych (obszary, gdzie ze względu na działalność bobrów dochodzi do zalewania pól uprawnych lub prywatnych zabudowań i generowania strat materialnych), przez wstawianie rur-przepustów w tamy bobrów, które pozwolą piętrzyć wodę, tylko do określonej wysokości.
26	Niszczenie rzadkich gatunków roślin i ich stanowisk przez zwierzęta (w szczególności przez zgryzanie i buchtowanie)	1. Regulacja populacji zwierząt. 2. Ewentualne wzmocnienie populacji zagrożonych roślin. 3. Techniczne zabezpieczenie stanowisk roślin. 4. Ochrona roślin <i>ex situ</i> .

II. Zagrożenia wewnętrzne potencjalne

Lp.	Identyfikacja i ocena ¹⁾ zagrożeń	Sposoby eliminacji lub ograniczania zagrożeń i ich skutków
1	Degradacja gleb i degeneracja roślinności pod wpływem obniżonego melioracyjnie poziomu wód podziemnych	1. Nabywanie nieruchomości prywatnych położonych w granicach KPN.

		2. Renaturyzacja stosunków wodnych przez spowalnianie odpływu na głównych ciekach KPN.
2	Pojawianie się: 1) nowych, obcych gatunków roślin i zwierząt, zwłaszcza inwazyjnych; 2) innych organizmów zagrażających istnieniu populacji rodzimych roślin i grzybów.	1. Monitorowanie stanu populacji organizmów zagrażających rodzimej przyrodzie. 2. Zwalczanie organizmów zagrażających rodzimym gatunkom roślin i zwierząt metodami dostosowanymi do danego organizmu (wyrwanie, wycinanie, inne usuwanie mechaniczne, odławianie, odstrzał, etc.).

III. Zagrożenia zewnętrzne istniejące

Lp.	Identyfikacja i ocena ¹⁾ zagrożeń	Sposoby eliminacji lub ograniczania zagrożeń i ich skutków
1	Presja urbanizacji na obszarze otuliny KPN, zanieczyszczenie powietrza, gleb i wód	Działania na rzecz wprowadzenia do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin zapisów ograniczających presję urbanizacyjną na obszarze otuliny KPN
2	Przerwanie powiązań przyrodniczych KPN z otoczeniem, w szczególności z doliną Wisły, ale również z doliną Bzury i Utraty oraz enklawami KPN, a w konsekwencji doprowadzenie do zubożenia genetycznego i gatunkowego roślin i zwierząt KPN	1. Działania na rzecz wprowadzenia do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin zapisów zapobiegających przerwaniu powiązań przyrodniczych KPN z otoczeniem. 2. Uzgadnianie decyzji o warunkach zabudowy na obszarach wyznaczonych korytarzy ekologicznych w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin.
3	Opanowywanie siedlisk KPN przez ekspansywne gatunki obcego pochodzenia zagrażające gatunkom rodzimym	1. Propagowanie hodowli rodzimych gatunków roślin wśród mieszkańców otuliny KPN. 2. Prowadzenie edukacji ekologicznej. 3. Produkcja i sprzedaż gatunków rodzimych do ogrodów przydomowych i zadrzewień.
4	Obniżanie poziomu wód podziemnych oraz ich zanieczyszczenie	1. Opiniowanie działań mogących potencjalnie wpływać na zmiany stanów wód podziemnych i powierzchniowych, w tym między innymi inwestycji w zakresie ujęć wód. 2. Zaniechanie prowadzenia prac powodujących obniżanie poziomu wód w KPN. 3. Badanie jakości i stanu ekologicznego wód. 4. Współpraca z Marszałkiem Województwa Mazowieckiego, powiatami i gminami położonymi na obszarze KPN i w jego sąsiedztwie oraz instytucjami odpowiedzialnymi za gospodarkę wodną, w celu wypracowania rozwiązań uwzględniających potrzeby przyrody KPN i społeczności. 5. Działania na rzecz rozbudowy systemu oczyszczania ścieków (sieci kanalizacyjnej) i wód opadowych oraz zaopatrzenia w wodę z sieci wodociągowych wsi, m.in. przez uzgadnianie stosownych zapisów studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz planów zagospodarowania przestrzennego gmin. 6. Działania na rzecz regulacji gospodarki ściekowej z zastosowaniem bezodpływowych zbiorników szczelnych na

	<p>nieczystości ciekłe (przy braku kanalizacji) przez wprowadzanie odpowiednich zapisów w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego i miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, decyzjach o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu oraz przez opiniowanie lokalizacji inwestycji celu publicznego.</p> <p>7. Działania zapobiegające budowie przydomowych oczyszczalni ścieków na obszarach gęstej zabudowy oraz na obszarach z wysokim poziomem wód podziemnych. Dopuszczanie realizacji przydomowych oczyszczalni ścieków jedynie w uzasadnionych przypadkach tj. rozproszona zabudowa na działkach > 3000m², tereny z głęboko występującymi wodami gruntowymi na poziomie 1,5 p.p.t. oraz brak spływu wód powierzchniowych i podziemnych w kierunku KPN.</p>
--	---

IV. Zagrożenia zewnętrzne potencjalne

Lp.	Identyfikacja i ocena ¹⁾ zagrożeń	Sposoby eliminacji lub ograniczania zagrożeń i ich skutków
1	Zanieczyszczenia wód podziemnych i powierzchniowych	<p>1. Współpraca z inwestorami, w tym wydawanie opinii w zakresie realizacji inwestycji mających wpływ na stan i jakość wód, w szczególności:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) gminnych sieci wodociągowych; 2) sieci kanalizacyjnych. <p>2. Działania na rzecz rozbudowy systemu oczyszczania ścieków (sieci kanalizacyjnej) i wód opadowych oraz zaopatrzenia w wodę z sieci wodociągowych wsi, m.in. przez wprowadzanie stosownych zapisów do studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gmin.</p> <p>3. Działanie zapobiegające realizacji przydomowych oczyszczalni ścieków przez uzgadnianie studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego i miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu czy też lokalizacji inwestycji celu publicznego.</p> <p>4. Działania zapobiegające budowie przydomowych oczyszczalni ścieków na obszarach gęstej zabudowy oraz na obszarach z wysokim poziomem wód podziemnych. Dopuszczanie realizacji przydomowych oczyszczalni ścieków w uzasadnionych przypadkach, tj. rozproszona zabudowa na działkach > 3000m², tereny z głęboko występującymi wodami gruntowymi na poziomie 1,5 p.p.t. oraz brak spływu wód powierzchniowych i podziemnych w kierunku KPN.</p>
2	Antropogeniczne przekształcenia gleb	Propagowanie tradycyjnego rolnictwa (ekologicznego) i agroturystyki
3	Pojawianie się: 1) nowych obcych gatunków roślin i zwierząt (zwłaszcza inwazyjnych);	1. Monitorowanie stanu populacji organizmów zagrażających rodzimej przyrodzie.

	2) innych organizmów zagrażających istnieniu populacji rodzimych roślin i grzybów.	2. Zwalczanie organizmów zagrażających rodzimym gatunkom roślin i zwierząt metodami dostosowanymi do danego organizmu (wrywanie, wycinanie, inne usuwanie mechaniczne, odławianie, odstrzał, etc.).
4	Zmiana warunków siedliskowych na skutek nieprzewidywalnych zmian pogodowych, zwłaszcza klęsk żywiołowych i katastrof naturalnych	1. Prowadzenie monitoringu przyrodniczego. 2. Podejmowanie działań mających na celu zachowanie trwałości istnienia populacji rzadkich i zagrożonych gatunków rodzimej fauny i flory.
5	Choroby o charakterze epizootii (w szczególności afrykański pomór świń)	1. Monitoring stanu zdrowotnego populacji zwierząt, ze szczególnym uwzględnieniem dzika (<i>Sus scrofa</i>). 2. Opracowanie i wdrożenie procedur postępowania w przypadku stwierdzenia epizootii lub zaobserwowania niepokojących objawów chorobowych. 3. Przestrzeganie wytycznych odnośnie stosowania zasad bioasekuracji przez myśliwych w czasie wykonywania odstrzałów redukcyjnych i sanitarnych oraz w czasie pobierania próbek do badań laboratoryjnych w kierunku afrykańskiego pomoru świń.

Objaśnienia:

- 1) Ocena zagrożeń wyraża się w uszeregowaniu zagrożeń od najistotniejszego.
- 2) KPN – Kampinoski Park Narodowy.

**OPIS SPOSOBÓW OCHRONY CZYNNEJ EKOSYSTEMÓW, Z PODANIEM RODZAJU, ROZMIARU
I LOKALIZACJI POSZCZEGÓLNYCH ZADAŃ**

I. Sposoby ochrony czynnej ekosystemów na obszarach objętych ochroną ścisłą

A. W ekosystemach leśnych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Ograniczanie przebywania osób w miejscach niedostępnianych – budowa lub remont barier wzdłuż granic i na drogach dojazdowych do obszarów ochrony ścisłej	Według potrzeb	Obszar KPN ²⁾
2	1. Naprawa i wymiana: 1) tablic informujących o nazwie i celach utworzenia obszarów ochrony ścisłej; 2) infrastruktury turystycznej. 2. Konserwacja szlaków turystycznych, w tym nawierzchni i oznakowania, polegająca w szczególności na usuwaniu powstałych szkód, przeprowadzaniu prac porządkowych, uzupełnianiu ubytków w oznakowaniu, wyrównywaniu wybojów i kolein. 3. Wytyczanie nowych i korekta przebiegu szlaków turystycznych i ścieżek.	Według potrzeb	Obszar KPN
3	Ścinanie pojedynczych drzew zagrażających turystom przy szlakach turystycznych, ścieżkach edukacyjnych, ścieżkach spacerowych i drogach (z pozostawieniem ich na gruncie)	Według potrzeb	Obszar KPN
4	Jesienne poszukiwania szkodników pierwotnych sosny (<i>Pinus sylvestris</i>) na stałych partiach kontrolnych, do oceny zagrożenia przez szkodniki liściożerne, w szczególności takich gatunków jak: 1) strzygonia choinówka (<i>Panolis flammea</i>); 2) poproch cetyniak (<i>Bupalus piniaria</i>); 3) zawisak borowiec (<i>Hyloicus pinastri</i>); 4) barczatka sosnowka (<i>Dendrolimus pini</i>); 5) osnuja gwiaździsta (<i>Acantholyda posticalis</i>); 6) gatunki z rodziny borecznikowatych (<i>Diprionidae</i>).	3 powierzchnie podokapowe	Obszar KPN
5	Monitoring odporności środowiska na owady szkodliwe w borach sosnowych za pomocą wskaźnika SBO (zgodnie z Instrukcją Ochrony Lasu)	2 powierzchnie referencyjne	1. Obszar ochrony ścisłej Sieraków. 2. Obszar ochrony ścisłej Wilków.
6	Usuwanie gatunków obcych inwazyjnych: czeremchy amerykańskiej (<i>Prunus serotina</i>) i dębu czerwonego (<i>Quercus rubra</i>), robinii akacjowej (<i>Robinia</i>	13,56 ha	1. Obszar ochrony ścisłej, „Rybitew” Obwód Ochronny Rybitew,

	<i>pseudoacacja</i>), kłona jesionolistnego (<i>Acer negundo</i>) – przez wyrywanie, wycinanie i wykopywanie szpadlem		oddziały: 4Ac,4Ad. 2. Obszar ochrony ścisłej „Roztoka”, Obwód Ochronny Wiersze, oddziały: 151f,g,h,j. 3. Obszar ochrony ścisłej „Granica”, Obwód Ochronny Kampinos, oddziały: 145i,j.
7	Zachowanie i poprawa stanu siedlisk przyrodniczych i gatunków związanych z siedliskami wydm śródlądowych, a także kompleksów grądów oraz dąbrów świetlistych przez ograniczenie występowania ekspansywnych gatunków zielnych i drzewiastych metodami mechanicznymi oraz wykonanie infrastruktury ograniczającej antropopresję i zapobiegającej erozji. Działania realizowane w ramach projektu POIiŚ „Dla zachowania bioróżnorodności – ochrona siedlisk i gatunków na obszarach wydmowych w Kampinoskim Parku Narodowym”. Projekt realizowany w latach 2019 – 2023.	3,66 ha	1. Obręb Ochronny Laski, oddział 135. 2. Obręb Ochronny Kampinos, oddziały: 161, 162. 3. Obręb Ochronny Kromnów, oddziały: 19, 184.
8	Pozyskanie ze stanowisk naturalnych sadzonek (od 0,5 m wysokości) lipy drobnolistnej, wiązu szypułkowego i klonu zwyczajnego	160 sztuk lipy drobnolistnej, 20 sztuk klonu zwyczajnego, 40 sztuk wiązu szypułkowego	1. Obręb Ochronny Laski, oddziały: 67c, 69f,g, 171b, 171d, 269a. 2. Obręb Ochronny Kampinos, oddziały: 216h, 246a. 3. Obręb Ochronny Kromnów, oddziały: 196k, 233a.
9	Utrzymanie przejezdności 27 dojazdów pożarowych, łącznie z ich oznakowaniem	3,03 km	Obszar KPN
10	Stabilizacja dojazdów pożarowych zasypywanie dołów kruszywem naturalnym pospółką (wyrównanie wybojów i kolein)	1,44 km	Obszar ochrony ścisłej „Sieraków” Obwód Ochronny Sieraków, oddziały: 50, 67, 92, 93, 114, Obwód Ochronny Janówek, oddziały: 148a,i, Obwód Ochronny Kaliszki, oddział 59g
11	Utwardzenie płytami typu Yomb dojazdów pożarowych na wydmach	0,39 km	1. Obręb Ochronny Kromnów, oddziały: 207, 208. 2. Obręb Ochronny Laski, oddziały: 148a,i.
12	Utrzymanie przejezdności 20 dojazdów pożarowych przez wykaszanie poboczy dróg kosiarką bijakową	Według potrzeb	Obszar KPN

13	Prowadzenie letnich dyżurów/obserwacji przeciwpożarowych w obrębach i obwodach ochronnych	Według potrzeb	Obszar KPN
14	Konserwacja słupków granicznych	Według potrzeb	Obszar KPN

B. W nieleśnych ekosystemach lądowych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Ograniczanie przebywania osób w miejscach nieudostępnianych – budowa lub remont barier wzdłuż granic na drogach i szlakach turystycznych	Według potrzeb	Obszar KPN
2	1. Naprawa i wymiana: 1) tablic informujących o nazwie i celach utworzenia obszarów ochrony ścisłej; 2) infrastruktury turystycznej. 2. Konserwacja szlaków turystycznych, w tym nawierzchni i oznakowania, polegająca w szczególności na usuwaniu powstałych szkód, przeprowadzaniu prac porządkowych, uzupełnianiu ubytków w oznakowaniu, wyrównywaniu wybojów i kolein. 3. Wytyczanie nowych i korekta przebiegu szlaków turystycznych i ścieżek.	Według potrzeb	Obszar KPN
3	Ścinanie pojedynczych drzew zagrażających turystom przy szlakach turystycznych, ścieżkach edukacyjnych, ścieżkach spacerowych, drogach (z pozostawieniem ich na gruncie)	Według potrzeb	Obszar KPN
4	Prowadzenie letnich dyżurów/ obserwacji przeciwpożarowych w obrębach i obwodach ochronnych	Według potrzeb	Obszar KPN

C. W ekosystemach wodnych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Konserwacja urządzeń powstałych w ramach projektu Life Nature „Ochrona i mokradeł obszaru Natura 2000 „Puszcza Kampinoska” NAT/PL/000084”LIFE (ochrona przed zarastaniem)	Według potrzeb	Obszar KPN
2	Prowadzenie prac koncepcyjnych, geodezyjnych i projektowych w ramach projektu Life Nature „Ochrona i odtwarzanie mokradeł na terenie obszaru Natura 2000 "Puszcza Kampinoska" NAT/PL/000746	Według potrzeb	Obszary ochrony ścisłej „Żurawiowe”, „Krzywa Góra”, „Debły”

D. Inne

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Opieka nad Mogiłą Powstańców z 1863 r.	1 obiekt	Obszar ochrony ścisłej „Zaborów”, Obręb

			Ochronny Laski, oddział 234c
2	Konserwacja, renowacja (przez m.in. impregnację, malowanie, wymianę zniszczonych elementów) i ochrona, polegająca na opiece i poszanowaniu: 1) kapliczek; 2) krzyży przydrożnych; 3) tablic pamiątkowych; 4) pomników.	Według potrzeb	Obszar KPN
3	Naprawa, konserwacja (przez m.in. impregnację, malowanie, wymianę zniszczonych elementów) i budowa, demontaż lub likwidacja zużytej lub trwale zniszczonej infrastruktury edukacyjno-turystycznej, w szczególności: 1) oznakowania, m.in. szlaków turystycznych; 2) drogowskazów na węzłach komunikacyjnych; 3) tablic edukacyjno-informacyjnych; 4) szlaków turystycznych; 5) ścieżek edukacyjnych; 6) obiektów małej architektury (wiaty, ławki, ławkodaszki, toalety, tablice informacyjne itp.).	Według potrzeb	Szlaki turystyczne i polany wypoczynkowe
4	Prowadzenie badań i inwentaryzacji gatunków grzybów, roślin i zwierząt, badań procesów przyrodniczych oraz monitoringu przyrodniczego środowiska abiotycznego, gatunków roślin i zwierząt oraz siedlisk, ze szczególnym uwzględnieniem chronionych w ramach sieci Natura 2000, a także procesów ekologicznych zachodzących w środowisku	Według potrzeb	Obszar KPN
5	Prowadzenie monitoringu skutków zadań ochronnych	Według potrzeb	Obszar KPN
6	Powierzchniowe badania archeologiczne we współpracy z Państwowym Muzeum Archeologicznym w Warszawie	Według potrzeb	Obszar KPN
7	Montaż, naprawa i wymiana lub demontaż tablic i innych oznakowań, informujących o projektach realizowanych przez KPN	Według potrzeb	Obszar KPN
8	Projekt finansowany ze środków unijnych POIiŚ oraz środków krajowych „Aktualizacja projektu Planu Ochrony Kampinoskiego Parku Narodowego oraz Planu Zadań Ochronnych dla Obszaru Natura 2000 PLC 140001 Puszcza Kampinoska, z wykonaniem operatu ochrony ekosystemów leśnych i nieleśnych”	4636 ha	Obszar KPN

II. Sposoby ochrony czynnej ekosystemów na obszarach objętych ochroną czynną

A. W ekosystemach leśnych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Regulacja składu gatunkowego oraz zagęszczenia drzew w drzewostanach (cięcia o charakterze trzebieży), w celu zwiększenia odporności drzewostanów na czynniki biotyczne i abiotyczne: 1) cięcia w drzewostanach młodszych klas wieku (II klasa wieku); 2) cięcia w drzewostanach starszych klas wieku (III i starsze klasy wieku);	451,70 ha 39,46 ha 412,24 ha	1. Obręb Ochronny Kampinos, oddziały: 132f, 172At, 275i, 275j, 275k, 275s, 281nx, 281ox, 297dx, 297lx, 298jx, 298kx, 298m, 300ax, 300i, 300k, 300m, 362d, 365g, 365h, 368m, 385ix, 389s, 389y, 444a, 449g, 449i. 2. Obręb Ochronny Kromnów, oddziały: 351ax, 362a, 362d, 362f, 368j, 370hx, 370m, 370z, 407s. 3. Obręb Ochronny Laski, oddziały: 195g, 197c, 199j, 290k, 290l, 290r, 313d, 313f, 313g, 313r. 1. Obręb Ochronny Kampinos, oddziały: 10k, 10n, 102a, 103a, 105a, 105b, 105f, 202a, 275r, 275t, 281mx, 294m, 316jx, 337j, 355w, 385z, 387n, 411l, 412c, 412k, 412w, 412z, 416n, 424g, 436c, 437c, 440c. 2. Obręb Ochronny Kromnów, oddziały: 37c, 40b, 42g, 50h, 51f, 51i, 51j, 52i, 61b, 61f, 65b, 73a, 81h, 87a, 87d, 99c, 99d, 104b, 107a, 111d, 124f, 125a, 125c, 125d, 129d, 165f, 348p, 349c, 349i, 361a, 361s, 364c, 364d, 364f, 364g, 364h, 371p, 371w, 395g, 407o, 411b. 3. Obręb Ochronny Laski, oddziały: 25j, 33d, 61d, 65f, 65h, 66c, 77o, 89a, 89b, 89c, 89d, 113a, 113b, 113c, 113d, 125a, 126c, 126d, 135i, 183d, 184d, 184f, 195b, 195g, 196i, 199h, 225a, 225b, 225d, 225g, 225h, 226c, 226f, 226g, 226h, 226j, 226k, 275a, 275i, 281i, 290n, 291b, 291d, 298Aj, 344hx, 348b, 348f, 354b.

2	Poprawa warunków wzrostu młodego pokolenia (cięcia odsłaniające)	14,46 ha	Obręb Ochronny Laski, oddziały: 41k, 60f
3	Usuwanie części drzew opanowanych przez owady (przede wszystkim przez kornika ostrozębnego wraz ze zrębkowaniem albo spalaniem zasiedlonych części drzew) lub grzyby, których masowe występowanie zagraża trwałości drzewostanów oraz drzew wywróconych, złamanych i zamierających (w tym wymagających użycia sprzętu specjalistycznego) przy drogach, szlakach turystycznych, w szczególności w pobliżu zabudowań, obiektów turystycznych, linii energetycznych, stwarzających zagrożenie dla ludzi i mienia	Według potrzeb	Obszar KPN
4	Konsultacje, szkolenia, analiza materiałów, przegląd i lustracje drzewostanów, prowadzone przez Zespół Ochrony Lasu, w zakresie ochrony lasu (m.in. ocena zagrożeń powodowanych przez owady)	Według potrzeb	Obszar KPN

5	<p>Regulacja składu gatunkowego oraz zagęszczenia drzew w uprawach i młodnikach (o charakterze czyszczeń):</p> <p>1) zabiegi w uprawach (o charakterze czyszczeń wczesnych);</p> <p>2) zabiegi w młodnikach (o charakterze czyszczeń późnych).</p>	<p>30,41 ha</p> <p>53,82 ha</p>	<p>1. Obręb Ochronny Kampinos, oddziały: 108b,d, 109a,d, 113a, 114a,c, 220i, 221g, 427d.</p> <p>2. Obręb Ochronny Kromnów, oddziały: 131Af, 173a, 355d, 374l, 414d,f, wieś Kromnów dz. ew. 286, 289.</p> <p>1. Obręb Ochronny Kampinos, oddziały: 255b, 438d, 355a,d, 360c, 389z, wieś Szymanówek dz. ew. 65/1, wieś Zamość, dz. ew.153.</p> <p>2. Obręb Ochronny Kromnów, oddziały: 77nx,px, 117d, 118i, 124c, 306s, 306l, 307f, 307g, 333c, 334n, 335j, 335m, 335n, 336d, 336m, 336p, 37c, 337d, 337f, 337g, 338a, 338d, 351y, 351ax, 354b, 355dx, 362a, 362c, 362d, 362f, 368j, 372a, 374g, 374p, 387m, 410j, wieś Śladów dz. ew. 83, 101, 107.</p> <p>3. Obręb Ochronny Laski, oddziały: 26j, 83f, 341l.</p>
6	<p>Ochrona różnorodności biologicznej ekosystemów leśnych przed inwazyjnymi gatunkami roślin zielnych przez ręczne usuwanie (wrywanie, wykopywanie lub koszenie) we wczesnej fazie kwitnienia lub owocowania</p>	Według potrzeb	Obszar KPN
7	<p>Ochrona różnorodności biologicznej ekosystemów leśnych przed inwazyjnymi gatunkami obcego pochodzenia, przez: ręczne usuwanie (wrywanie lub koszenie) niecierpka drobnokwiatowego (<i>Impatiens parviflora</i>) we wczesnej fazie kwitnienia, winobluszczu (<i>Parthenocissus sp.</i>), rdestowca (<i>Reynoutria sp.</i>)</p>	Według potrzeb	Obszar KPN
8	<p>Dosadzanie pożądaných dla danego siedliska gatunków drzew (dolesienia luk)</p>	0,30 ha	Obręb Ochronny Laski, oddziały: 253c, 331y
9	<p>Użytkowanie istniejących plantacji świerkowych (<i>Picea abies</i>) – wycinanie i sprzedaż świerku pospolitego</p>	0,20 ha	Obręb Ochronny Laski, oddziały: 26j, 37b

10	Budowa nowych ogrodzeń zabezpieczających: 1) odnowienie naturalne po korniku ostrożeńnym przed zwierzętami; 2) odnowienie naturalne po korniku ostrożeńnym przed zwierzętami; 3) odnowienie sztuczne na powierzchni po korniku ostrożeńnym; 4) podsadzenia hodowlane po usunięciu robinii akacjowej.	415 mb 254 mb 190 mb 335 mb	1) Obręb Ochronny Laski, oddział 43d; 2) Obręb Ochronny Laski, oddział 43a; 3) Obręb Ochronny Laski, oddział 256c; 4) Obręb Ochronny Kampinos, oddział 82i.
11	Likwidacja starych ogrodzeń oraz remonty bieżące istniejących ogrodzeń, przez uzupełnianie uszkodzonych elementów ogrodzeniowych, celem zabezpieczenia upraw i odnowień leśnych przed jeleniowatymi	Według potrzeb	Obszar KPN
12	Zabezpieczanie przed zgryzaniem części sadzonek roślin drzewiastych w podsadzeniach hodowlanych i dolesianiach luk po korniku ostrożeńnym – repelentem Cervacol Extra PA	2230 szt.	1. Obręb Ochronny Kampinos, oddziały: 384f, 411j, 412l, 412r, Górki dz. ew. 304, 368/2. 2. Obręb Ochronny Kromnów, oddziały: 78k, 132a. 3. Obręb Ochronny Laski, oddział 331y.
13	Zbiór nasion i owoców z rodzimych drzew i krzewów	Według potrzeb	Obszar KPN
14	Usuwanie przez wrywanie, wykaszanie, motyczenie roślin niepożądanych na powierzchni upraw leśnych	21,08 ha	1. Obręb Ochronny Kromnów: oddz. 166a, wieś Gorzewnica dz. ew. 29, wieś Famułki Królewskie, dz. ew. 108, wieś Aleksandrów, dz. ew. 60/1, 60/2, 60/3, 60/5, 60/6, 60/7, 60/8, wieś Sowa Wola Folwarczna dz. ew. 33/1, wieś Kromnów dz. ew. 281, 283/2, 287/1, 287/5, wieś Nowa Wieś Śladów dz. ew. 77, wieś Rybitew dz. ew. 49, 121/1. 2. Obręb Ochronny Kampinos, oddziały: 82i, 112j, 307c, 307d, 307f, 384f, 384i, 385bx, 411j, 411r, 412l, 412r, 412x, wieś Roztoka dz. ew. 53/2, wieś Zamość, dz. ew. 153, 165, 181, 241, 257, wieś Górki, dz. ew. 367/4, 368/2, wieś Korfowe, dz. ew. 31, 33, wieś Pindal, dz. ew. 124, wieś Lasocin, dz. ew. 272.

			3. Obręb Ochronny Laski, oddziały: 2i, 3b,3c, 26b, 198n, 256c, 331y.
15	Usuwanie roślin gatunków inwazyjnych i pielęgnacja w uprawach leśnych w celu ochrony ekotonów na granicy ekosystemów łąkowych i leśnych (grądów i łągów), tworzenie remiz ptasich dla – zabezpieczenia miejsc łągowych bociana czarnego (<i>Ciconia nigra</i>), orlika krzykliwego (<i>Clanga pomarina</i>), gąsiorka (<i>Lanius collurio</i>) w ramach projektu finansowanego ze środków unijnych POIiŚ „Ochrona mozaiki siedlisk rzadkich gatunków roślin i zwierząt w Kampinoskim Parku Narodowym”	3,46 ha	1. Obręb Ochronny Kromnów: wieś Górki, dz. ew. 105, 242/1. 2. Obręb Ochronny Kampinos, oddziały: 294n, 294o: 1) wieś Górki, dz. ew.381/1; 2) wieś Kiścinnie, dz. ew. 39; 3) wieś Korfowe, dz. ew. 68; 4) Zamość, dz. ew. 257. 3. Obręb Ochronny Laski, oddziały: 275i, 275n, 275o, 275p, 303x, 314l: 1) wieś Adamówek, dz. ew. 183, 185, 247, 249; 2) wieś Mariew, dz. ew. 62/2; 3) wieś Wiersze, dz. ew. 101/2; 4) wieś Wólka, dz. ew. 96. 4. Grunty prywatne wykupione w ramach projektu zlokalizowane w obrębie tzw. pasów bagiennych KPN i wytypowane po ocenie przyrodniczej do przeprowadzenia podsadzeń hodowlanych w terenie.
16	Jesienne poszukiwania szkodników pierwotnych sosny (<i>Pinus sylvestris</i>) na stałych partiach kontrolnych, w celu oceny zagrożenia spowodowanego przez szkodniki liściożerne, w szczególności: 1) strzygonia choinówka (<i>Panolis flammea</i>); 2) poproch cetyniak (<i>Bupalus piniaria</i>); 3) zawisak borowiec (<i>Hyloicus pinastri</i>); 4) barczatka sosnówka (<i>Dendrolimus pini</i>); 5) osnuja gwiazdzista (<i>Acantholyda posticalis</i>); 6) gatunki z rodziny borecznikowatych (<i>Diprionidae</i>).	414 prób	Obszar KPN
17	Prognozowanie występowania brudnicy mniszki (<i>Lymantria monacha</i>) – wykładanie pułapek zapachowych (feromonowych)	51 sztuk	Obszar KPN
18	Monitoring odporności środowiska na owady szkodliwe w borach sosnowych za pomocą wskaźnika SBO (zgodnie z Instrukcją Ochrony Lasu)	3 powierzchnie	Obszar KPN

19	Wycinanie kwitnących osobników czeremchy amerykańskiej (<i>Prunus serotina</i>)	Według potrzeb	Obszar KPN
20	Wycinanie, wrywanie, wykopywanie, a w wyjątkowych przypadkach zwalczanie chemiczne obcych gatunków: 1) roślin drzewiastych: a) czeremchy amerykańskiej (<i>Prunus serotina</i>), b) robinii akacjowej (<i>Robinia pseudoacacia</i>), c) dębu czerwonego (<i>Quercus rubra</i>), d) klonu jesionolistnego (<i>Acer negundo</i>), e) sosny Banksa (<i>Pinus banksiana</i>), f) sumaka octowca (<i>Rhus typhina</i>); 2) roślin zielnych: a) rdestowca japońskiego (<i>Reynoutria japonica</i>), b) nawłoci kanadyjskiej (<i>Solidago canadensis</i>), c) winobluszczu (<i>Partenocissus sp.</i>), d) niecierpka gruczołowatego (<i>Impatiens grandulifera</i>), e) kolczurki klapowanej (<i>Echinocystis lobata</i>).	395,00 ha Według potrzeb	Obszar KPN W miejscach zinwentaryzowania
21	Wycinanie, wrywanie inwazyjnych gatunków: 1) roślin drzewiastych: a) czeremchy amerykańskiej (<i>Prunus serotina</i>), b) robinii akacjowej (<i>Robinia pseudoacacia</i>), c) dębu czerwonego (<i>Quercus rubra</i>), d) klonu jesionolistnego (<i>Acer negundo</i>), e) sosny Banksa (<i>Pinus banksiana</i>); 2) roślin zielnych: a) rdestowca japońskiego (<i>Reynoutria japonica</i>), b) winobluszczu (<i>Partenocissus sp.</i>), c) niecierpka gruczołowatego (<i>Impatiens grandulifera</i>) i niecierpka drobnokwiatowego (<i>Impatiens parviflora</i>), d) kolczurki klapowanej (<i>Echinocystis lobata</i>), e) nawłoci – obce gatunki (<i>Solidago sp.</i>) w celu ograniczenia występowania	18,00 ha	1. Obręb Ochronny Kampinos, oddziały: 297f, 297j, 297k, 297r, 297ax, 298d, 298f, 298n, 299c, 299d, 299f, 299g, 299h, 299n, 299t, 300o, 300dx, 300fx, 300hx, 300ix, 300lx, 303i, 303p, 304a, 304i, 304l, 307o, 307p, 307s, 308a, 308b, 308f, 308m, 309f, 309h, 309k, 309o, 384f, 388h: 1) wieś Korfowe, dz. ew. 68, 2) wieś Zamość, dz. ew. 257. 2. Obręb Ochronny Kromnów, oddziały: 307f, 308g, 318g, 318h, 318i, 326k, 326l, 326m, 331h, 331l, 331m, Górki, dz. ew. 105, 237/2. 3. Obręb Ochronny Laski, oddziały: 275a-275i, 275n-275p, 275s, 276l, 284m, 289o, 289w, 308w, 308bx, 308gx, 308hx, 308lx, 308mx, 308ox, 308px, 308sx, 309t, 309x, 309z, 309cx, 309dx,

	ww. gatunków w ekosystemach leśnych w ramach projektu finansowanego ze środków unijnych POIiŚ „Ochrona mozaiki siedlisk rzadkich gatunków roślin i zwierząt w Kampinoskim Parku Narodowym”.		309fx, 309jx, 310h, 310i, 310ax, 310bx, 310cx, 310ix, 310kx, 310ox, 310wx, 310yx, 311a, 312b, 313a, 313b, 313d, 313f, 313g, 314a, 314g-314j, 314l, 314m, 314n. 4. Grunty prywatne wykupione w ramach projektu zlokalizowane w obrębie tzw. Pasów bagiennych KPN oraz grunty KPN wytypowane po ocenie przyrodniczej do ograniczenia występowania gatunków inwazyjnych roślin drzewiastych i zielnych w terenie w ekosystemach leśnych.
22	Odstrzał redukcyjny osobników z gatunku sarna (<i>Capreolus capreolus</i>), zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie, w celu minimalizacji szkód w odnowieniach i uprawach leśnych oraz rolnych	Do 35 sztuk, w tym: do 15 kozłów, do 10 kóz, do 10 kozłat	Obszar KPN
23	Odstrzał redukcyjny osobników z gatunku jeleni (<i>Cervus elpahus</i>), zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie, w celu minimalizacji szkód w odnowieniach i uprawach leśnych i rolnych	Do 60 sztuk, w tym: do 20 byków, do 20 łań, do 20 cielaków	Obszar KPN
24	Odstrzał redukcyjny i sanitarny osobników z gatunku dzik (<i>Sus scrofa</i>), zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie oraz zgodnie z rozporządzeniami Wojewody Mazowieckiego w sprawie odstrzału sanitarnego dzików na obszarze Kampinoskiego Parku Narodowego i jego strefie ochronnej zwierząt łownych w celu zwalczania afrykańskiego pomoru świń	Według potrzeb	Obszar KPN
25	Odstrzał redukcyjny osobników z gatunku daniel zwyczajny (<i>Dama dama</i>) zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie, w celu minimalizacji szkód w odnowieniach i uprawach leśnych oraz rolnych	Według potrzeb	Obszar KPN
26	Ochrona ptaków i drobnych ssaków, przez odstrzał redukcyjny osobników lisa (<i>Vulpes vulpes</i>), jenota (<i>Nyctereutes pryonoides</i>), wizona amerykańskiego (<i>Neovison vison</i>),	Według potrzeb	Obszar KPN

	szopa pracza (<i>Procyon lotor</i>), zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie		
27	Łagodzenie wpływu ekstremalnych warunków pogodowych na zwierzęta przez: 1) wykładanie lizawek dla zwierząt; 2) pogłębianie i odładzanie wodopojów na ciekach i zbiornikach wodnych; 3) udostępnianie runa – częściowe usunięcie pokrywy śnieżnej; 4) dokarmianie w skrajnie trudnych warunkach zimowych w przypadku masowego zagrożenia życia zwierząt.	Według potrzeb	Obszar KPN
28	Konserwacja słupek granicznych, przez ich czyszczenie i odmalowywanie	Według potrzeb	Obszar KPN
29	Konserwacja pasów przeciwpożarowych typu B (ręczne odnowienia, mechaniczna mineralizacja)	0,58 km	1 Obręb Ochronny Kampinos, oddziały: 297m, 304y, 308d, 334t, 372o, 373dx, 411c, 419a, 385 – wieś Korfowe dz. ew. 64. 2. Obręb Ochronny Laski, oddziały: 310y,dx,xx,zx, 311m, 313c.
30	Konserwacja przeciwpożarowego pasa izolacyjnego wokół bagna Łuże	2,72 km	Obręb Ochronny Laski, oddziały: 111Am, 339a,b,m, 341d,i,l,m
31	Przegląd techniczny hydrantów i konserwacja punktów czerpania wody (przez koszenie wokół zbiornika, oczyszczanie, pogłębianie, oznakowanie)	11 hydrantów	Obręb Ochronny Kampinos, oddziały 170c,170d, 172Ab,172d,172f, 172i, 362c, 363d, 364b
		2 punkty	1. Obręb Ochronny Kromnów, oddział 323i. 2. Obręb Ochronny Laski, oddział 26k.
32	Utrzymanie przejezdności 88 dojazdów pożarowych, łącznie z ich oznakowaniem	41,2 km	Obszar KPN
33	Utrzymanie przejezdności 88 dojazdów pożarowych po wichurach (usuwanie wywrotów, złomów, wycięcie drzew zagrażających bezpieczeństwu)	9 km	Obszar KPN
34	Stabilizacja dojazdów pożarowych – zasypywanie dołów kruszywem naturalnym – pospółką (wyrównanie wybojów i kolein)	20,51 km	1. Obręb Ochronny Kampinos, oddziały: 66g, 67a, 99b, 338, 339, 386a, 386r, 386s, 386x, 387h, 387j, 387p-s, 387y, 387ax, 387dx, 387kx, 387mx, 387px, 387rx, 387sx, 388a, 388c, 400i, 401a, 411c, 411d, 411f, 411h, 411i, 411j, 412a-j, 412x, 412z, 413a, 413d, 414b, 414g, 414j, 419a-c, 419f, 419i, 419l, dz. ew.: 27, 30, 31, 33, 50, 52, 54, 59, 86, 117, 119.

			<p>2. Obręb Ochronny Kromnów, oddziały: 56f, 57c, 62c, 63a, 155a, 155b, 155d, 155f, 156f, 196a, 197a, 303h, 303o, 305a, 305b, 305k, 305o, 305r, dz. ew.: 171-175, 177, 293, oddziały: 329w, 334c, 334b, 334g, 334j, 335j, 336n, 337a, 337c, 337d.</p> <p>3. Obręb Ochronny Laski, oddziały: 21b, 21d, 21f, 21g, 21Af, 22b, 22g, 22h, 23b, 23f, 25c, 25d, 25j, 26k, 40g, 41a, 41b, 41f, 41g, 41l, 41bx, 42a, 42b, 59b, 80a, 80c, 81a, 81f, 81h, 81k, 115, 170b, 170d, 170g, 247i, 247j, 247g, 247h, 247k, 247m, 256d, 267c, 267f, 267j, 268c, 268d, 268f, 268g, 273a, 281, 282, 283, 286, 287, 288, 289, 291, 292, 318, 325, 367.</p>
35	Utwardzenie płytami typu Yomb dojazdów pożarowych na wydmach	5,75 km	<p>1. Obręb Ochronny Kromnów, oddziały: 13, 118, 169, 370, 371.</p> <p>2. Obręb Ochronny Laski, oddziały: 84b, 84c, 106c, 107c, 108a, 109a, 109b, 110a, 124a, 124b, 124c, 125a, 125b, 128b, 128c, 129b-d, 148c, 148h, 149a-g, 250, 281, 288, 289, 290, 292.</p>
36	Utrzymanie przejezdności 88 dojazdów pożarowych przez wykaszanie poboczy dróg kosiarką bijakową	Według potrzeb	Obszar KPN
37	Wykonanie pasa przeciwpożarowego typu A przy drogach publicznych i szlakach turystycznych	42,62 ha	<p>1. Obręb Ochronny Kampinos, oddziały: 102a, 103a, 105a, 105b, 105f, 202a, 275i, 275j, 275k, 275r, 275s, 275t, 355w, 385z, 385ix, 411l, 412k, 412w.</p> <p>2. Obręb Ochronny Kromnów, oddziały: 37c, 50h, 51f, 51i, 51j, 52i, 61b, 65b, 73a, 77px, 81h, 99c, 165f, 349i, 351ax, 361s, 362f, 364f, 364g, 370m, 370z, 370hx, 371w.</p> <p>3. Obręb Ochronny Laski, oddziały: 33d, 61d, 89a, 89b, 89d, 195a, 195g, 196i, 197c, 199h, 225a, 225b, 225h, 226c, 226f, 226g, 226h, 226k, 275a, 281i, 290k, 290l, 291b, 298Ai, 313d, 313f, 313g, 313r, 348b, 348f, 354b.</p>

38	Usuwanie młodego pokolenia drzew i krzewów pochodzących z sukcesji naturalnej spod linii energetycznych i wokół transformatorów	Według potrzeb	Obszar KPN
39	Naprawa i wymiana słupów, tablic informacyjnych i ostrzegawczych dotyczących zabezpieczenia przeciwpożarowego lasu	Według potrzeb	Obszar KPN
40	Oznakowanie dojazdów pożarowych (na drzewach – piktogramy, ustawianie tablic, oznakowanie szlabanów)	Według potrzeb	Obszar KPN
41	Ustawienie tablic o zakazie wstępu do lasu	Według potrzeb	Obszar KPN
42	Prowadzenie letnich dyżurów/obserwacji przeciwpożarowych na wieżach, w obrębach i obwodach ochronnych oraz w punkcie alarmowo-dyspozycyjnym KPN	Według potrzeb	Obszar KPN
43	Naprawa nawierzchni dróg gospodarczych	Według potrzeb	Obszar KPN
44	Ochrona dąbrowy świetlistej, w tym siedlisk przyrodniczych określonych w załączniku nr 1 Dyrektywy 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz.U.U.E.L.1992.206.7), przez usuwanie wydzielającej się biomasy oraz podrostu drzew, krzewów i ekspansywnych gatunków roślin zielnych (w tym gatunków obcych) na powierzchniach restytucji dzwoniecznika wonnego (<i>Adenophora liliifolia</i>)	6,00 ha	1. Obręb Ochronny Laski, oddziały: 149, 199, 229, 223A, 255. 2. Obręb Ochronny Kromnów, oddział 192.
45	Zachowanie i poprawa stanu siedlisk przyrodniczych i gatunków związanych z siedliskami wydm śródlądowych, a także kompleksów grądów oraz dąbrów świetlistych. Działania realizowane w ramach projektu POIiŚ w latach 2019 – 2023 „Dla zachowania bioróżnorodności – ochrona siedlisk i gatunków na obszarach wydmowych w Kampinoskim Parku Narodowym”. Realizacja działań przez: 1) przerzedzanie drzewostanu (wycięcie drzew i krzewów), hamowanie sukcesji naturalnej, uprzątnięcie nadmiaru leżaniny negatywnie wpływającej na ubogie siedliska, wykonanie infrastruktury ograniczającej antropopresję i zapobiegającej erozji;	56,21 ha	1. Obręb Ochronny Laski, oddziały: 9, 83, 84, 106, 107, 108, 109, 110, 111A, 124, 125, 126, 140, 199, 329, 334. 2. Obręb Ochronny Kampinos, oddziały: 164, 194, 195, 385, 386, 387, 388.

	<p>2) ograniczenie występowania ekspansywnych gatunków zielnych i drzewiastych metodami hodowlanymi (pielęgnacja podsadzeń, grodzenia);</p> <p>3) ograniczenie występowania ekspansywnych gatunków zielnych i drzewiastych metodami mechanicznymi wraz z uprzątnięciem nadmiaru leżaniny negatywnie wpływającej na ubogie siedliska;</p> <p>4) ograniczenie występowania ekspansywnych gatunków drzewiastych metodami kombinowanymi z zastosowaniem na wybranych powierzchniach preparatu chemicznego.</p>	<p>16,22 ha</p> <p>543,19 ha</p> <p>3,5 ha</p>	<p>3. Obręb Ochronny Kromnów, oddziały: 184, 188, 270, 280.</p> <p>1. Obręb Ochronny Laski, oddział 267.</p> <p>2. Obręb Ochronny Kampinos, oddziały: 189, 196, 198, 199.</p> <p>1. Obręb Ochronny Laski, oddziały: 9, 21A, 22, 23, 80, 86, 105, 111A, 134A, 135, 267, 332, 333.</p> <p>2. Obręb Ochronny Kampinos, oddziały: 82, 119, 161, 190, 193, 198, 199, 205, 252, 253, 254, 384, 385, 386, 387, 388, 411, 412, 413, 414.</p> <p>3. Obręb Ochronny Kromnów, oddziały: 3, 19, 20, 22, 137, 182, 188, 190, 191, 221, 225, 217, 275, 279, 280.</p> <p>Obręb Ochronny Kromnów, oddziały: 137, 182, 190, 191.</p>
46	Zachowanie i poprawa stanu siedlisk przyrodniczych i gatunków związanych z siedliskami wydm śródlądowych, a także kompleksów grądów oraz dąbrów świetlistych. Działania realizowane w ramach projektu POIiŚ w latach 2019 – 2023 „Dla zachowania bioróżnorodności – ochrona siedlisk i gatunków na obszarach wydmowych w Kampinoskim Parku Narodowym”. Realizacja działań przez wykup gruntów prywatnych.	Według możliwości	Grunty prywatne wykupione w ramach projektu, zlokalizowane w obrębie tzw. pasów wydmowych KPN i wytypowane po ocenie przyrodniczej do przeprowadzenia odpowiednich działań związanych z poprawą stanu siedlisk przyrodniczych

B. W nieleśnych ekosystemach lądowych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Ochrona ekosystemów nieleśnych i rozdrobnionej mozaiki siedlisk przez wydzierżawienie gruntów wykupionych w ramach pierwokupu miejscowym rolnikom i przeprowadzenie przez nich wybranych zabiegów:	Według potrzeb	Obszar KPN

	<ol style="list-style-type: none"> 1) koszenia; 2) usuwania pokosu; 3) ekstensywnego wypasu; 4) utrzymania przydomowych ogrodów i sadów; 5) utrzymania pasiek; 6) utrzymania gospodarstw rolnych; 7) zapewnienia dojazdów do gospodarstw i użytkowanych rolniczo gruntów; 8) likwidację zielnych gatunków obcych przez koszenie i wywóz poza obszar KPN. 		
2	Działania zmierzające do zachowania nieleśnych ekosystemów lądowych przez: koszenie łąk, odkrzaczanie, likwidację gatunków obcych oraz usuwanie pokosu, w celu ochrony cennych płatów łąk świeżych wilgotnych i zmienno-wilgotnych łąk trzęślicowych, oraz muraw, w tym siedlisk przyrodniczych określonych w załączniku nr 1 Dyrektywy 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory	9,52 ha	<ol style="list-style-type: none"> 1. Obręb Ochronny Kampinos, oddział 365a: <ol style="list-style-type: none"> 1) wieś Kampinos cz. dz. ew. 369; 2) wieś Kiścinnie cz. dz. ew. 32/5, 52, 85/6; 3) wieś Józefów cz. dz. ew. 53, 73/1; 4) wieś Zamość cz. dz. ew. 141, 226. 2. Obręb Ochronny Kromnów: <ol style="list-style-type: none"> 1) wieś Kromnów cz. dz. ew. 283/2; 2) wieś Miszory cz. dz. ew. 74. 3. Obręb Ochronny Laski, oddział 376b.
3	Zapobieganie naturalnemu pojawianiu się niepożądanych gatunków roślin (sukcesji), przez wykaszanie krzewów i odrośli, roślin zielnych, wyniesienie usuwanej biomasy dwa razy w sezonie wegetacyjnym	4,21 ha	<ol style="list-style-type: none"> 1. Obręb Ochronny Kampinos, oddziały: 204t, 204r, 389a. 2. Obręb Ochronny Laski, oddziały: 227f, 334r.
4	Koszenie łąk przez miejscowych rolników, na terenach bezpośrednio przyległych do użytkowanych przez nich gruntów w ramach zbioru traw	2,86 ha	<ol style="list-style-type: none"> 1. Obręb Ochronny Kampinos, oddział 355s. 2. Obręb Ochronny Kromnów, oddziały: 19h,i,j,k,l, 302j. 3. Obręb Ochronny Laski, oddział 306nx,zx.
5	Ochrona różnorodności biologicznej ekosystemów nieleśnych przed inwazyjnymi gatunkami roślin zielnych przez ręczne usuwanie (wyrywanie, wykopywanie lub koszenie) we wczesnej fazie kwitnienia lub owocowania	Według potrzeb	Obszar KPN
6	Ochrona ekosystemów nieleśnych i rozdrobnionej mozaiki siedlisk przez wydzierżawienie gruntów miejscowym rolnikom i przeprowadzenie przez nich wybranych zabiegów: <ol style="list-style-type: none"> 1) koszenia (użytki rolne do 5 ha); 2) usuwania pokosu; 	113,10 ha	<ol style="list-style-type: none"> 1. Obwód Ochronny Kromnów, oddziały: 20j, 20k, 77c, 216a, 216b, 216c, 216f, 216l, 220a, 220b, 273n, 294c, 294x, 294y 296i, 296j, 296k, 299c, 299d, 299fx, 300c, 300d, 301a, 301c, 302c, 302f, 302g, 302i, 302l, 303d, 303w, 304g, 305h, 306a, 311h,

	<p>3) ekstensywnego wypasu; 4) utrzymania przydomowych ogrodów i sadów; 5) utrzymania pasiek; 6) utrzymania gospodarstw rolnych; 7) zapewnienia dojazdów do gospodarstw i użytkowanych rolniczo gruntów; 8) likwidacji zielnych gatunków obcych przez koszenie i wywóz poza obszar KPN; 9) ekstensywnego użytkowania rolniczego.</p>		<p>311i, 312jx, 342bx, 344o, 344p, 344r, 344s, 348b, 348i, 348n, 355dx, 355fx, 370gx, 372j, 379d, 385c, 385i, 387a, 410l, 412b, 412c, 412d, 412f, 412g, 412h, 412i, 412j, 415f, 419c, 419j, 419k, 419l: 1) wieś Cisowe, dz. ew.: 23, 81; 2) wieś Famułki Królewskie, cz. dz. ew. 181; 3) wieś Górki, cz. dz. ew.: 61, 63, 73, 109, 128, 145, 172, 275, 284, 294; 381/1, 378, 379, 404/1, 406/2; 4) wieś Kromnów, dz. ew.: 228, 229, 283/1; 5) wieś Miszory, cz. dz. ew.: 322/2, 326; 6) wieś Zamość, dz. ew.: 52, 54, 65.</p> <p>2. Obwód Ochronny Kampinos, oddziały: 219i, 219j, 219f, 298b, 298t, 298dx, 298dy, 304x, 304y, 304bx, 304cx, 304fx, 368m, 372h, 372j, 372n, 374p: 1) wieś Famułki Brochowskie, cz. dz. nr 283, 216; 2) wieś Górki, dz. ew. 381/3; 3) wieś Roztoka, dz. ew.: 16,18, cz. dz. 53/2; 4) wieś Zamość, dz. ew.: 141, 226.</p> <p>3. Obwód Ochronny Laski, oddziały: 115c, 115d, 115k, 135n 306bx, 308bx, 309k, 307w, 307hx, 310w, 310hx, 310by, 312c, 312i, 312j, 313i, 313l, 316b, 324lx, 324mx, 324ox, 323g, 323t, 323ax, 323bx, 324t, 324y, 325t, 325w, 325x, 325y, 325z, 325cx, 325mx, 325rx, 325tx, 327c, 332x, 345c: 1) wieś Wiersze, cz. dz. ew. 54; 2) wieś Sieraków, dz. ew. 25/2, 312/3, 314/1, 306/3, 318, 473; 3) wieś Janówek dz. ew. 58/1.</p>
7	<p>Zachowanie ekosystemów otwartych, przez wydzierżawienie gruntów i wykonywanie w ramach wieloletniej umowy dzierżawy rolnośrodowiskowej (do 5 lat) wybranych zabiegów: 1) usuwania krzewów;</p>	995,97 ha	<p>1. Obręb Ochronny Kampinos, oddziały: 59a, 59b, 170d, 170g, 170h, 212c, 245d, 245f, 267d, 275b, 275o, 275ax, 275cx, 275dx, 275fx, 277l, 277n, 278a, 278b, 284a, 284b, 287c, 287d, 287g, 287i, 287j, 287k, 287l, 288a, 288b, 288c, 288h, 288i, 290l,290o</p>

	<p>2) koszenia (zwarte kompleksy rolne powyżej 5 ha);</p> <p>3) usuwania pokosu.</p>		<p>295c, 295g, 310a, 310b 311j, 312b, 312c, 312d, 312f, 312g, 312h, 313a, 313b, 313c, 314a, 314b, 314c, 317a, 317d, 318a, 318f, 318g, 320a, 322h, 324g, 324h, 324i, 324j, 324k, 324l, 324m, 324n, 325b, 325c, 325d, 325f, 325g, 325h, 325i, 325j, 325k, 325l, 325n, 325o, 325p, 325r, 325s, 325t, 325w, 325x, 325y, 325z, 325ax, 326a, 326b, 326c, 326d, 326f, 326g, 326h, 328c, 328d, 328f, 328g, 328h, 328i, 328j, 328k, 328l, 328m, 328n, 328o, 329i, 331a, 331b, 333a, 333b, 333c, 333h, 334a, 334b, 334c, 334d, 334o, 334t, 335a, 335b, 335c, 335d, 335f, 335i, 335h, 335k, 336a, 336b, 336c, 336f, 342a, 342b, 342c 342d, 342f, 342g, 342h, 342i, 342j, 342l, 343a, 343b, 343f, 343g, 343h, 343i, 343j, 343l, 343m, 358h, 359c, 360lx, 360mx, 361a, 361c, 361d, 361f, 361ax 362c, 362f, 362g, 362h, 362w, 364c, 364i, 364k, 365a, 365p, 366m, 368w, 388a, 388b, 388c, 388h, 388i 389a, 389b, 389ax, 389dx, 389fx, 390a, 390b, 390c, 391a, 392a, 393a, 393b, 393c, 393d, 393f, 393g, 393h, 393i, 394a, 396g, 396i, 396k, 396l, 398p, 399i, 399k, 400a, 400d, 400g, 400i, 400k, 400o, 401c, 401g, 402d, 403c, 403f, 404d, 405b, 405g, 405j, 405k, 405l, 405p, 406d, 406r, 406x, 406dx, 406cx, 406fx, 406hx, 408b, 408i, 408p, 409b, 409d, 409i, 409m, 409n, 420d, 420f, 425b, 425c 452a, 452b, 452c, 452d, 452f, 452g, 452h:</p> <p>1) wieś Aleksandrów, dz. ew.: 45, 46, 47, 50, 59, 108;</p> <p>2) wieś Bieliny Kampinoskie, dz. ew.: 16, 20, 22, 28;</p> <p>3) wieś Famułki Brochowskie, dz. ew.: 60, 68, 72, 73, 78, 81, 83, 84, 90, 98, 101, 102, 110-113,148,149, 152, 157, 159-162, 165, 173, 176, 181, 182, 192, 283, 376, 380;</p> <p>4) wieś Grabina, dz. ew.: 3-5, 6/1, 9, 10, 13, 15, 20, 23, 25, 27-29, 34, 116/2, 117;</p>
--	--	--	--

		<p>5) wieś Granica, dz. ew.: 46, 59-67, 71-74, 75/1, 76-81, 100-106, 107, 108, 110;</p> <p>6) wieś Górki, dz. nr: 336/1 338-340, 342, 344, 345;</p> <p>7) wieś Kampinos, dz. ew.: 337, 338/1, 338/2, 339, 340, 341/1, 343, 345, 346, 348 349, 351/1, 353-361, 364/1, 366-368, 375/1, 383, 384/1, 386, 388, 389/1, 391, 392/1, 393/1, 396, 397/1, 400, 404, 406, 407, 408/1, 415/1, 417, 420-432, 444/1, 445, 447/1, 461, 462/1, 465/1, 466, 483, 484, 494, 495, 517;</p> <p>8) wieś Kampinos A, dz. ew.: 2-5, 7-14, 21, 25-31, 40-43, 45-55, 58, 153-155, 161, 165, 168;</p> <p>9) wieś Karolinów, dz. ew.: 52, 72;</p> <p>10) wieś Kiścinnie-Krogólec, dz. ew.: 28, 58, 59, 61, 80, 83/1, 86, 88/2, 94;</p> <p>11) wieś Komorów, dz. ew.: 39, 43, 45, 47, 59, 63/1;</p> <p>12) wieś Lasocin, dz. ew.: 247, 249, 273, 341,342, 343, 344, 354;</p> <p>13) wieś Pindal, dz. ew.: 9, 13, 19, 32, 35, 36, 40, 42, 46, 130;</p> <p>14) wieś Roztoka, dz. ew.: 6/1, 9, 21/1, 23, 116/2, 117;</p> <p>15) wieś Wiejca, dz. ew.: 33, 35, 172/1;</p> <p>16) wieś Zaborówek, dz. ew.: 331, 333, 334, 335, 337, 339, 344, 355, 362, 366, 381, 383, 391,393, 396, 398, 422, 424, 455.</p> <p>2. Obręb Ochronny Kromnów, oddziały: 266d, 267d 291s, 291y, 291ax, 291cx, 292d, k, 300m, 300r, 300t, 300y, 302l, 303a, 304 g, 304i, 304k, 304l, 322n, 322p, 323g, 323i, 324o, 325i, 325r, 325y, 325z, 325cx, 326o, 326r, 326s, 326ax, 326bx, 327d, 327f, 327g, 327h, 327i, 328m, 328o, 328p, 330b, 330g, 330h, 330i, 330k, 330l, 330m, 335a, 369r, 369w, 381y, 381z, 382m, 382o, 382r, 382s, 382w, 383j, 383o, 383p, 384d, 384f, 384g, 384h, 384i, 384m, 384n, 384o, 384p, 384r, 384t, 393a, 393b, 393c, 393f, 393g, 393i, 393j,</p>
--	--	---

			<p>393l, 393m, 393o, 393p, 393s, 393t, 398l, 398m, 398n:</p> <p>1) wieś Aleksandrów, dz. ew.: 9, 10, 12, 20, 26, 27, 56/1-56/3, 60/10-60/15, 60/17, 60/18, 60/20-60/23, 60/25-60/29, 60/31, 60/32, 64/2, 64/7-64/9, 84, 87/2; 45, 46;</p> <p>2) wieś Cisowe, dz. ew.: 6-8, 55-57;</p> <p>3) wieś Dąbrówka, dz. ew.: 9, 12, 14, 18, 20/3;</p> <p>4) wieś Famułki Brochowskie, dz. ew.: 2, 4, 13, 19, 22, 24, 25, 30, 40, 47, 50, 52, 53;</p> <p>5) wieś Famułki Królewskie, dz. ew.: 196, 197, 207, 223, 224, 254;</p> <p>6) wieś Górki, dz. ew.: 61, 63, 109, 196, 200, 201, 203, 204, 275, 288, 284, 294, 125, 128, 149, 154/1, 288;</p> <p>7) wieś Nowa Dąbrowa, dz. ew.: 2/2, 3, 9, 13, 15/1, 27, 32, 33, 34/2, 41, 48, 50/1, 60/1, 62, 63/1, 67/1, 69, 70/1, 160/1, 168, 170/1, 180/1, 182;</p> <p>8) wieś Stara Dąbrowa, dz. ew. 65;</p> <p>9) wieś Władysławów, dz. ew.: 67, 79.</p> <p>3. Obręb Ochronny Laski, oddziały: 198k, 227f, 228h, 307b, 307d, 307w, 307x, 307y, 307ax, 307bx, 307dx, 309g, 309w, 309y, 309ax, 310b, 310c, 310j, 310p, 334m:</p> <p>1) wieś Janówek, dz. ew.: 35, 64, 65, 82-86, 89, 99, 106;</p> <p>2) wieś Truskawka, dz. ew.: 8,10, 11/1, 14-17, 19, 26.</p>
8	Koszenia inicjujące – głównie na działkach wykupionych oraz na innych, będących już w posiadaniu KPN, a niekoszonych dotąd ze względu na mozaikowy układ własności gruntów, w ramach projektu Life Nature „Ochrona i odtwarzanie mokradeł na terenie obszaru Natura 2000 "Puszcza Kampinoska" LIFE19 NAT/PL/000746	6 ha razem z ochroną krajobrazową, w tym max. 3 ha ręcznie i min. 3 ha mechanicznie	Na wykupionych i innych gruntach pasów bagiennych w obszarze Natura 2000 Puszcza Kampinoska
9	Odkrzaczanie – usunięcie z nalotu drzew i krzewów na powierzchniach przeznaczonych do koszenia w ramach projektu Life Nature „Ochrona i odtwarzanie mokradeł na terenie obszaru	1 ha razem z ochroną krajobrazową	Na wykupionych i sąsiadujących z wykupionymi gruntach w obszarze Natura 2000 Puszcza Kampinoska

	Natura 2000 "Puszcza Kampinowska" LIFE19 NAT/PL/000746		
10	Przywrócenie użytkowania pastwiskowego - usługa wykonania ekspertyzy, w ramach której opracowany zostanie program pilotażowy wraz ze wskazaniem konkretnych powierzchni, w ramach projektu Life Nature „Ochrona i odtwarzanie mokradeł na terenie obszaru Natura 2000 "Puszcza Kampinowska" LIFE19 NAT/PL/000746	Rekonesans terenowy - docelowo ok. 50 ha razem z ochroną krajobrazową	W obszarze Natura 2000 Puszcza Kampinowska
11	Nasadzenia drzew i krzewów w ramach projektu Life Nature „Ochrona i odtwarzanie mokradeł na terenie obszaru Natura 2000 "Puszcza Kampinowska" NAT/PL/000746	0,25 ha razem z ochroną krajobrazową	W obszarze Natura 2000 Puszcza Kampinowska
12	Wzbogacanie gatunkowe łąk na terenie obszaru Natura 2000 «Puszcza Kampinowska» LIFE19 NAT/PL/000746”	min. 5 ha, max. 28 ha razem z ochroną krajobrazową	W obszarze Natura 2000 Puszcza Kampinowska
13	Kontynuacja prowadzenia zabiegu koszenia przez KPN w miejscach, gdzie zainicjowano koszenia w ramach projektu Life Nature „Ochrona i odtwarzanie mokradeł na terenie obszaru Natura 2000 "Puszcza Kampinowska" NAT/PL/000746	6 ha razem z ochroną krajobrazową, w tym max. 3 ha ręcznie i min. 3 ha mechanicznie	Na wykupionych i innych gruntach pasów bagiennych w obszarze Natura 2000 Puszcza Kampinowska.
14	Zwalczanie inwazyjnych gatunków roślin w ramach projektu Life Nature „Ochrona i odtwarzanie mokradeł na terenie obszaru Natura 2000 "Puszcza Kampinowska" LIFE19 NAT/PL/000746: 1) drzewa i krzewy – wrywanie i wykopywanie okazów (w tym karczowanie) – w III kwartale; 2) wykaszanie nawłoci późnej (<i>Solidago gigantea</i>) i nawłoci kanadyjskiej (<i>Solidago canadensis</i>); zabieg będzie wykonywany średnio 2 razy w sezonie w II i III kwartale; 3) ręczne i/lub mechaniczne wrywanie lub wykopywanie kłaczy zielnych gatunków inwazyjnych, innych niż inwazyjne nawłocie przed kwitnieniem i owocowaniem – kilkakrotnie w II i III kwartale roku.	1. Wrywanie i wykopywanie inwazyjnych roślin drzewiastych – 1 ha. 2. Wrywanie i wycinanie odrośli inwazyjnych roślin drzewiastych – 1 ha. 3. Koszenie inwazyjnych roślin zielnych – 2 ha (ręcznie i mechanicznie).	W obszarze Natura 2000 Puszcza Kampinowska

		4. Wyrwanie i wykopywanie inwazyjnych roślin zielnych – 0,50 ha razem z ochroną krajobrazową.	
15	<p>1. Odstrzał redukcyjny i sanitarny osobników z gatunku dzik (<i>Sus scrofa</i>), zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie oraz zgodnie z rozporządzeniami Wojewody Mazowieckiego w sprawie odstrzału sanitarnego dzików na obszarze KPN i jego strefie ochronnej zwierząt łownych w celu zwalczania afrykańskiego pomoru świń.</p> <p>2. Zabezpieczanie pól środkami zapachowymi.</p> <p>3. Budowa ogrodzeń w celu ochrony pól i upraw rolnych z wykorzystaniem siatki leśnej i drewnianych słupków.</p>	<p>Według potrzeb</p> <p>Według potrzeb</p> <p>Według potrzeb</p>	Obszar KPN
16	Odstrzał redukcyjny osobników z gatunku sarna (<i>Capreolus capreolus</i>) zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie w celu minimalizacji szkód w odnowieniach i uprawach leśnych oraz rolnych	Do 35 sztuk, w tym: 15 kozłów, 10 kóz, 10 kozłat	Obszar KPN
17	<p>1. Odstrzał redukcyjny osobników z gatunku jeleni (<i>Cervus elpahus</i>), zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie, w celu minimalizacji szkód w odnowieniach i uprawach leśnych i rolnych.</p> <p>2. Zabezpieczanie pól przez nocne dyżury i odstraszenie żerujących osobników w okresie od założenia upraw do ich uprzątnięcia.</p> <p>3. Budowa ogrodzeń w celu ochrony pól i upraw rolnych z wykorzystaniem siatki leśnej i drewnianych słupków.</p>	<p>Do 60 sztuk, w tym: 20 byków, 20 łań, 20 cielaków</p> <p>Według potrzeb</p> <p>Według potrzeb</p>	Obszar KPN
18	Odstrzał redukcyjny osobników z gatunku daniel zwyczajny (<i>Dama dama</i>), zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie, w celu minimalizacji szkód w odnowieniach i uprawach leśnych oraz rolnych	Według potrzeb	Obszar KPN

19	Ochrona ptaków i drobnych ssaków, przez odstrzał redukcyjny osobników lisa (<i>Vulpes vulpes</i>), jenota (<i>Nyctereutes pryncoides</i>), wizona amerykańskiego (<i>Neovison vision</i>), szopa pracza (<i>Procyon lotor</i>), zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie	Według potrzeb	Obszar KPN
20	Zbiór nasion i owoców oraz pozyskanie sadzonek rodzimych gatunków roślin zielnych	Według potrzeb	Obszar KPN
21	<p>Wycinanie, wrywanie, a w wyjątkowych przypadkach zwalczanie chemiczne obcych gatunków:</p> <p>1) roślin drzewiastych:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) czeremchy amerykańskiej (<i>Prunus serotina</i>), b) robinii akacjowej (<i>Robinia pseudoacacia</i>), c) dębu czerwonego (<i>Quercus rubra</i>), d) klonu jesionolistnego (<i>Acer negundo</i>), e) sosny Banksa (<i>Pinus banksiana</i>); <p>2) roślin zielnych:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) rdestowca japońskiego (<i>Reynoutria japonica</i>), b) winobluszczu (<i>Partenocissus sp.</i>), c) niecierpka gruczołowatego (<i>Impatiens glandulifera</i>), d) kolczurki klapowanej (<i>Echinocystis lobata</i>). 	<p>Według potrzeb</p> <p>Według potrzeb</p>	<p>Obszar KPN</p> <p>W miejscach zinwentaryzowania</p>
22	Ochrona łąk świeżych, wilgotnych i szuwarów przez jednokrotne w ciągu roku koszenie ręczne i mechaniczne oraz wywóz biomasy w celu zachowania i poprawy siedlisk i miejsc żerowania m.in. orlika krzykliwego (<i>Clanga pomarina</i>), bociana czarnego (<i>Ciconia nigra</i>), błotniaka stawowego (<i>Circus aeruginosus</i>), gąsiorka (<i>Lanius collurio</i>), w ramach projektu finansowanego ze środków unijnych POIiŚ „Ochrona mozaiki siedlisk rzadkich gatunków roślin i zwierząt w Kampinoskim Parku Narodowym”	118,00 ha	<p>1. Obręb Ochronny Kampinos, oddziały: 420d, 402g, 402h, 402i: 1) wieś Józefów, dz. ew. 53,73/1; 2) wieś Koszówka, cz. dz. ew. 24/2; 3) wieś Wiejca, cz. dz. ew. 172/1, 295, 298/1, 300, 301, 304/1, 316/1, 327/1; 4) wieś Zamość, cz. dz. ew. 153.</p> <p>2. Obręb Ochronny Kromnów, oddziały: 287i, 287m, 287n, 289a-289d, 289i, 289k, 289n, 299h, 299i, 300d, 300k, 300n, 300o, 300y, 306b-306d, 325a, 325d, 326h, 326i, 326k, 326l, 326m, 328b, 328c, 328d, 328g, 328i, 329b, 329d, 331h-331l, 336a, 336b, 336d, 336f: 1) wieś Dąbrówka, cz. dz. ew. 49, 93-96;</p>

			<p>2) wieś Górki, cz. dz. ew.: 21, 23, 24, 39, 41/3, 41/5, 42/2, 233, 235, 237/2, 241/1, 241/2, 242/3, 242/4, 247, 248, 253/2, 253/3, 273, 315, 317, 323, 325-328, 330/1;</p> <p>3) wieś Nowa Dąbrowa, cz. dz. ew. 10, 11, 25, 26, 61, 169;</p> <p>4) wieś Sowa Wola, cz. dz. ew. 4, 16, 17, 18/1, 19, 20, 22-27 28/1, 30-37,40-42, 44-47, 50-53, 55-59, 62;</p> <p>5) wieś Sowa Wola Folwarczna, cz. dz. ew.: 81/1, 97, 98, 102, 103, 105, 106;</p> <p>6) wieś Stara Dąbrowa, cz. dz. ew. 88-91, 115/2, 115/4, 115/6, 116, 117, 134-137, 140, 141, 146, 149, 151, 154-156, 173/2, 199, 201/1, 231-233, 235, 236, 242-246, 250, 253, 256, 258, 259, 268, 271, 273-275, 276/1, 278, 281, 283/1, 293.</p> <p>3. Obręb Ochronny Laski, oddziały: 275l, 275m, 275w, 275bx, 282a, 282j, 284a, 284d, 284f, 294a, 294i, 303x, 304n:</p> <p>1) wieś Adamówek cz. dz. ew.: 183, 185, 207-210, 213, 215, 216, 225-227, 229, 230, 233-235, 247-249, 254;</p> <p>2) wieś Janówek, cz. dz. ew. 101;</p> <p>3) wieś Mariew, cz. dz. ew.: 13, 24, 25, 31-34, 56, 57, 59, 62/2, 86, 90, 91, 110;</p> <p>4) wieś Wólka, cz. dz. ew. 113, 114, 116-118, 121.</p> <p>4. Grunty prywatne wykupione w ramach projektu zlokalizowane w obrębie tzw. pasów bagiennych KPN i wytypowane po ocenie przyrodniczej do przeprowadzenia koszeń i wywozu biomasy.</p>
23	Przeprowadzenie zabiegu odkrzaczania i ograniczenia występowania obcych gatunków roślin zielnych i drzewiastych wraz z wywozem biomasy, w celu ochrony łąk świeżych, wilgotnych i zarastających śródpolnych oczek wodnych oraz dla zachowania i poprawy siedlisk i miejsc	0,60 ha	Grunty prywatne wykupione w ramach projektu zlokalizowane w obrębie tzw. pasów bagiennych KPN i wytypowane po ocenie przyrodniczej do przeprowadzenia odkrzaczania i wywozu biomasy

	żerowania orlika krzykliwego (<i>Clanga pomarina</i>), bociana czarnego (<i>Ciconia nigra</i>), błotniaka stawowego (<i>Circus aeruginosus</i>) i zalotki większej (<i>Leucorrhinia pectoralis</i>), w ramach projektu finansowanego ze środków unijnych POIiŚ „Ochrona mozaiki siedlisk rzadkich gatunków roślin i zwierząt w Kampinoskim Parku Narodowym”		
24	Ochrona muraw ciepłolubnych w celu zachowania siedlisk m.in. gąsiorka (<i>Lanius collurio</i>), lerki (<i>Lullula arborea</i>), przez częściowe usuwanie podrostu drzew, krzewów oraz ograniczenie występowania ekspansywnych gatunków zielnych i drzewiastych, w ramach projektu finansowanego ze środków unijnych POIiŚ „Ochrona mozaiki siedlisk rzadkich gatunków roślin i zwierząt w Kampinoskim Parku Narodowym”	0,20 ha	1. Obręb Ochronny Kromnów, a) wieś Dąbrówka, cz. dz. ew. 96; b) wieś Górki, cz. dz. ew. 41/5, 42/1; 2. Obręb Ochronny Laski, oddziały: 282a, 282j, 282k. 3. Grunty prywatne wykupione w ramach projektu zlokalizowane w obrębie tzw. pasów bagiennych KPN i wytypowane po ocenie przyrodniczej do przeprowadzenia ochrony muraw ciepłolubnych.
25	Wycinanie i wyrywanie obcych gatunków: 1) roślin drzewiastych: a) czeremchy amerykańskiej (<i>Prunus serotina</i>), b) robinii akacyjowej (<i>Robinia pseudoacacia</i>), c) dębu czerwonego (<i>Quercus rubra</i>), d) klonu jesionolistnego (<i>Acer negundo</i>), e) sosny Banksa (<i>Pinus banksiana</i>); 2) roślin zielnych: a) rdestowca japońskiego (<i>Reynoutria japonica</i>), b) winobluszczu (<i>Partenocissus</i> sp.), c) niecierpka gruczołowatego (<i>Impatiens grandulifera</i>), d) kolczurki klapowanej (<i>Echinocystis lobata</i>), e) nawłoci – obce gatunki (<i>Solidago</i> sp.), w celu ograniczenia występowania ww. gatunków, w ramach projektu finansowanego ze środków unijnych POIiŚ „Ochrona mozaiki siedlisk rzadkich gatunków roślin i zwierząt w Kampinoskim Parku Narodowym”.	30,30 ha	1. Obręb Ochronny Kampinos, oddziały: 294i, 294k, 294n, 294o, 294x, 294fx, 295f, 297s, 297t, 297bx, 298yx, 299k, 299m, 299p, 300j, 304j, 304l, 307r, 308c, 308d, 308g, 308n, 309d, 309g, 309i, 420d, 420i: 1) wieś Górki, cz. dz. ew.: 334/1, 334/2, 336/1, 349, 353, 355, 383-385, 391/1, 396, 399, 404/2; 2) wieś Kiścinnie, cz. dz. ew. 39; 3) wieś Korfowe, cz. dz. ew. 68; 4) wieś Koszówka, cz. dz. ew. 24/2; 5) wieś Zamość, cz. dz. ew.: 153, 241, 244, 257. 2. Obręb Ochronny Kromnów, oddziały: 287n, 299h, 299i, 300k, 302a, b, 306b-306d, 307c-307f, 308g, 318g-318i, 325d, 326h, 328c, 329b, 331f-331l, 336a, 336b, 336d, 336f: 1) wieś Dąbrówka, cz. dz. ew. 93-96; 2) wieś Górki, cz. dz. ew. 21, 23, 24, 39, 41/5, 42/1, 42/2, 63, 81, 83, 135/1, 237/2, 241/1, 241/2, 242/1, 242/3, 242/4, 247-249, 253/2, 253/3, 273; 3) wieś Nowa Dąbrowa, cz. dz. ew. 10, 11;

			<p>4) wieś Stara Dąbrowa, cz. dz. ew. 10, 11, 116, 117, 173/2, 253, 259, 271, 273, 275.</p> <p>3. Obręb Ochronny Laski, oddziały: 275c, 275j, 275k, 275l, 275m, 275n, 275o, 275r, 275s, 275w, 275bx, 282a, 282j, 282k, 284a, 284d, 284f, 303x, 309jx, 314l:</p> <p>1) wieś Adamówek, dz. ew. 207-210, 247, 248, 249;</p> <p>2) wieś Janówek, cz. dz. ew. 117, 157;</p> <p>3) wieś Mariew, cz. dz. ew.: 24-26, 31-34, 39, 40, 41, 53, 56, 57, 59, 60, 61, 62/1, 62/2, 62/3, 86, 90, 91, 110;</p> <p>4) wieś Wólka, dz. 118.</p> <p>4. Grunty prywatne wykupione w ramach projektu zlokalizowane w obrębie tzw. pasów bagiennych KPN i grunty KPN wytypowane po ocenie przyrodniczej do przeprowadzenia ograniczenia występowania gatunków inwazyjnych roślin drzewiastych i zielnych w ekosystemach nieleśnych.</p>
26	Przeprowadzenie zabiegów porządkowania sadów, będących pozostałością po dawnych gospodarstwach rolnych, usunięcie odpadów stałych, ograniczenie występowania ekspansywnych gatunków zielnych i drzewiastych, w ramach projektu finansowanego ze środków unijnych POIiŚ „Ochrona mozaiki siedlisk rzadkich gatunków roślin i zwierząt w Kampinoskim Parku Narodowym”	1,50 ha	<p>1. Obręb Ochronny Kromnów oddziały: 306b, 306c, 306d, 331l:</p> <p>1) wieś Górki, cz. dz. ew. 42/1, 105, 242/1;</p> <p>2) wieś Nowa Dąbrowa, cz. dz. ew. 10, 11.</p> <p>2. Obręb Ochronny Laski, oddział 275s; wieś Mariew, dz. ew. 25, 26.</p> <p>3. Grunty prywatne wykupione w ramach projektu zlokalizowane w obrębie tzw. pasów bagiennych KPN i wytypowane po ocenie przyrodniczej do przeprowadzenia zabiegów porządkowania sadów i terenów po gospodarstwach rolnych.</p>
27	Ogławianie wierzb w celu ochrony i kształtowania krajobrazu kulturowego w ramach projektu finansowanego ze środków unijnych POIiŚ „Ochrona mozaiki siedlisk rzadkich gatunków roślin i zwierząt w Kampinoskim Parku Narodowym”	Według potrzeb	Grunty prywatne wykupione w ramach projektu zlokalizowane w obrębie tzw. pasów bagiennych KPN i grunty KPN wytypowane po ocenie przyrodniczej do przeprowadzenia zabiegów ogławiania wierzb.

28	Inwentaryzacja poczwarówki zwężonej i poczwarówki jajowatej i przygotowanie do wzmocnienia populacji zatoczka łąmliwego w ramach projektu Life Nature „Ochrona i odtwarzanie mokradeł na terenie obszaru Natura 2000 "Puszcza Kampinoska" LIFE 19 NAT/PL/000746	Według potrzeb	Obszar Natura 2000 Puszcza Kampinoska
29	Poprawa warunków zimowania płazów w ramach projektu pn.: „Ochrona i odtwarzanie mokradeł na terenie obszaru Natura 2000 „Puszcza Kampinoska” LIFE19 NAT/PL/000746”	Według potrzeb	Obszar Natura 2000 Puszcza Kampinoska

C. W ekosystemach wodnych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	<ol style="list-style-type: none"> 1. Spowalnianie spływu wód powierzchniowych. 2. Zwiększanie małej retencji. 3. Zasypywanie zbędnych odcinków rowów melioracyjnych. 4. Uzupełnienie wypłukanej przez wodę ziemi (z przetamowań i wałów ziemnych). 5. Remont drewnianych przegród. 6. Naprawa innych uszkodzeń w istniejących przetamowaniach. 7. Konserwacja urządzeń powstałych w ramach projektu Life Nature „Ochrona i renaturyzacja mokradeł obszaru Natura 2000 „Puszcza Kampinoska” NAT/PL/000084” (ochrona przed zarastaniem). 	Według potrzeb	Obszar KPN
2	Prace przygotowawcze i projektowe działań technicznych zaplanowanych w ramach projektu Life Nature „Ochrona i odtwarzanie mokradeł na terenie obszaru Natura 2000 "Puszcza Kampinoska" NAT/PL/000746	Według potrzeb	Obszar Natura 2000 Puszcza Kampinoska
3	Wzmacnianie populacji płazów w ramach projektu Life Nature „Ochrona i odtwarzanie mokradeł na terenie obszaru Natura 2000 "Puszcza Kampinoska" NAT/PL/000746	Według potrzeb	Obszar Natura 2000 „Puszcza Kampinoska
4	Inwentaryzacja i przygotowanie do wzmocnienia populacji zatoczka łąmliwego w ramach projektu Life Nature „Ochrona i odtwarzanie mokradeł na terenie obszaru	Według potrzeb	Obszar Natura 2000 Puszcza Kampinoska

	Natura 2000 "Puszcza Kampinowska" NAT/PL/000746		
5	Wykonanie badań technicznych, zaprojektowanie i budowa 7 kompleksów oczek wodnych w celu wzmocnienia siedlisk bezkręgowców oraz kumaka, traszki grzebieniastej Life Nature „Ochrona i odtwarzanie mokradeł na terenie obszaru Natura 2000 "Puszcza Kampinowska" NAT/PL/000746	Według potrzeb	Obszar pasów bagiennych w obszarze Natura 2000 Puszcza Kampinowska
6	Przyspieszanie spływu wód powierzchniowych, w przypadku wysokich stanów wód powodujących zagrożenie dla ludzi i mienia	Według potrzeb	Obszar KPN
7	Ochrona różnorodności biologicznej ekosystemów wodnych przed inwazyjnymi gatunkami roślin zielnych przez ręczne usuwanie (wrywanie, wykopywanie lub koszenie)	Według potrzeb	Obszar KPN
8	Zwalczanie wizona amerykańskiego (<i>Neovison vison</i>) i szopa pracza (<i>Procyon lotor</i>) przy wykorzystaniu pułapek żywołownych i usypiaczy CO ₂ w ramach projektu Life Nature „Ochrona i odtwarzanie mokradeł na terenie obszaru Natura 2000 "Puszcza Kampinowska" LIFE19 NAT/PL/000746	Według potrzeb	Cieki i zbiorniki wodne w KPN
9	Ograniczenie prowadzenia prac utrzymaniowych (wykaszenie roślinności w rowie i na skarpach, wrywanie roślinności korzeniowej, odmulanie i pogłębianie kanałów) na głównych ciekach w KPN	Według potrzeb	Kanały Łasica, Ł9, Zaborowski, Olszowiecki w obszarze KPN

D. Ochrona przyrody nieożywionej, gleb, walorów widokowych oraz obszaru KPN przed przebywaniem osób w miejscach niedostępnych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Przeciwdziałanie osuwaniu się wydm, przez wykonanie drewnianych płotków przeciwozyjnych	8 szt.	Obręb Ochronny Kromnów, oddziały: 184-188
2	Ogławianie wierzb – ochrona miejsc gniazdowania rzadkich gatunków ptaków	do 41 szt.	1. Obręb Ochronny Kromnów, oddziały: 369s, 376j, 396d. 2. Obręb Ochronny Kampinos, oddziały: 317a,d.

3	Ochrona obszarów KPN przed nadmiernym przebywaniem osób w miejscach nieudostępionych: 1) zakup i montaż nowych szlabanów oraz naprawa i konserwacja istniejących szlabanów; 2) ustawianie ogrodzeń i słupków ograniczających wjazd samochodów; 3) bieżąca naprawa, konserwacja, modernizacja, odbudowa i budowa, demontaż lub likwidacja zużytej lub trwale zniszczonej infrastruktury turystycznej.	Według potrzeb	Obszar KPN
4	Ochrona obszarów KPN przed nadmiernym przebywaniem osób w miejscach nieudostępionych, tj.: 1) bieżąca konserwacja (przez m.in. impregnację, malowanie, wymianę zniszczonych elementów), modernizacja, naprawa, odbudowa i budowa, demontaż lub likwidacja zużytej lub trwale zniszczonej infrastruktury turystycznej, uzupełnianie i odnowienie oznakowania szlaków turystycznych, zmiana przebiegu szlaków, wytyczenie szlaków łącznikowych i ścieżek spacerowych; 2) wytyczenie i oznakowanie szlaków turystyki konnej; 3) wytyczenie i oznakowanie szlaku do zbiornika Mokre Łąki.	Według potrzeb do 370 km 1 obiekt	Obszar KPN Obszar KPN Obręb Ochronny Łaski, oddziały: 221, 242, 243, 248

E. Inne

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Odnowienie i modernizacja ścieżek edukacyjnych, przez wymianę i uzupełnianie zużywających się elementów	Według potrzeb	Obszar KPN
2	Monitoring ruchu turystycznego	Według potrzeb	Obszar KPN
3	Prowadzenie badań i inwentaryzacji gatunków grzybów, roślin i zwierząt, badań procesów przyrodniczych oraz monitoringu przyrodniczego środowiska abiotycznego, gatunków roślin i zwierząt oraz siedlisk ze szczególnym uwzględnieniem chronionych w ramach sieci Natura 2000, a także procesów ekologicznych zachodzących w środowisku	Według potrzeb	Obszar KPN
4	Prowadzenie monitoringu skutków zadań ochronnych	Według potrzeb	Obszar KPN
5	Monitoring stanów wód powierzchniowych i podziemnych	55 piezometrów, 17 punktów wodowskazowych	Obszar KPN

6	Monitoring wpływu działań podjętych w ramach projektu Life+ Nature „Ochrona i renaturyzacja mokradeł obszaru Natura 2000 „Puszcza Kampinoska” NAT/PL/000084” na stany i parametry fizyko-chemiczne wód, roślinność, wybrane gatunki owadów i ornitofauny	Według potrzeb	Obszar KPN
7	Prowadzenie monitoringu skutków działań projektu Life Nature „Ochrona i odtwarzanie mokradeł na terenie obszaru Natura 2000 "Puszcza Kampinoska" LIFE19 NAT/PL/000746 (monitoring stanu zerowego)	Według potrzeb	Obszar Natura 2000 „Puszcza Kampinoska
8	Likwidacja dzikich wysypisk odpadów, sprzątanie i wywóz śmieci	Według potrzeb	Obszar KPN
9	1. Aleja III Tysiąclecia – konserwacja, w szczególności przez impregnację, malowanie, wymianę zniszczonych elementów i utrzymanie obiektu w należytym stanie, w tym pielęgnacja dębów. 2. Okazjonalne sadzenie dębów w Alei III Tysiąclecia, w szczególności przez zasłużone osoby i organizacje związane z ideą ochrony przyrody i polską przyrodą.	1 obiekt	Ośrodek Dydaktyczno-Muzealny w Granicy
10	Modernizacja i rozbudowa, demontaż lub likwidacja zużytej lub trwale zniszczonej infrastruktury terenowej służącej edukacji ekologicznej	1 obiekt	Centrum Edukacji w Izabelinie, Obręb Ochronny Laski, oddziały: 209d, 209f
11	Modernizacja i rozbudowa ścieżki edukacyjnej Puszczańską ścieżką do Leśnego Ogródka Botanicznego wraz z przystosowaniem do potrzeb osób niepełnosprawnych	1 obiekt	Obręb Ochronny Laski, Obwód Ochronny Sieraków, oddziały: 199, 204, 205, 206, 208, 209, 343, 345
12	Budowa i modernizacja parkingów turystycznych (leśnych) wraz z wykonaniem dokumentacji projektowej	5 obiektów	1. Obręb Ochronny Laski, oddziały: 227a,b, 274a, 326j. 2. Obręb Ochronny Kromnów, oddział 84k. 3. Obręb Ochronny Kampinos, oddział 152a.
13	Wymiana, remont, budowa i modernizacja podestów, platform, mostków i kładek drewnianych oraz budowa nowych z zastosowaniem materiałów naturalnych, recyklingowych lub kompozytowych, demontaż lub likwidacja zużytych lub trwale zniszczonych obiektów	8 obiektów	Obręb Ochronny Laski, oddziały: 38b, 58b, 63k, 86a, 227bf,j, 228h,k, 229f, 333ax,z,y, 63d, 198d,k, 286c, 182m, 184a,b

14	Remont konserwatorski, renowacja i ochrona zabytkowej Kapliczki Leśników w Granicy, wraz z otoczeniem i wnętrzem	1 obiekt	Obręb Ochronny Kampinos, oddział 172g
15	Badania historyczno-architektoniczne obiektów dziedzictwa kulturowego Puszczy Kampinoskiej	Według potrzeb	Obszar KPN
16	Powierzchniowe badania archeologiczne we współpracy z Państwowym Muzeum Archeologicznym w Warszawie	Według potrzeb	Obszar KPN
17	Likwidacja dzikich wysypisk odpadów, sprzątanie i wywóz śmieci w ekosystemach leśnych i nieleśnych w ramach projektu POIiŚ „Ochrona mozaiki siedlisk rzadkich gatunków roślin i zwierząt w Kampinoskim Parku Narodowym”	Według potrzeb	Grunty zlokalizowane w obrębie tzw. pasów bagiennych KPN
18	Prowadzenie inwentaryzacji przyrodniczej gruntów wykupionych w ramach projektu POIiŚ „Ochrona mozaiki siedlisk rzadkich gatunków roślin i zwierząt w Kampinoskim Parku Narodowym” (inwentaryzacja botaniczna i entomologiczna oraz ornitologiczna, chiropterologiczna i lichenologiczna w wykupionych gospodarstwach rolnych)	Według potrzeb	Grunty prywatne wykupione w ramach projektu zlokalizowane w obrębie tzw. pasów bagiennych KPN oraz bezpośrednie otoczenie wykupionych gruntów
19	Prowadzenie inwentaryzacji przyrodniczej gruntów wykupionych w ramach projektu Life Nature „Ochrona i odtwarzanie mokradeł na terenie obszaru Natura 2000 "Puszcza Kampinoska" NAT/PL/000746	Według potrzeb	Obszar KPN
20	Prowadzenie badań nad ekologią ptaków drapieżnych, bociana czarnego, kruka i nietoperzy	Według potrzeb	Obszar KPN
21	Monitoring zbiorowisk łąkowych i murawowych w ramach projektu POIiŚ „Ochrona mozaiki siedlisk rzadkich gatunków roślin i zwierząt w Kampinoskim Parku Narodowym”	Według potrzeb	Grunty zlokalizowane w obrębie tzw. Pasów bagiennych KPN
22	Konserwacja leśnych mogił z okresu II Wojny Światowej	Według potrzeb	Obszar KPN
23	Konserwacja miejsca pochówku Żydów – zadanie realizowane we współpracy z Wojewodą Mazowieckim, okolicznymi gminami i gminą żydowską	Według potrzeb	Obręb Ochronny Kampinos, oddział 354ox
24	Konserwacja, renowacja, w szczególności przez impregnację, malowanie, wymianę zniszczonych elementów i ochrona przez opiekę i poszanowanie na terenie wykupionych nieruchomości: 1) kapliczek; 2) krzyży przydrożnych; 3) tablic pamiątkowych; 4) pomników.	Według potrzeb	Obszar KPN
25	Opieka nad cmentarzami kolonistów „olenderskich”, przez: 1) budowę i konserwację ogrodzeń;	Według potrzeb	1. Obręb Ochronny Kromnów,

	2) demontaż lub likwidację zużytych lub trwale zniszczonych ogrodzeń; 3) usunięcie zarastających drzew i krzewów; 4) montaż nowych, naprawę, wymianę lub demontaż tablic informacyjnych.		oddziały: 367dx, 391m. 2. Obręb Ochronny Kampinos działka nr 2 we wsi Karolinów.
26	Opieka nad Sosną Powstańców 1863 r.	Według potrzeb	Obręb Ochronny Kampinos, oddział 82d
27	Wykonanie kancelarii wolnostojącej w leśnictwie Rybitew	1 obiekt	Obręb Ochronny Kromnów – wieś Rybitew, dz. ew. 182
28	Montaż, naprawa, wymiana lub demontaż tablic informujących o projektach realizowanych przez KPN	Według potrzeb	Obszar KPN
29	Monitoring skali drapieźnictwa wizona amerykańskiego i szopa pracza przy wykorzystaniu sztucznych gniazd ptasich i fotopułapek, a także badania laboratoryjne tuszek w ramach projektu Life Nature „Ochrona i odtwarzanie mokradeł na terenie obszaru Natura 2000 "Puszcza Kampinowska" LIFE19 NAT/PL/000746	Według potrzeb	Cieki i zbiorniki wodne w KPN
30	Monitoring sukcesu lęgowego ptaków strefowych oraz ich ochrona (bociana czarnego, bielika i orlika krzykliwego) z zastosowaniem opasek antydrapieźniczych w ramach projektu Life Nature „Ochrona i odtwarzanie mokradeł na terenie obszaru Natura 2000 "Puszcza Kampinowska"	Według potrzeb	Obszar KPN
31	Detektorowy monitoring nietoperzy w ramach projektu Life Nature „Ochrona i odtwarzanie mokradeł na terenie obszaru Natura 2000 "Puszcza Kampinowska" LIFE19 NAT/PL/000746	Według potrzeb	Obszar KPN
32	Projekt finansowany ze środków unijnych POIiŚ oraz środków krajowych „Aktualizacja projektu Planu Ochrony Kampinoskiego Parku Narodowego oraz Planu Zadań Ochronnych dla Obszaru Natura 2000 PLC 140001 Puszcza Kampinowska, z wykonaniem operatu ochrony ekosystemów leśnych i nieleśnych”	27 849 ha	Obszar KPN
33	Badania ichtiofauny w ramach projektu pn.: „Ochrona i odtwarzanie mokradeł na terenie obszaru Natura 2000 „Puszcza Kampinowska” LIFE19 NAT/PL/000746”	Według potrzeb	Obszar Natura 2000 Puszcza Kampinowska

III. Sposoby ochrony czynnej ekosystemów na obszarach ochrony krajobrazowej

A. W ekosystemach leśnych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Produkcja materiału sadzeniowego i zadrzewieniowego przez Szkołkarskie Gospodarstwo	2,55 ha	Obręb Ochronny Kampinos oddział 199a

2	Prowadzenie zachowawczej plantacji nasiennej sosny zwyczajnej	1,50 ha	Obręb Ochronny Kampinos oddział 199a
3	Propagowanie sadzenia gatunków rodzimych drzew i krzewów przy gospodarstwach prywatnych	Według potrzeb	Obszar KPN
4	Ochrona różnorodności biologicznej ekosystemów leśnych przed inwazyjnymi gatunkami roślin zielnych przez ręczne usuwanie (wrywanie, wykopywanie lub koszenie) we wczesnej fazie kwitnienia lub owocowania	Według potrzeb	Obszar KPN
5	Pielęgnacja upraw leśnych przez usuwanie gatunków inwazyjnych zielnych i drzewiastych w ramach projektu finansowanego ze środków unijnych POIiŚ „Ochrona mozaiki siedlisk rzadkich gatunków roślin i zwierząt w Kampinoskim Parku Narodowym”	2,57 ha	Obręb Ochronny Kromnów, wieś Aleksandrów, dz. ew. 60/5, 60/6, 607, 60/8
6	Zwalczanie chemiczne i biologiczne chorób grzybowych materiału sadzeniowego w Gospodarstwie Szkółkarskim	0,60 ha	Obręb Ochronny Kampinos oddział 199a
7	Kontrolne poszukiwania owadów w glebie	Według potrzeb	Grunty rolne do zalesień i Gospodarstwo Szkółkarskie w Julinku
8	Odstrzał redukcyjny osobników z gatunku sarna (<i>Capreolus capreolus</i>), zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie, w celu minimalizacji szkód w odnowieniach i uprawach leśnych oraz rolnych	Do 35 sztuk, w tym: do 15 kozłów, do 10 kóz, do 10 koźląt	Obszar KPN
9	Odstrzał redukcyjny osobników z gatunku jeleń (<i>Cervus elpahus</i>), zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie, w celu minimalizacji szkód w odnowieniach i uprawach leśnych i rolnych	Do 60 sztuk, w tym: do 20 byków, do 20 łań, do 20 cielaków	Obszar KPN
10	Odstrzał redukcyjny i sanitarny osobników z gatunku dzik (<i>Sus scrofa</i>), zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie oraz zgodnie z rozporządzeniami Wojewody Mazowieckiego w sprawie odstrzału sanitarnego dzików na obszarze KPN i jego strefie ochronnej zwierząt łownych w celu zwalczania afrykańskiego pomoru świń	Według potrzeb	Obszar KPN
11	Odstrzał redukcyjny osobników z gatunku daniel zwyczajny (<i>Dama dama</i>) zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie, w celu minimalizacji szkód w odnowieniach i uprawach leśnych oraz rolnych	Według potrzeb	Obszar KPN
12	Ochrona ptaków i drobnych ssaków, przez odstrzał redukcyjny osobników lisa (<i>Vulpes vulpes</i>), jenota (<i>Nyctereutes pryonoides</i>), wizona amerykańskiego (<i>Neovison vison</i>), szopa pracza (<i>Procyon lotor</i>),	Według potrzeb	Obszar KPN

	zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie		
13	Konserwacja pasów przeciwpożarowych typu B (ręczne odnowienia, mineralizacja)	1,52 km	1.Obręb Ochronny Kampinos, oddziały: 152a, 157h, 172Ar, 253p, 366f, 368h; 2.Obręb Ochronny Kromnów, oddziały: 84k, 180f.
14	Konserwacja pasa izolacyjnego wokół polany wypoczynkowej Opaleń	1 km	Obręb Ochronny Laski, oddziały: 194f,g,i,j
15	Przeгляд techniczny hydrantów	5 hydrantów	Obręb Ochronny Kampinos, oddziały: 172Ac,172r, 172x, 173k
16	Utrzymanie przejezdności 20 dojazdów pożarowych, łącznie z ich oznakowaniem	3,67 km	Obszar KPN
17	Utrzymanie przejezdności 20 dojazdów pożarowych przez wykaszanie poboczy dróg kosiarką bijakową	Według potrzeb	Obszar KPN
18	Utwardzenie płytami typu Yomb dojazdów pożarowych na wydmach	0,26 km	Obręb Ochronny Laski, oddział 289g
19	Wykonanie pasa przeciwpożarowego typu A przy drogach publicznych i szlakach turystycznych	1,14 ha	Obręb Ochronny Kampinos, oddziały: 172At, 365g, 365h, 449g
20	Usuwanie młodego pokolenia drzew i krzewów pochodzących z sukcesji naturalnej spod linii energetycznych i wokół transformatorów	Według potrzeb	Obszar KPN
21	Naprawa i wymiana słupów, tablic informacyjnych i ostrzegawczych dotyczących zabezpieczenia przeciwpożarowego lasu	Według potrzeb	Obszar KPN
22	Oznakowanie dojazdów pożarowych (na drzewach – piktogramy, ustawianie tablic, oznakowanie szlabanów)	Według potrzeb	Obszar KPN
23	Ustawienie tablic o zakazie wstępu do lasu	Według potrzeb	Obszar KPN
24	Prowadzenie letnich dyżurów/obserwacji przeciwpożarowych na wieżach, w obrębach i obwodach ochronnych oraz w punkcie alarmowo-dyspozycyjnym KPN	Według potrzeb	Obszar KPN
25	Zachowanie i poprawa stanu siedlisk przyrodniczych i gatunków związanych z siedliskami wydm śródlądowych, a także kompleksów grądów oraz dąbrów świetlistych. Działania realizowane w ramach projektu POIiŚ w latach 2019 – 2023 „Dla zachowania bioróżnorodności – ochrona siedlisk i gatunków na obszarach wydmowych w Kampinoskim Parku Narodowym”. Realizacja działań przez ograniczenie występowania ekspansywnych gatunków zielnych i drzewiastych	1,47 ha	1. Obręb Ochronny Laski, oddziały: 9, 26, 303, 309. 2. Obręb Ochronny Kampinos, oddział 205. 3. Obręb Ochronny Kromnów, oddział 216.

	metodami hodowlanymi, (pielęgnacja podsadzeń, grodzenia).		
--	---	--	--

B. W nieleśnych ekosystemach lądowych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	1. Odstrzał redukcyjny i sanitarny osobników z gatunku dzik (<i>Sus scrofa</i>), zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie oraz zgodnie z rozporządzeniami Wojewody Mazowieckiego w sprawie odstrzału sanitarnego dzików na obszarze KPN i jego strefie ochronnej zwierząt łownych w celu zwalczania afrykańskiego pomoru świń.	Utrzymanie zagęszczenia populacji na poziomie do 0,1 os/km ²	Obszar KPN
	2. Zabezpieczanie pól środkami zapachowymi oraz przez grodzenie.	Według potrzeb	Obszar KPN
2	Odstrzał redukcyjny osobników z gatunku sarna (<i>Capreolus capreolus</i>), zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie, w celu minimalizacji szkód w odnowieniach i uprawach leśnych oraz rolnych	Do 35 sztuk, w tym: do 15 kozłów do 10 kóz do 10 kozłat	Obszar KPN
3	1. Odstrzał redukcyjny osobników z gatunku jeleni (<i>Cervus elpahus</i>), zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie, w celu minimalizacji szkód w odnowieniach i uprawach leśnych i rolnych. 2. Zabezpieczanie pól przez odstraszenie oraz grodzenie.	Do 60 sztuk, w tym: do 20 byków, do 20 łań, do 20 cielaków	Obszar KPN
4	Odstrzał redukcyjny osobników z gatunku daniel zwyczajny (<i>Dama dama</i>) zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie, w celu minimalizacji szkód w odnowieniach i uprawach leśnych oraz rolnych	Według potrzeb	Obszar KPN
5	Ochrona ptaków i drobnych ssaków przez odstrzał redukcyjny: lisa (<i>Vulpes vulpes</i>), jenota (<i>Nyctereutes procyonoides</i>), wizona amerykańskiego (<i>Neovision vision</i>), szopa pracza (<i>Procyon lotor</i>) – zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie	Według potrzeb	Obszar KPN
6	Ochrona ekosystemów nieleśnych i rozdrobnionej mozaiki siedlisk przez wydzierżawienie gruntów wykupionych	Według potrzeb	Obszar KPN

	<p>w ramach pierwokupu miejscowym rolnikom i przeprowadzenie przez nich wybranych zabiegów:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) koszenia; 2) usuwania pokosu; 3) ekstensywnego wypasu; 4) utrzymania przydomowych ogrodów i sadów; 5) utrzymania pasiek; 6) utrzymania gospodarstw rolnych; 7) zapewnienia dojazdów do gospodarstw i użytkowanych rolniczo gruntów; 8) likwidacji zielnych gatunków obcych przez koszenie i wywóz poza obszar KPN. 		
7	<p>Ochrona ekosystemów nieleśnych, zachowanie walorów krajobrazu rolniczego, przez wydzierżawienie gruntu miejscowym rolnikom i przeprowadzenie przez nich wybranych zabiegów:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) koszenia; 2) usuwania pokosu; 3) ekstensywnego wypasu; 4) utrzymania przydomowych ogrodów i sadów; 5) zapewnienia dojazdów do gospodarstw i użytkowanych rolniczo gruntów; 6) likwidacji obcych gatunków zielnych. 	23,96 ha	<ol style="list-style-type: none"> 1. Obręb Ochronny Kampinos, oddział 219f; wieś Bieliny – dz. ew. 5/1. 2. Obręb Ochronny Kromnów, oddziały: 415f, 419k, 419l. 3. Ośrodek Hodowli Żubrów (OHŻ) w Smardzewicach – oddziały: 1a, 3b-j.
8	<p>Zachowanie ekosystemów otwartych, przez wydzierżawienie gruntów i wykonywanie w ramach wieloletniej umowy dzierżawy rolnośrodowiskowej (do 5 lat) wybranych zabiegów:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) usuwania krzewów; 2) koszenia (kompleksy rolne powyżej 5 ha); 3) usuwania pokosu; 4) ekstensywnego wypasu. 	187,44 ha	<ol style="list-style-type: none"> 1. Obręb Ochronny Kampinos: <ol style="list-style-type: none"> 1) wieś Bieliny – dz. ew. 25-29, 32/3, 33/1, 34, 35, 37- 41; 2) wieś Brochów Łąki – dz. ew. 2/3, 3/1, 4/1, 5/1, 6/1, 7/1, 8/1, 9/1, 10/1, 11/1, 12/1, 13/1, 14/1, 15/1, 16/1, 17/3, 17/4, 18/1, 19/1, 22, 23, 24/1, 25/1, 27, 28/1, 29/1, 30, 31, 32/1, 33/1, 34/3, 35/4, 35/5,36/1, 37/1, 38/1, 39, 41/1, 42, 43, 44/1, 45/1, 46, 47/1, 48/1, 49/1, 50/3, 50/4, 51/1, 53/1, 53/3, 54, 55, 56, 57/1, 57/2, 58, 59, 60, 71, 72, 73, 74, 76, 77, 78/3, 79/1, 81/1, 81/2, 82, 83, 84, 85, 86, 87,90/1, 98, 119, 120, 121; 3) wieś Famułki Brochowskie – dz. ew. 33/1, 34, 116-123, 124/1, 125-127, 129,130, 131, 134-139, 140, 141, 142, 145-147. 2. Obręb Ochronny Kromnów:

			wieś Aleksandrów – cz. dz. ew. 56/1, 56/2, 56/3, 60/10-60/15, 60/17, 60/18, 60/20-60/23, 60/25-60/29, 60/31, 60/32, 64/2-64/7-64/9, 84, 87/2. 3. Obręb Ochronny Laski: wieś Brzozówka – dz. ew. 350.
9	Pozyskanie biomasy (głównie dla zwierząt hodowlanych) wraz z wcześniejszą likwidacją zielnych gatunków obcych (przed kwitnieniem) – trawozbiory	68,68 ha	Obręb Ochronny Laski, działki ew. 1/1, 1/2, 1/3, 2, 3/1, 5 w Truskawce, 423/2 w Małocicach
10	Ochrona muraw ciepłolubnych w celu zachowania siedlisk m.in. gąsiorka (<i>Lanius collurio</i>) i lerki (<i>Lullula arborea</i>), przez częściowe usuwanie podrostu drzew, krzewów oraz ograniczenie występowania ekspansywnych gatunków zielnych i drzewiastych, w ramach projektu finansowanego ze środków unijnych POIiŚ „Ochrona mozaiki siedlisk rzadkich gatunków roślin i zwierząt w Kampinoskim Parku Narodowym”	4,59 ha	Obręb Ochronny Kromnów, wieś Aleksandrów, cz. dz. ew. 56/2, 60/15, 60/17, 60/18, 60/32, 60/5, 60/6, 60/7, 60/8, 60/22, 60/23, 60/25.
11	Ochrona różnorodności biologicznej ekosystemów leśnych przed inwazyjnymi gatunkami roślin zielnych przez ręczne usuwanie (wyrwanie, wykopywanie lub koszenie) we wczesnej fazie kwitnienia lub owocowania	Według potrzeb	Obszar KPN
12	Koszenie inicjujące głównie na działkach wykupionych oraz na innych, będących już w posiadaniu KPN, a nie koszonych dotąd ze względu na mozaikowy układ własności gruntów w ramach projektu Life Nature „Ochrona i odtwarzanie mokradeł na terenie obszaru Natura 2000 "Puszcza Kampinoska" LIFE19 NAT/PL/000746	6 ha razem z ochroną czynną, w tym max. 3 ha ręcznie i min. 3 ha mechanicznie	Na wykupionych i sąsiadujących z wykupionymi gruntach w obszarze Natura 2000 Puszcza Kampinoska
13	Odkrzaczanie – usunięcie nalotu z drzew i krzewów na powierzchniach przeznaczonych do koszenia w ramach projektu Life Nature „Ochrona i odtwarzanie mokradeł na terenie obszaru Natura 2000 "Puszcza Kampinoska" LIFE19 NAT/PL/000746	1 ha razem z ochroną czynną	Na wykupionych i sąsiadujących z wykupionymi gruntach w obszarze Natura 2000 Puszcza Kampinoska
14	Przywrócenie użytkowania pastwiskowego – usługa wykonania ekspertyzy, w ramach której opracowany zostanie program pilotażowy wraz ze wskazaniem konkretnych powierzchni w ramach projektu Life Nature „Ochrona i odtwarzanie mokradeł na terenie obszaru	Rekonesans terenowy - docelowo ok. 50 ha razem z ochroną czynną	W obszarze Natura 2000 Puszcza Kampinoska

	Natura 2000 "Puszcza Kampinowska" LIFE19 NAT/PL/000746 "		
15	<p>Zwalczanie inwazyjnych gatunków roślin w ramach projektu Life Nature „Ochrona i odtwarzanie mokradeł na terenie obszaru Natura 2000 „Puszcza Kampinowska” LIFE19 NAT/PL/000746:</p> <p>1) drzewa i krzewy – wyrywanie i wykopywanie okazów (w tym karczowanie) w III kwartale: klon jesionolistny (<i>Acer negundo</i>), robinia akacjowa (<i>Robinia pseudacacia</i>), czeremcha amerykańska (<i>Prunus serotina</i>), dąb czerwony (<i>Quercus rubra</i>), dereń rozłogowy (<i>Cornus sericea</i>);</p> <p>2) wykaszanie zielnych, inwazyjnych gatunków roślin, w szczególności nawłoci późnej (<i>Solidago gigantea</i>) i nawłoci kanadyjskiej (<i>Solidago canadensis</i>); zabieg będzie wykonywany średnio 2 razy w sezonie w II i III kwartale;</p> <p>3) ręczne lub mechaniczne wyrywanie lub wykopywanie kłaczy przed kwitnieniem i owocowaniem kilkakrotnie w II i III kwartale: rdestowiec japoński (<i>Reynoutria japonica</i>) i pośredni (<i>Reynoutria xbohemica</i>), kolczurka klapowana (<i>Echinocystis lobata</i>), niecierpek gruczołowaty (<i>Impatiens grandulifera</i>), winobluszcz zaroślowy (<i>Parthenocissus inserta</i>).</p>	<p>Wyrywanie i wykopywanie drzewiastych – 1 ha. Koszenie zielnych – 1 ha (ręcznie i mechanicznie). Wyrywanie i wykopywanie zielnych – 0,25 ha razem z ochroną czynną</p>	W obszarze Natura 2000 Puszcza Kampinowska
16	Inwentaryzacja poczwarówki zwężonej i poczwarówki jajowatej i przygotowanie do wzmocnienia populacji zatoczka łamliwego w ramach projektu Life Nature „Ochrona i odtwarzanie mokradeł na terenie obszaru Natura 2000 „Puszcza Kampinowska” NAT/PL/000746	Według potrzeb	Obszar Natura 2000 Puszcza Kampinowska
17	Poprawa warunków zimowania płazów w ramach projektu pn.: „Ochrona i odtwarzanie mokradeł na terenie obszaru Natura 2000 „Puszcza Kampinowska” LIFE19 NAT/PL/000746”	Według potrzeb	Obszar Natura 2000 Puszcza Kampinowska

C. W ekosystemach wodnych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Utrzymanie ziemnego zbiornika retencyjno-infiltrującego, pełniącego również funkcję gromadzenia części oczyszczonych wód pościekowych z oczyszczalni ścieków „Mokre Łąki”	1,71 ha	Obręb Ochronny Laski, oddział 222a
2	Zarybianie materiałem rodzimym zgodnie z technikami aquakultury zbiornika retencyjno-infiltrującego wody pościekowe z oczyszczalni ścieków „Mokre Łąki”	Według potrzeb	Obręb Ochronny Laski, oddział 222a
3	Ochrona różnorodności biologicznej ekosystemów wodnych przed inwazyjnymi gatunkami roślin zielnych przez ręczne usuwanie (wyrywanie, wykopywanie lub koszenie)	Według potrzeb	Obszar KPN
4	Prace przygotowawcze i projektowe działań technicznych zaplanowanych w ramach projektu Life Nature „Ochrona i odtwarzanie mokradeł na terenie obszaru Natura 2000 „Puszcza Kampinowska” LIFE19 NAT/PL/000746	Według potrzeb	Obszar Natura 2000 Puszcza Kampinowska
5	Wzmacnianie populacji płazów w ramach projektu Life Nature „Ochrona i odtwarzanie mokradeł na terenie obszaru Natura 2000 „Puszcza Kampinowska” LIFE19NAT/PL/000746	Według potrzeb	Obszar Natura 2000 Puszcza Kampinowska
6	Inwentaryzacja i przygotowanie do wzmocnienia populacji zatoczka łamliwego w ramach projektu Life Nature „Ochrona i odtwarzanie mokradeł na terenie obszaru Natura 2000 „Puszcza Kampinowska” LIFE19 NAT/PL/000746	Według potrzeb	Obszar Natura 2000 Puszcza Kampinowska
7	Zwalczanie wizona amerykańskiego (<i>Neovison vison</i>) i szopa pracza (<i>Procyon lotor</i>) przy wykorzystaniu pułapek żywołownych i usypiaczy CO ₂ w ramach projektu Life Nature „Ochrona i odtwarzanie mokradeł na terenie obszaru Natura 2000 "Puszcza Kampinowska" LIFE19 NAT/PL/000746	Według potrzeb	Cieki i zbiorniki wodne w KPN
8	Ograniczenie prowadzenia prac utrzymaniowych (wykaszenie roślinności w rowie i na skarpach, wyrywanie roślinności korzeniącej, odmulanie i pogłębianie kanałów) na głównych ciekach w KPN	Według potrzeb	Kanały w granicach KPN
9	1. Spowalnianie spływu wód powierzchniowych. 2. Zwiększanie małej retencji. 3. Zasypywanie zbędnych odcinków rowów melioracyjnych. 4. Uzupelnienie wypłukanej przez wodę ziemi (z przetamowań i wałów ziemnych). 5. Remont drewnianych przegród.	Według potrzeb	Obszar Natura 2000 Puszcza Kampinowska

6. Naprawa innych uszkodzeń w istniejących przetamowaniach.		
7. Konserwacja urządzeń powstałych w ramach projektu Life Nature „Ochrona i renaturyzacja mokradeł obszaru Natura 2000 „Puszcza Kampinoska” NAT/PL/000084” (ochrona przed zarastaniem).		

D. Inne

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Nabywanie nieruchomości prywatnych, położonych w granicach KPN, w tym pierwokupy	Według potrzeb	Obszar KPN
2	Dwukrotne koszenie roślinności zielonej i usuwanie młodego pokolenia drzew i krzewów pochodzących z sukcesji naturalnej (VI-X) wewnątrz oraz na zewnątrz ogródków meteorologicznych	ok. 3 ha	1. Obręb Ochronny Kampinos, oddział 172Af. 2. Obręb Ochronny Kromnów, oddział 377. 3. Obręb Ochronny Laski, oddział 206.
3	Konserwacja, przez wykonywanie czynności zabezpieczających obiekty przed zniszczeniem i utratą wartości, oraz ochrona polegająca na opiece i poszanowaniu cmentarzy z okresu II Wojny Światowej, np. czyszczenie nagrobków, tablic, odmalowywanie, naprawa płotów i ogrodzeń, prace przy zieleni – zadanie realizowane we współpracy z Wojewodą Mazowieckim, okolicznymi gminami i parafiami	Według potrzeb	1. Obręb Ochronny Laski: 1) Cmentarz – Mauzoleum i Muzeum-Miejsce Pamięci Palmiry, oddział 123b; 2) Cmentarze wojenne w: a) Wierszach, dz. ew. 118, b) Laskach, oddział 210c, c) Wiktorowie, oddział 298g. 2. Obręb Ochronny Kampinos, Cmentarz wojenny w Granicy, oddział 173f.
4	1. Porządkowanie cmentarza kolonistów niemieckich, konserwacja przez czynności zabezpieczające obiekty przed zniszczeniem i utratą wartości oraz ochrona polegająca na opiece i poszanowaniu cmentarza. 2. Odkrzaczenie, pielęgnacja drzew oraz inne czynności według wskazań Mazowieckiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.	Według potrzeb	Obręb Ochronny Laski, oddział 2f
5	Konserwacja przez czynności zabezpieczające obiekty przed zniszczeniem i utratą wartości, renowacja oraz ochrona polegająca na opiece i poszanowaniu kapliczek, krzyży przydrożnych, tablic pamiątkowych i pomników	Według potrzeb	Obszar KPN
6	Ochrona obszarów KPN przed nadmiernym przebywaniem osób w miejscach nieudostępnionych: 1) bieżąca konserwacja (przez m.in. impregnację, malowanie, wymianę	Według potrzeb	Obszar KPN

	<p>zniszczonych elementów), modernizacja, naprawa, odbudowa i budowa infrastruktury turystycznej, uzupełnianie i odnowienie oznakowania szlaków turystycznych, zmiana przebiegu szlaków, wytyczenie szlaków łącznikowych i ścieżek spacerowych;</p> <p>2) wyznaczanie, budowa, modernizacja i remont parkingów turystycznych (leśnych) wraz z wykonaniem dokumentacji projektowej (jeżeli wymagane jest pozwolenie na budowę zgodnie z ustawą z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane), w tym budowa i konserwacja infrastruktury towarzyszącej;</p> <p>3) demontaż lub likwidacja zużytych lub zniszczonych obiektów małej infrastruktury turystycznej.</p>		
7	<p>1. Kompleksowa modernizacja i adaptacja do celów edukacji i turystyki obiektów leśnej architektury drewnianej na terenie Ośrodka Dydaktyczno-Muzealnego w Granicy, w tym budynków zabytkowych (siedziba Obrębu Ochronnego Kampinos, leśniczówka i Muzeum Puszczy Kampinoskiej) wraz z utworzeniem zaplecza administracyjno-technicznego, w ramach projektu „Rewitalizacja zabytkowych obiektów leśnej architektury drewnianej na terenie Ośrodka Dydaktyczno-Muzealnego KPN w Granicy oraz ich adaptacja do celów muzealnych i edukacyjnych” oraz projektu „Zwiększenie atrakcyjności kulturalnej zabytkowego kompleksu budynków Ośrodka Dydaktyczno-Muzealnego Kampinoskiego Parku Narodowego w Granicy.</p> <p>2. Edukacyjne i turystyczne zagospodarowanie terenu Ośrodka Dydaktyczno-Muzealnego w Granicy.</p>	1 obiekt	Ośrodek Dydaktyczno-Muzealny w Granicy
8	Remont drewnianych zabytkowych obiektów (dom nadleśniczego, tzw. Delesówka; wraz z zabudowaniami gospodarczymi), zagospodarowanie terenu wraz z wykonaniem dokumentacji projektowej	2 osady	Ośrodek Dydaktyczno-Muzealny w Granicy
9	1. Upowszechnianie wiedzy o KPN, wiedzy przyrodniczej, ekologicznej i zasad	Według potrzeb	1. Centrum Edukacji w Izabelinie. 2. Ośrodek Dydaktyczno-Muzealny w Granicy.

	<p>zrównoważonego rozwoju przez działania edukacyjne i informacyjne:</p> <p>1) prowadzenie zajęć edukacyjnych, ośrodków edukacyjnych i punktów informacyjnych;</p> <p>2) organizację wydarzeń edukacyjnych (festiwale, szkolenia, warsztaty, wycieczki edukacyjne, konkursy, wernisaże, wystawy, festyny, kampanie informacyjne i promocyjne).</p> <p>2. Działalność wydawnicza.</p> <p>3. Organizacja sympozjów.</p> <p>4. Organizacja seminariów, konferencji.</p>		<p>3. Ośrodek Hodowli Żubrów.</p> <p>4. Stacja Bazowa Zintegrowanego Monitoringu Środowiska Przyrody „Kampinos” z siedzibą w Lesznie.</p> <p>5. Obszar KPN.</p>
10	<p>1. Ochrona elementów dawnych fortyfikacji.</p> <p>2. Zabezpieczenie przed niekontrolowanym przebywaniem osób w miejscach niedostępnych obiektów powojсковych/wojskowych, w szczególności przez montowanie słupków, szlabanów, ogrodzeń, tablic informacyjnych i ostrzegawczych.</p>	4 obiekty	<p>1. Fort V Dębina.</p> <p>2. Fort VII Cybulice.</p> <p>3. Prochownie Generała Zajączka.</p> <p>4. Grochalskie Piachy.</p>
11	Prowadzenie Muzeum Puszczy Kampinoskiej	1 obiekt	Ośrodek Dydaktyczno-Muzealny w Granicy
12	<p>1. Prowadzenie Centrum Edukacji w Izabelinie.</p> <p>2. Modernizacja Centrum Edukacji w Izabelinie wraz z dostosowaniem dla osób niepełnosprawnych.</p>	1 obiekt	Centrum Edukacji w Izabelinie
13	<p>Usuwanie wyrobów zawierających azbest przez:</p> <p>1) likwidację nielegalnych składowisk;</p> <p>2) wymianę pokryć dachowych na nowe w obiektach stanowiących własność KPN.</p>	Według potrzeb	Obszar KPN
14	Wykonanie audytów energetycznych oraz remont, modernizacja i termomodernizacja budynków administracyjnych, mieszkalnych i gospodarczych KPN z możliwością zastosowania odnawialnych źródeł energii	Według potrzeb	Obszar KPN
15	Rozbiórka obiektów budowlanych niezamieszkałych, będących własnością KPN	Według potrzeb	Obszar KPN
16	Rozbiórka masztów o konstrukcji stalowej, zbędnych do realizacji zadań ochronnych	Według potrzeb	<p>1. Famułki oddział 204l.</p> <p>2. Rybitew, oddział 6p.</p> <p>3. Zaborówek, oddział 256d.</p> <p>4. Łaski-Mościska, oddział 196d.</p> <p>5. Zaborów Leśny, oddział 2681.</p>
17	Prowadzenie Stacji Zintegrowanego Monitoringu Środowiska Przyrodniczego	1 obiekt	Stacja Bazowa Zintegrowanego Monitoringu Środowiska Przyrodniczego „Kampinos”
18	Realizacja programu badawczo-pomiarowego Zintegrowanego Monitoringu Środowiska Przyrodniczego	Według potrzeb	Obszar KPN

19	Likwidacja dzikich wysypisk odpadów, sprzątanie i wywóz śmieci	Według potrzeb	Obszar KPN
20	Modernizacja posterunku meteorologicznego w Izabelinie	1 stacja	Obręb Ochronny Laski, oddział 206z
21	Prowadzenie badań i inwentaryzacji gatunków grzybów, roślin i zwierząt, badań procesów przyrodniczych oraz monitoringu przyrodniczego środowiska abiotycznego, gatunków roślin i zwierząt oraz siedlisk ze szczególnym uwzględnieniem chronionych w ramach sieci Natura 2000, a także procesów ekologicznych zachodzących w środowisku	Według potrzeb	Obszar KPN
22	Prowadzenie monitoringu skutków zadań ochronnych	Według potrzeb	Obszar KPN
23	Prowadzenie monitoringu skutków działań projektu Life Nature „Ochrona i odtwarzanie mokradeł na terenie obszaru Natura 2000 „Puszcza Kampinoska” NAT/PL/000746 (monitoring stanu zerowego)	Według potrzeb	Obszar Natura 2000 Puszcza Kampinoska
24	Monitoring ruchu turystycznego	Według potrzeb	Obszar KPN
25	Wprowadzenie i konserwacja monitoringu telewizyjnego na obszarach udostępnianych, jako narzędzia ochrony przed dewastacją i zapewnienia bezpieczeństwa osobom przebywającym w KPN	Według potrzeb	Obszar KPN
26	Utrzymanie w czystości, porządku oraz dobrym stanie technicznym parkingów i polan wypoczynkowych	11 obiektów	1. Obręb Ochronny Laski, oddziały: 3d, 9f, 10f, 114b, 115a, 123f, 134Am, 134n, 135s, 135t, 188i, 194f, 194g, 194i, 194j, 194k, 194m, 209c,-g, 227a, 227b, 326j, 326n, 360a, 268x, 334f, 360b, działka ew. nr. 1962. 2. Obręb Ochronny Kromnów, oddziały: 67b, 84k, 180f. 3. Obręb Ochronny Kampinos, oddziały: 152a, 157h, 172Aw, 172x, 173i-1, 253p, 266d, 266g, 366i, 366m.
27	Zagospodarowanie parkingu i polany Truskaw, szlaku łącznikowego, ścieżki spacerowej (w tym wyniesienie drogi i budowa przepustów na żółtym szlaku turystycznym) oraz modernizacja ścieżki dydaktycznej „Do Karczmiska”, w tym wykonanie dokumentacji projektowej, zgodnie z umową POIS.02.04.00-00-0049/17-00 z dn. 27.03.2018 r., z późniejszymi aneksami, w ramach projektu „Ochrona cennych gatunków	1 obiekt	Obręb Ochronny Laski, oddziały: 27, 134A, 150, 160, 227, 228, 229, 333, 334, 171

	i siedlisk przyrodniczych przez właściwe ukierunkowanie ruchu turystycznego w Kampinoskim Parku Narodowym”		
28	Modernizacja polany wypoczynkowej i parkingu „Roztoka” we wsi Kiścinnie, w tym wykonanie dokumentacji projektowej	1 obiekt	Obręb Ochronny Kampinos, oddział 152a
29	Budowa, demontaż lub likwidacja niepotrzebnych, zużytych lub trwale zniszczonych toalet leśnych lub obudowanie istniejących toalet przenośnych	11 obiektów	1. Obręb Ochronny Kampinos, oddział 152a. 2. Obręb Ochronny Laski, oddziały: 135t, 194j, 209d, 114b, 227b, 268x, 334f
30	Zakup i posadowienie toalet przenośnych	Według potrzeb	Obszar KPN
31	Badania historyczno-architektoniczne obiektów dziedzictwa kulturowego Puszczy Kampinoskiej	Według potrzeb	Obszar KPN
32	Powierzchniowe badania archeologiczne we współpracy z Państwowym Muzeum Archeologicznym w Warszawie	Według potrzeb	Obszar KPN
33	Nabywanie nieruchomości prywatnych w ramach projektu finansowanego ze środków unijnych POLiŚ „Ochrona mozaiki siedlisk rzadkich gatunków roślin i zwierząt w Kampinoskim Parku Narodowym”	5,00 ha	Grunty prywatne położone w obrębie tzw. pasów bagiennych KPN
34	Nabywanie nieruchomości prywatnych w ramach projektu finansowanego ze środków unijnych LIFE: Life Nature „Ochrona i odtwarzanie mokradeł na terenie obszaru Natura 2000 "Puszcza Kampinoska" LIFE19 NAT/PL/000746	24,00 ha	Grunty prywatne położone w obrębie tzw. pasów bagiennych KPN
35	Zabiegi ratownicze w razie wystąpienia pożaru z zastosowaniem metod naziemnych i lotniczych	Według potrzeb	Obszar KPN
36	Dyżury przeciwpożarowe kierowców ciągników i działania dogaszające pożary i dozоровanie pożarzysk	Według potrzeb	Obszar KPN
37	Wykorzystywanie dronów na potrzeby bezpieczeństwa publicznego i środowiskowego	Według potrzeb	Obszar KPN
38	Utrzymywanie systemu łączności radiotelefonicznej	Według potrzeb	Obszar KPN
39	Opracowanie koncepcji monitoringu wizyjnego zagrożeń pożarowych w obszarach chronionych i leśnych	Według potrzeb	Obszar KPN
40	Zakup ciągnika rolniczego na potrzeby ochrony przeciwpożarowej KPN, ochrony lasu w celu zwalczania kornika ostrozębnego oraz Gospodarstwa Szkółkarskiego w Julinku	1 sztuka	Obszar KPN, Gospodarstwo Szkółkarskie w Julinku
41	Montaż, naprawa, wymiana lub demontaż tablic informujących o projektach realizowanych przez KPN	Według potrzeb	Obszar KPN

42	Monitoring skali drapieżnictwa wizona amerykańskiego przy wykorzystaniu sztucznych gniazd ptasich i fotopułapek, a także badania laboratoryjne tuszek w projekcie Life Nature „Ochrona i odtwarzanie mokradeł na terenie obszaru Natura 2000 "Puszcza Kampinoska" LIFE19 NAT/PL/000746	Według potrzeb	Cieki i zbiorniki wodne w KPN
43	Monitoring sukcesu lęgowego bociana białego w ramach projektu Life Nature „Ochrona i odtwarzanie mokradeł na terenie obszaru Natura 2000 "Puszcza Kampinoska" LIFE19 NAT/PL/000746	Według potrzeb	Obszar KPN
44	Detektorowy monitoring nietoperzy w ramach projektu Life Nature „Ochrona i odtwarzanie mokradeł na terenie obszaru Natura 2000 "Puszcza Kampinoska" LIFE19 NAT/PL/000746	Według potrzeb	Obszar KPN
45	Projekt finansowany ze środków unijnych POIiŚ oraz środków krajowych „Aktualizacja projektu Planu Ochrony Kampinoskiego Parku Narodowego oraz Planu Zadań Ochronnych dla Obszaru Natura 2000 PLC 140001 Puszcza Kampinoska, z wykonaniem operatu ochrony ekosystemów leśnych i nieleśnych”	6059 ha	Obszar KPN
46	Badania ichtiofauny w ramach projektu pn. „Ochrona i odtwarzanie mokradeł na terenie obszaru Natura 2000 „Puszcza Kampinoska” LIFE19 NAT/PL/000746”	Według potrzeb	Obszar Natura 2000 Puszcza Kampinoska
47	Przeciwdziałanie przebudowie i rozbudowie istniejącej zabudowy, w sposób odstający od lokalnej architektury, w szczególności pod względem zwiększonej kubatury, wysokości, wielospadowych lub płaskich dachów, kolorystyki	Według potrzeb	Obszar ochrony krajobrazowej KPN
48	Zakup agregatu uprawowego – brony redlicowej z wałkami strunowymi na potrzeby Gospodarstwa Szkółkarskiego w Julinku	1 sztuka	Gospodarstwo Szkółkarskie w Julinku

Objaśnienia:

- 1) Ekosystemy leśne, nieleśne lądowe i wodne podzielone są na oddziały oznaczone liczbami i pododdziały oznaczone literami. Podział na oddziały oznaczone liczbą, pododdziały oznaczone literą, oraz literą z cyfrą, obwody ochronne oraz obszary objęte ochroną czynną podano zgodnie z mapą przeglądową dla Obrębu Ochronnego Laski, Obrębu Ochronnego Kampinos, Obrębu Ochronnego Kromnów, Ośrodka Hodowli Żubrów Smardzewice sporządzoną przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej w Warszawie w skali 1:25000, według stanu na 1.01.2002 r. Tereny wykupione przez KPN od prywatnych właścicieli w ostatnich latach oznaczone są tymczasowo na podstawie mapy ewidencyjnej gruntów wymienionych w aktach notarialnych. Mapy oraz akty notarialne zakupu gruntów znajdują się w siedzibie Kampinoskiego Parku Narodowego w miejscowości Izabelin.
- 2) KPN – Kampinoski Park Narodowy.
- 3) POIiŚ - Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko.

OPIS SPOSOBÓW CZYNNEJ OCHRONY GATUNKÓW ROŚLIN I ZWIERZĄT

I. Sposoby czynnej ochrony gatunków roślin i zwierząt na obszarach objętych ochroną czynną

A. Czynna ochrona gatunków roślin

Lp.	Nazwa gatunku	Rodzaj zadań ochronnych	Opis sposobów ochrony
1	1. Kosaciec syberyjski (<i>Iris sibirica</i>). 2. Zawilec wielkokwiatowy (<i>Anemone sylvestris</i>). 3. Orlik pospolity (<i>Aquilegia vulgaris</i>). 4. Szałwia łąkowa (<i>Sylvia pratensis</i>), 5. Naparstnica zwyczajna (<i>Digitalis grandiflora</i>). 6. Dzwonecznik wonny (<i>Adenophora liliifolia</i>). 7. Goździk piaskowy (<i>Dianthus arenarius</i>). 8. Lilia złotogłów (<i>Lilium martagon</i>). 9. Wawrzynek wilczełyko (<i>Daphne mezereum</i>). 10. Bluszcz pospolity (<i>Hedera helix</i>), 11. Zimozioł północny (<i>Linnaea borealis</i>). oraz inne gatunki roślin z flory KPN.	Ochrona <i>ex situ</i>	1. Utrzymanie hodowli gatunków w Gospodarstwie Szkółkarskim w Julinku. 2. Zbiór nasion lub części roślin rodzimych gatunków ze stanowisk naturalnych w celu wzbogacenia kolekcji, w tym gatunków chronionych: lilia złotogłów, wawrzynek wilczełyko, zimozioł północny, bluszcz pospolity oraz gatunków rzadkich związanych ze zbiorowiskami segetalnymi. 3. Sadzenie i pielęgnowanie roślin przy polanach wypoczynkowych, leśniczówkach oraz w obrębie skansenu w Granicy.
2	Dzwonecznik wonny (<i>Adenophora liliifolia</i>)	Ochrona <i>in situ</i> i <i>ex situ</i>	1. Ochrona siedlisk występowania i potencjalnego występowania gatunku – płątów dąbrów świetlistych, przez przerzedzanie drzewostanu, usuwanie rodzimych gatunków roślin ekspansywnych i obcych gatunków roślin inwazyjnych. 2. Restytucja dzwonecznika wonnego w wybranych płątach dąbrów świetlistych. 3. Założenie kolekcji gatunku w Gospodarstwie Szkółkarskim w Julinku, w ramach projektu „FlorIntegral – zintegrowana ochrona in-situ i ex-situ rzadkich, zagrożonych i priorytetowych gatunków flory na terenie Polski”, realizowanego ze środków POIiŚ 2014-2020, przez Polską Akademię Nauk Ogród Botaniczny Centrum Zachowania Różnorodności Biologicznej w Powsinie.

3	Goździk pyszny (<i>Dianthus superbus</i>), goryczka wąskolistna (<i>Gentiana pneumonanthe</i>), nasięźrzał pospolity (<i>Ophioglossum vulgatum</i>), kukułka szerokolistna (<i>Dactylorhiza majalis</i>), pełnik europejski (<i>Trollius europaeus</i>), mieczyk dachówkowaty (<i>Gladiolus imbricatus</i>), starodub łąkowy (<i>Ostericum palustre</i>), kukułka krwista (<i>Dactylorhiza incarnata</i>), kruszczyk błotny (<i>Epipactis palustris</i>) i czarcikęsik Kluka (<i>Succisella inflexa</i> (Kluk))	Ochrona <i>in situ</i>	Koszenie powierzchni łąk i muraw
4	Restytuowane gatunki roślin: orlik pospolity (<i>Aquilegia vulgaris</i>) i naparstnica zwyczajna (<i>Digitalis grandiflora</i>)	Ochrona <i>in situ</i>	Koszenie powierzchni muraw
5	Goździk pyszny (<i>Dianthus superbus</i>), goryczka wąskolistna (<i>Gentiana pneumonanthe</i>), nasięźrzał pospolity (<i>Ophioglossum vulgatum</i>), kukułka szerokolistna (<i>Dactylorhiza majalis</i>), pełnik europejski (<i>Trollius europaeus</i>), kukułka krwista (<i>Dactylorhiza incarnata</i>), kruszczyk błotny (<i>Epipactis palustris</i>) i czarcikęsik Kluka (<i>Succisella inflexa</i> (Kluk))	Ochrona <i>in situ</i>	Odkrzaczanie powierzchni łąk
6	Leniec bezpodkwiatkowy (<i>Thesium ebracteatum</i> Hayne), sasanka otwarta (<i>Pulsatilla patens</i>), lepnica wąskopłatkowa (<i>Silene otites</i>), goździk piaskowy (<i>Dianthus arenarius</i>), sasanka łąkowa (<i>Pulsatilla pratensis</i>), orlik pospolity (<i>Aquilegia vulgaris</i>) i naparstnica zwyczajna (<i>Digitalis grandiflora</i>)	Ochrona <i>in situ</i>	Odkrzaczanie powierzchni muraw
7	1. Kruszczyk rdzawoczerwony (<i>Epipactis atrorubens</i>), kruszczyk szerokolistny (<i>Epipactis helleborine</i>), naparstnica zwyczajna (<i>Digitalis grandiflora</i>). 2. Leniec bezpodkwiatkowy (<i>Thesium ebracteatum</i> Hayne), goździk piaskowy (<i>Dianthus arenarius</i>), sasanka łąkowa (<i>Pulsatilla pratensis</i>), wężymord stepowy (<i>Scorzonera purpurea</i>).	Ochrona <i>in situ</i>	Poszerzanie i utrzymywanie luk w drzewostanach
8	Leniec bezpodkwiatkowy (<i>Thesium ebracteatum</i> Hayne), goździk piaskowy	Ochrona <i>in situ</i>	Usuwanie gatunków obcych

(<i>Dianthus arenarius</i>), sasanka łąkowa (<i>Pulsatilla pratensis</i>), piaskowiec trawiasty (<i>Arenaria graminifolia</i>), wężymord stepowy (<i>Scorzonera purpurea</i>), kruszczyk rdzawoczerwony (<i>Epipactis atrorubens</i>)		
---	--	--

B. Czynna ochrona gatunków zwierząt

Lp.	Nazwa gatunku	Rodzaj zadań ochronnych	Opis sposobów ochrony
1	1. Bezkręgowce chronione na podstawie załącznika nr 2 dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz. Urz. WE L 206 z 22.07.1992, str. 7; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 2, str. 102, z późn. zm.). 2. Gatunki ptaków objęte ochroną gatunkową.	Zachowanie miejsc bytowania i rozrodu	1. Zachowanie siedlisk przez koszenie i odkrzaczanie łąk. 2. Zapobieganie sukcesji na wrzosowiskach. 3. Utrzymywanie odpowiedniego poziomu wód w zbiornikach. 4. Pozostawianie drzew z dziuplami, próchniejących i martwych. 5. Poprawa stanu siedlisk przez wykup i renaturyzację gruntów.
2	Przeplatka aurinia (<i>Euphydryas aurinia</i>), przeplatka diamina (<i>Melitaea diamina</i>), przeplatka cinxia (<i>Melitaea cinxia</i>), modraszek alkon (<i>Phengaris alcon</i>), modraszek telejus (<i>Phengaris telejus</i>), czerwończyk nieparek (<i>Lycaena dispar</i>), rojnik morfeusz (<i>Heteropterus morphaeus</i>), derkacz (<i>Crex crex</i>), żuraw (<i>Grus grus</i>)	Czynna ochrona siedlisk w ramach realizacji projektu finansowanego ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej „Czynna ochrona podmokłych łąk – siedlisk rzadkich gatunków motyli i ptaków oraz aktywna ochrona nietoperzy w Kampinoskim Parku Narodowym”	1. Odkrzaczanie łąk. 2. Wykaszenie łąk. 3. Odkrzaczanie wrzosowisk.
3	Bocian czarny (<i>Ciconia nigra</i>), bielik (<i>Haliaeetus albicilla</i>), orlik krzykliwy (<i>Clanga pomarina</i>), orlik grubodzioby (<i>Clanga clanga</i>)	Ochrona miejsc gniazdowania	Wyznaczanie stref ochronnych wokół gniazd

4	Nietoperze (<i>Chiroptera</i>), ptaki (w szczególności dziuplaki), bezkręgowce	1. Zachowanie miejsc rozrodu, miejsc lęgowych i bazy pokarmowej zwierząt. 2. Ochrona nisz bytowania rzadkich gatunków zwierząt.	1. Pozostawianie drzew martwych i z dziuplami. 2. Pozostawianie odpowiednio przystosowanych piwniczek ziemnych oraz budynków drewnianych lub rekonstrukcja ich części, a także wywieszanie i utrzymywanie skrzynek dla nietoperzy.
5	Żubr (<i>Bison bonasus</i>)	Hodowla zamknięta w Ośrodku Hodowli Żubrów	1. Remont i przystosowanie ośrodka do wprowadzenia żubrów. 2. Wprowadzenie nowych osobników. 3. Zapewnienie właściwych warunków bytowych zwierząt hodowanych. 4. Opieka weterynaryjna. 5. Badanie w kierunku gruźlicy wprowadzonych żubrów. 6. Sterowanie rozmnażaniem (księgi rodowodowe).
6	Ryś (<i>Lynx lynx</i>)	Program reintrodukcji gatunku rozpoczęty w 1992 r.	1. Śledzenie zachowań rysia (<i>Lynx lynx</i>) w naturze. 2. Odłów i leczenie osobników chorych lub osłabionych i ponowne ich uwalnianie.
7	Wilk (<i>Canis lupus</i>)	Badania i monitorowanie liczebności populacji	1. Śledzenie zachowań wilka (<i>Canis lupus</i>) w naturze. 2. Odłów i leczenie osobników chorych lub osłabionych i ponowne ich uwalnianie. 3. Monitoring populacji.
8	Bóbr (<i>Castor fiber</i>)	1. Ochrona gatunku reintrodukowanego w 1980 r. 2. Działania mające na celu zmniejszenie szkód wyrządzanych przez bobra (<i>Castor fiber</i>) na gruntach niebędących w użytkowaniu wieczystym lub niebędących własnością KPN ¹⁾ .	1. Ochrona tam i żeremi. 2. Budowa urządzeń i wykonywanie zabiegów zapobiegających szkodom w uprawach rolnych na gruntach niebędących w użytkowaniu wieczystym lub niebędących własnością KPN.
9	Ssaki kopytne	Łagodzenie wpływu ekstremalnych warunków pogodowych	1. Wyłożenie lizawek dla zwierząt w ilości 34 sztuk. 2. Pogłębianie i odładzanie wodopojów na ciekach i zbiornikach wodnych.

			3. Udostępnianie runa przez częściowe usunięcie pokrywy śnieżnej oraz dokarmianie w skrajnie trudnych warunkach zimowych w przypadkach masowego zagrożenia życia zwierząt.
10	Łoś (<i>Alces alces</i>), jeleń (<i>Cervus elaphus</i>), sarna (<i>Capreolus capreolus</i>), dzik (<i>Sus scrofa</i>), ryś (<i>Lynx lynx</i>), lis (<i>Vulpes vulpes</i>), borsuk (<i>Meles meles</i>), kuna leśna (<i>Martes martes</i>), jenot (<i>Nyctereutes procyonoides</i>), zając szarak (<i>Lepus europaeus</i>), bóbr (<i>Castor fiber</i>), wydra (<i>Lutra lutra</i>), kuropatwa (<i>Perdix perdix</i>), bażant (<i>Phasianus colchicus</i>), szop pracz (<i>Procyon lotor</i>), wilk (<i>Canis lupus</i>), wizon amerykański (<i>Neovison vison</i>) daniel (<i>Dama dama</i>)	Monitorowanie liczebności populacji	1. Inwentaryzacja łosia (<i>Alces alces</i>) metodą cichych pędzeń. 2. Inwentaryzacja stanu zwierząt leśnych metodą całorocznej obserwacji.
11	Sarna (<i>Capreolus capreolus</i>), jeleń (<i>Cervus elaphus</i>), dzik (<i>Sus scrofa</i>)	Utrzymanie liczebności na poziomie niewpływającym negatywnie na przyrodę KPN	Odstrzał redukcyjny osobników zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie
12	Lis (<i>Vulpes vulpes</i>), jenot (<i>Nyctereutes procyonoides</i>), wizon amerykański (<i>Neovison vison</i>), szop pracz (<i>Procyon lotor</i>), daniel zwyczajny (<i>Dama dama</i>)	Obniżenie pogłowia lisa (<i>Vulpes vulpes</i>) do poziomu 1-3 osobników/1000 ha i maksymalna redukcja gatunków obcych	Odstrzał redukcyjny osobników zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie
13	Lis (<i>Vulpes vulpes</i>)	Ochrona populacji przed wścieklizną	1. Wydawanie zgody służbom weterynaryjnym na zrzucanie z samolotów przynęty z zawartością płynnej szczepionki przeciw wściekliznie. 2. Dostarczanie służbom weterynaryjnym padłych i odstrzelonych lisów w celu prowadzenia nadzoru biernego nad wścieklizną.
14	Bocian czarny (<i>Ciconia nigra</i>), błotniak stawowy, (<i>Circus aeruginosus</i>) orlik krzykliwy, (<i>Clanga pomarina</i>) gąsiorek, (<i>Lanius collurio</i>) jarzębatka, (<i>Sylvia nisoria</i>) lerka, (<i>Lullula arborea</i>) zalotka większa (<i>Leucorhina pectoralis</i>) mopek (<i>Barbastella barbastellus</i>)	Ochrona gatunku w ramach projektu finansowanego ze środków unijnych POIiŚ „Ochrona mozaiki siedlisk rzadkich gatunków roślin i zwierząt w Kampinoskim	1. Zachowanie siedlisk przez koszenie i odkrzaczanie łąk. 2. Zapobieganie sukcesji na łąkach. 3. Dosadzanie krzewów po likwidacji zielnych i drzewiastych obcych gatunków roślin. 4. Utrzymanie oczek wodnych 5. Adaptacja piwnic. 6. Poprawa stanu siedlisk przez wykup i renaturyzację gruntów

		Parku Narodowym”	
15	Budowa oczek wodnych i uwilgotnienie mokradeł, przez zwiększenie ilości potencjalnych siedlisk w ramach projektu Life Nature „Ochrona i odtwarzanie mokradeł na terenie obszaru Natura 2000 "Puszcza Kampinoska" LIFE19 NAT/PL/000746, dla zatoczek łamliwy (<i>Anisus vorticulus</i>), zalotka większa (<i>Leucorrhinia pectoralis</i>), kreślinek nizinny (<i>Graphoferus bilineatus</i>), traszka grzebieniasta (<i>Triturus cristatus</i>), kumak nizinny (<i>Bombina bombina</i>)	35 szt. oczek wodnych	Obszary działań projektu Kampinos WET LIFE: Dolna Łasica, Żurawiove, Kanał Zaborowski

II. Sposoby czynnej ochrony gatunków zwierząt na obszarach objętych ochroną krajobrazową

Lp.	Nazwa gatunku	Rodzaj zadań ochronnych	Opis sposobów ochrony
1	Ssaki i ptaki	Łagodzenie wpływu ekstremalnych warunków pogodowych	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pogłębianie i odładzanie wodopojów na ciekach i zbiornikach wodnych. 2. Udostępnianie runa przez częściowe usunięcie pokrywy śnieżnej. 3. Dokarmianie w skrajnie trudnych warunkach zimowych, w przypadkach masowego zagrożenia życia zwierząt.
		Monitorowanie liczebności populacji	<ol style="list-style-type: none"> 1. Inwentaryzacja łośia (<i>Alces alces</i>) metodą cichych pędzeń. 2. Inwentaryzacja stanu zwierząt leśnych metodą całorocznej obserwacji: <ol style="list-style-type: none"> 1) łoś (<i>Alces alces</i>); 2) jelen (<i>Cervus elaphus</i>); 3) sarna (<i>Capreolus capreolus</i>); 4) dzik (<i>Sus scrofa</i>); 5) ryś (<i>Lynx lynx</i>); 6) lis (<i>Vulpes vulpes</i>); 7) borsuk (<i>Meles meles</i>); 8) kuna leśna (<i>Martes martes</i>); 9) jenot (<i>Nyctereutes rocyonoides</i>); 10) zając szarak (<i>Lepus europaeus</i>); 11) bóbr (<i>Castor fiber</i>); 12) wydra (<i>Lutra lutra</i>); 13) kuropatwa (<i>Perdix perdix</i>); 14) bażant (<i>Phasianus colchicus</i>); 15) wizon amerykański (<i>Neovison vison</i>);

			16) szop pracz (<i>Procyon lotor</i>); 17) wilk (<i>Canis lupus</i>); 18) daniel zwyczajny (<i>Dama dama</i>).
2	Sarna (<i>Capreolus capreolus</i>), jeleń (<i>Cervus elaphus</i>), dzik (<i>Sus scrofa</i>)	Regulacja liczebności przez odstrzały redukcyjne	Odstrzał redukcyjny osobników zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1995 r. – Prawo
3	Ryś (<i>Lynx lynx</i>)	Program reintrodukcji rysia (<i>Lynx lynx</i>) rozpoczęty w 1992 r.	1. Śledzenie zachowań osobników w naturze. 2. Odłów. 3. Leczenie osobników chorych lub osłabionych i ponowne ich uwalnianie.
4	Wilk (<i>Canis lupus</i>)	Badania i monitorowanie liczebności populacji	1. Śledzenie zachowań wilka (<i>Canis lupus</i>) w naturze. 2. Odłów i leczenie osobników chorych lub osłabionych i ponowne ich uwalnianie. 3. Monitoring populacji.
5	Bóbr (<i>Castor fiber</i>)	1. Ochrona gatunku reintrodukowanego w 1980 r. 2. Zmniejszanie szkód na gruntach niebędących w użytkowaniu wieczystym lub niebędących własnością KPN.	1. Ochrona tam i żeremi. 2. Ograniczenie zabiegów udrażniania cieków wodnych. 3. Budowa urządzeń i wykonywanie zabiegów zapobiegających szkodom w uprawach rolnych na gruntach niebędących w użytkowaniu wieczystym lub niebędących własnością KPN.
6	Jenot (<i>Nyctereutes procyonoides</i>), wizon amerykański (<i>Neovison vison</i>), lis (<i>Vulpes vulpes</i>), daniel zwyczajny (<i>Dama dama</i>)	Regulacja liczebności przez odstrzały redukcyjne	Odstrzał redukcyjny osobników zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie
7	Lis (<i>Vulpes vulpes</i>)	Ochrona populacji przed wścieklizną	1. Wydawanie zgody służbom weterynaryjnym na zrzucanie z samolotów przynęty z zawartością płynnej szczepionki przeciw wściekliznie. 2. Dostarczanie służbom weterynaryjnym padłych i odstrzelonych lisów w celu prowadzenia nadzoru biernego nad wścieklizną.
8	Nietoperze (<i>Chiroptera</i>), inne drobne ssaki, owady (<i>Insecta</i>)	Ochrona nisz bytowania	Pozostawianie odpowiednio urządzonych piwniczek ziemnych, skrzynek dla nietoperzy oraz budynków drewnianych lub rekonstrukcje ich części
9	Bocian czarny (<i>Ciconia nigra</i>), bielik (<i>Haliaeetus albicilla</i>), orlik krzykliwy (<i>Clanga pomarina</i>), orlik grubodzioby (<i>Clanga clanga</i>)	Ochrona miejsc gniazdowania	Wyznaczanie stref ochronnych wokół gniazd i przestrzeganie obowiązujących w nich zaleceń

10	Ptaki (<i>Aves</i>)	Zachowanie siedlisk	1. Zachowanie terenów otwartych. 2. Wykup gruntów.
		Wzbogacenie bazy pokarmowej w okresie zimowym	Wykładanie karmy dla ptaków w okresie mroźnej zimy (według potrzeb)
11	Nietoperze (<i>Chiroptera</i>), ptaki (<i>Aves</i>) (w szczególności dziuplaki), bezkręgowce (<i>Invertebrata</i>)	Zachowanie i tworzenie miejsc rozrodu, miejsc lęgowych i bazy pokarmowej	Pozostawianie drzew martwych i z dziupłami oraz utrzymywanie skrzynek dla nietoperzy
12	1. Bezkręgowce chronione na podstawie załącznika nr 2 dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz. Urz. WE L 206 z 22.07.1992, str. 7; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 2, str. 102, z późn. zm.). 2. Gatunki ptaków chronione na podstawie dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady Europy 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (Dz. Urz. UE L 20 z 26.01.2010).	Zachowanie miejsc bytowania i rozrodu	1. Koszenia i odkrzaczania łąk. 2. Utrzymywanie odpowiedniego poziomu wód w zbiornikach. 3. Pozostawianie drzew z dziupłami, próchniejących i martwych – głównie dęb (<i>Quercus</i>) i lipa (<i>Tilia</i>). 4. Poprawa stanu siedlisk przez wykup i renaturyzację gruntów.
13	Bocian czarny (<i>Ciconia nigra</i>), błotniak stawowy, (<i>Circus aeruginosus</i>) orlik krzykliwy, (<i>Clanga pomarina</i>) gąsiorek, (<i>Lanius collurio</i>) jarzębatka, (<i>Sylvia nisoria</i>) lerka, (<i>Lullula arborea</i>) zalotka większa (<i>Leucorrhinia pectoralis</i>) mopek (<i>Barbastella barbastellus</i>)	Ochrona gatunku w ramach projektu finansowanego ze środków unijnych POIiŚ „Ochrona mozaiki siedlisk rzadkich gatunków roślin i zwierząt w Kampinoskim Parku Narodowym”	1. Zachowanie siedlisk przez koszenie i odkrzaczanie łąk. 2. Zapobieganie sukcesji na łąkach. 3. Dosadzanie krzewów po likwidacji zielnych i drzewiastych obcych gatunków roślin. 4. Utrzymywanie oczek wodnych. 5. Poprawa stanu siedlisk przez wykup i renaturyzację gruntów.
14	Budowa oczek wodnych i uwilgotnienie mokradeł, przez zwiększenie ilości potencjalnych siedlisk w ramach projektu Life Nature „Ochrona i odtwarzanie mokradeł na terenie obszaru Natura 2000 "Puszcza Kampinoska" LIFE19 NAT/PL/000746, dla zatoczek łamliwy (<i>Anisus vorticulus</i>), zalotka większa (<i>Leucorrhinia pectoralis</i>), kreślinek nizinny (<i>Graphoferus bilineatus</i>), traszka grzebieniasta (<i>Triturus</i>)	35 szt. oczek wodnych	Obszary działań projektu Kampinos WET LIFE: Dolna Łasica, Żurawiove, Kanał Zaborowski

	<i>cristatus</i>), kumak nizinny (<i>Bombina bombina</i>)		
--	--	--	--

¹⁾ KPN – Kampinoski Park Narodowy.

OBSZARY OBJĘTE OCHRONĄ ŚCISŁĄ, CZYNNĄ I KRAJOBRAZOWĄ

Lp.	Rodzaj ochrony	Lokalizacja ¹⁾	Powierzchnia ogółem w ha
1	Obszary ochrony ścisłej	<p>1. Obręb Ochronny Kampinos, oddziały: 4–9, 13–17, 18a,b, 70a–n, 71a–j, 72a–m,o,p, 73a–g, 74a–h, 92m, 93f,g, 94b–j, 137b,c, 138c, 142c,f, 143b–d, 144, 145, 151f–h,j, 161c,f, 162, 165d–g, 166, 167a–n, 168, 169, 170a,b, 171, 172a,b, 181k,m, 210, 211, 215a–c, 216a–j,m–o,s, 217, 238–240, 242, 243a,c,d, 244, 245a–c, 246–248, 249a–c,f,g, 250a–c, 251a,c.</p> <p>2. Obręb Ochronny Kromnów, oddziały: 3A, 4, 4A, 5l,m,n, 6n,o, 9–12, 14c,d,f, 15a–i,k, 16a–g, 17a–h, 18a–j, 19a, 25a, 26a–c, 27a–c,f, 47c,d, 48a–f, 95, 96, 97a–d, 140j,k, 141d–j, 142d–j, 143g–k, 144c–i, 145f,g,i,j, 146b,d,g,i, 147, 161f–j, 162d–j, 163f–j, 164j, 182c, 183–186, 193g–n, 194m–p, 195i–o, 196c–k, 197d–j, 198–202, 203a,h,i, 204f, 206b, 208d, 214c, 215a–c, 232–260.</p> <p>3. Obręb Ochronny Laski, oddziały: 10l–t, 11h,k,m,n,p–s, 17f–i, 24b–d, 25a,b,f–p, 27a–j, 28a–i, 29–31, 32a,b,d–g, 33f,h–j, 34c–f, 35, 36, 37a,i–n, 38i–k, 48a–j, 49–57, 58d–l, 59c–j, 67–74, 75g,h, 77b–f,j,k, 92–101, 102a,d,i–n, 114a,d,f, 116a–g, 117–121, 132b, 133a–c, 134a–c, 135a–h,k,m, 136a–i,l,p, 147c–f,i–l, 148a,d,f,g,i–k, 160d–g, 161f,g, 171a–d,g, 172a–h,j–l, 173a–c,j, 232–234, 269, 270l,p–t, 271.</p>	4 636 – grunty Skarbu Państwa w użytkowaniu wieczystym KPN ²⁾
2	Obszary ochrony czynnej	<p>1. Obręb Ochronny Kampinos, oddziały: 1–3, 10–12, 18c–k, 19–69, 70o–s, 71k–m, 72n,r–w, 73h–j, 74i–o, 75–91, 92a–l, 93a–d, 94a, 95–131, 132a–h, j, 133–136, 137a, 138a,b, 139–141, 142a,b,d, 143a, 146–150, 151a–d,i, 152b–f, 153–156, 157a–g,i,j, 158a–y,ax–cx, 159–160, 161a,b, 163, 164, 165a–c, 166, 170c–j, 172c–f, 172Aa,b,d,l,n–p,s, 173a–d, 174–178, 178Aa–m, 179, 180, 181a–j,l, 182, 183, 184a–t, 185–191, 192a–h, 193a–d,i, 194–197, 200, 201a–j,k–p, 202, 203, 207a–d, 212, 214, 215d, 216k,l,p,r,t,w, 218, 219a–d,h–j, 220, 221a–d,g–k, 222b–i, 223–237, 241, 243b,f, 245d,f, 249d,h, 250d–j, 251b,d, 252, 253a–o, 254a–d,g–m, 255, 256a,b,d–i, 257–261, 263–269, 270a–kx, 271a–i,k–s, 272a–p, 273a–j,l–n, 275a–o,r–hx, 276–289, 290a–i,k–s, 291–293, 294a–m,o,p–fx,, 295, 296a–w,y–gx, 297a–ax,cx–wx, 298a–xx,zx–fy, 299a–t, 300–303, 304a–fx,hx–px, 305a–x,z–jx,mx,nx, 306, 307a–c,f–cx, 308, 309, 310–314, 315a–gx,ix–px, 316a–z,ax–hx,ix,jx, 317–332, 333a–m, 334a–t,y,z, 335–343, 344a,c–k,m, 345–353, 354a–dx,gx–wx,yx–ay, 355a,b,d–p,s–ix, 356–359, 360a–o,ax–cx,fx–mx, 361a–f,h–n,p–cx, 362a–j,l–w,y–bx,dx,fx,hx–jx, 363a–bx, 364, 365a–d,k–s, 366h,m–r, 367a,c–z, 368a–g,i–y, 369, 370, 371, 372a–p,s–x, 373a–p,s–x,z–fx, 374, 375–381, 382a–x, 383–393, 394a–d, 395a–d, 396a–f, 397a, 398a–ay, 399, 400a–d,g–t, 401–405, 406a–s, w–hx, 407–414, 415a–h,j–z,ax–jx, 416a–hx, 417, 418a–s, 419a–i,k,l, 420–424, 430, 431a, 432b–p, 436, 437f–o, 438, 439, 440a–i,l, 446, 452.</p> <p>2. Obręb Ochronny Kromnów, oddziały: 1–3, 5a–k,o, 6a–m,r, 7–8, 13, 14a–c,g–m, 15j,l–o, 16h–j, 17i–l, 18k–m, 19b–f,h,j–r, 20a,f–y, 21–24, 25b–g, 26d–h, 27d,g–i, 28–46, 47a,b,f,g, 48g, 49–66, 67a,c–j, 68–76, 77a–h,j–n,p,r,t–dx,gx–rx, 78–94, 97f, 98–133, 134a–c,g–i, 135–139, 140a–i,l–p, 141a–c, 142a–c, 143a–f, 144a,b, 145a–d,h, 146a,c,f, 148–160, 161a–d, 162a–c, 163a–d, 164a–</p>	27 879 – grunty Skarbu Państwa w użytkowaniu wieczystym KPN oraz grunty będące własnością KPN

		<p>i,k, 165–179, 180a–d,g,h, 181, 182a,b,d–g, 187–192, 193a–f, 194a–l, 195a–h, 196a,b, 197a–c, 203b–g, 204a–d,g,h,k,m–t, 205, 206a,c–k, 207, 208a–c,f,g, 209–213, 214a,b,d, 215d,f, 216a–c,f–r, 216A, 217, 218, 219a–f, 219A–223, 225–227, 229, 261–265, 266a–c,f,h–k, 267, 268, 269a,d–cx,gx–ix, 270a–j,l–jx, 271, 272, 273a–o,r–z, 274, 275, 276b–s, 277, 279–283, 284a–f,h–m, 285–290, 291a–p,s–y,ax–hx, 292a,b,d–w, 293a,c–h, 294, 295, 296a–h,j,l–s, 297, 298, 299c–f,h–dx,gx,hx, 300, 301a,c–j, 302a–g,i–j,l, 303, 304a–i,k–n, 305, 306a,b,d–t, 307, 308a–g,i–p, 309–314, 315, 316, 317–320, 321a–i, 322–324, 325a–dx,gx,hx 326, 327–335, 336a–n,p, 337, 338a–h,j–n, 339a–r,t–hx, 340, 341–347, 348a–ax,bx, 349, 350a–gx, 351–364, 365a–f,k–s, 366a–dx,gx, 367a–ix,kx–mx, 368a–hx,jx–px, 369a–f,h–bx, 370a–dx, gx–jx, 371, 372, 373a–c,f–r, 374a–h,l–w, 375, 376, 377a–f,h–fx, 378a–g,i–fx, 379, 380, 381, 382–384, 385a–g,i–ix, 386–403, 407z,ax–dx, 408, 415b, 419a,c,f–j.</p> <p>3. Obręb Ochronny Laski, oddziały: 1, 2b–d,g–j,l, 3a–c,f–i,j–k, 4–8, 9a–d,g–i,k–o, 10a–d,g–k, 11a–g,i,j,l,o,t, 12, 13a,c–h, 14a,b,d–g, 15, 16, 17a–d, 18–23, 24a, 25c,d, 26a,b,d–g,i–s, 27k, 28j,k, 32c, 33a–d,g, 34a,b, 37b–g,o, 38a–h, 39–47, 48k,l, 58a–c, 59a,b, 60–66, 75a–f, 76, 77a,g–i,l–o, 78–80, 81a,c–l, 82–84, fragment 85a,86a – bez byłej jednostki wojskowej, 85b–c, 86b–d, 87–91, 102b,c,f–h, 103–113, 115a–k, 116h, 122, 123a,c,d, 124–130, 131a–g, 132a,c–g, 133d–g, 134d,f, 134Aa–l,o,s–w, 135i,j,n–r, 136j,k,m–o, 137–146, 147a,b,g,h, 148b,c,h, 149–159, 160a–c, 161a–d, 162–170, 171f,h,i, 172i,m,173d–i, 174–184, 186, 187, 188a–h,j–p, 189–193, 194a–d,h,k,l,o, 195, 196a–c,f–k, 197, 198, 199a–l, 200–204, 205a–d, 206a–s, 207, 208c–f,j, 209a,h–j, 210a,b,d,g–o,r–x, 211a,b,d–i, 212a–d,i,k,l,n, 213–215, 219h–fx, 220, 221a–m, 223–226, 227c–n, 228–233, 234a,b,d–f, 235–247, 248b–r, 249–253, 254a,b,f–l, 255–267, 268a–k,m–w,y,z, 270a–k,m–o, 272, 273, 274a,c–f,i–ax, 275a–n,p,r,t–bx, 276–282, 283a–s, 284–289, 290, 291, 292, 293, 294–297, 298a–f, 298Aa–k, 299, 300–302, 303, 304–306, 307a–gx,jx, 308a–px,sx–wx, 309a,c–hx,jx–mx,ox, 310a–dx,gx–kx,mx–zx,by, 311a–m,o,p, 312–314, 315a–f, 16a–x,z,ax, 317–322, 323a–w,y,ax,bx, 324a–hx,jx,lx–nx, 325a–dx,gx–jx,lx,mx,px,rx,tx,xx–ay,cy, 326b–i,k–m,o–x, 327a–c,f,h–t, 328a,b,d–h,j–m, 329–331, 332a–bx, 333a–g,i–lx,334a–d,g–s, 335a–s, 336a–px, 337–344, 345a,c–f, 346a–g,i–z, 347, 348a,b,d–o, 349, 350, 351a–j,l–n, 352a–i, 353, 354, 355a–g, 357, 363, 364, 367, 368, 369a,d–g.</p> <p>4. Ośrodek Hodowli Żubrów, oddział 2.</p>	
3	Obszary ochrony krajobrazowej	<p>1. Obręb Ochronny Kampinos, oddziały: 132i, 152a, 157h, 158z, 172g, 172Ac,f–k,m,r,t,w,x, 173f–l, 178An,o, 184w, 192i–l, 193f–h, 198, 199, 204, 205, 207f,g, 219f,g, 221f, 222a, 253p, 254f, 256c, 262, 270lx,mx,nx,ox, 271j, 272r, 273k, 275p, 280a, 290j, 294n, 296x, 297bx, 298yx, 304,gx, 305y,kx,lx, 307d, 315hx, 333n, 334x, 344b,i,l,n, 354fx,xx, 355c,r, 360dx, 361g,o, 362k,x,cx,gx, 363cx, 365 f–j, 366a–g, i–l, 367b, 368h, 373r,y, 382y, 389Aa, 394f–m, 395f–l, 396g–l, 397b, 398by, 400f, 406ix, 415i, 419j, 425–429, 431, 432a,r,s, 433, 434a, 437a–d, 440j–k, 442, 444, 448–450, 451a, działki będące własnością KPN we wsi Bieliny i Brochów Łąki.</p> <p>2. Obręb Ochronny Kromnów, oddziały: 6p, 19g,i,h,k 20b–d, 67b, 77i,o,s,fx, 134f, 180f, 204i,l, 216d, 224, 266d,g, 269b,c,dx,fx, 270k, 273p, 276a, 284g,n, 291r,z, 292c, 293b, 296i,k, 299a,b,g,fx, 301b, 302h,k, 304j, 306c, 308h, 321j, 325fx, 336o, 338i, 339s, 348bx, 350hx–kx, 364a,b, 366fx, 367jx,lx, 368ix,rx, 369g, 370fx, 373d, 374i–k, 377g, 378h, 385h, 404–406, 407a–y, 409–412,</p>	6 029 – w tym grunty Skarbu Państwa w użytkowaniu wieczystym KPN, położone w obszarach stałej ochrony krajobrazowej, grunty do wykupów oraz grunty prywatne

	<p>414– 418, 419b,d,k,l, 420, działki nr: 56/1-56/3, 60/5-60/32, 64/1-64/9, 84, 87/2 we wsi Aleksandrów.</p> <p>3. Obręb Ochronny Laski, oddziały: 2a,f,k, 3d, 9f,j, 10f, 13b, 14c, 26a–c,h,j, 37h, 81b, fragment 85a,86a – była jednostka wojskowa, 114b,c, 115l, 123b,f, 134Am,n,p,r, 135l,s,t, 185, 188i,r, 194f,g,i,j,m,n, 196d, 199m, 205f,g, 206t-z, 208a,b,g-i, 209c–g,k–n, 210c,f,p, 211c, 212f–h,j,m, 216–218, 219a-g, 221n, 222a, 227a,b, 234c, 248a, 254c,d, 268l,x, 274b,g,h, 275o,s, 283t, 298g, 298Al, 307hx,ix, 308rx, 309b,ix,nx, 310fx,lx,ay,cy, 311n, 315g, 316y, 323x,z, 324ix,kx,ox, 325fx,kx,nx,ox,sx,wx,by,dy, fy, 326a,j,n, 327d,g, 328c,i, 332cx, 333h, 334f, 335t–cx, 336rx, 345b, 346h, 347r, 348c, 351k, 352j, 355h, 359, 360–362, 365, 366, 369b,c,h,i, 370–376, działki nr: 1/3, 2, 3/1, 5 we wsi Truskawka, dz. 423/2 we wsi Małocice.</p> <p>4. Ośrodek Hodowli Żubrów, oddziały: 1, 3.</p> <p>5. Obszary stałej ochrony krajobrazowej – grunty niebędące we władaniu KPN – tereny wsi (lub ich części): Cybulice Małe („Grochalskie Piachy”), Aleksandrów, Brzozówka, Truskawka, Małocice, Augustówek i Łosia Wólka w gminie Czosnów, Julinek, Kępiaste, Łubiec i Zaborów w gminie Leszno, Lasocin, Famułki Brochowskie, Brochów Łąki i Bieliny w gminie Brochów oraz Koczargi Stare w gminie Stare Babice.</p>	nieprzeznaczon e do wykupu
Razem		38 544

¹⁾ Ekosystemy leśne, nieleśne lądowe i wodne podzielone są na oddziały oznaczone liczbami i pododdziały oznaczone literami. Podział na oddziały oznaczone liczbą, pododdziały oznaczone literą, oraz literą z cyfrą obwody ochronne oraz obszary objęte ochroną czynną podano zgodnie z mapą przeglądową dla Obrębu Ochronnego Laski, Obrębu Ochronnego Kampinos, Obrębu Ochronnego Kromnów sporządzoną przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej w Warszawie w skali 1:25 000, według stanu na 1.01.2002 r. Tereny wykupione przez KPN od prywatnych właścicieli w ostatnich latach oznaczone są tymczasowo na podstawie mapy ewidencyjnej gruntów wymienionych w aktach notarialnych. Mapy oraz akty notarialne zakupu gruntów znajdują się w siedzibie Kampinoskiego Parku Narodowego w miejscowości Izabelin.

²⁾ KPN – Kampinoski Park Narodowy.

**USTALENIE MIEJSC UDOSTĘPNIANYCH W CELACH NAUKOWYCH, EDUKACYJNYCH,
TURYSTYCZNYCH, REKREACYJNYCH I SPORTOWYCH ORAZ MAKSYMALNEJ
LICZBY OSÓB MOGĄCYCH PRZEBYWAĆ JEDNOCZEŚNIE
W TYCH MIEJSCACH**

I. Miejsca udostępniane w celach naukowych

Lp.	Miejsce udostępniane ¹⁾	Maksymalna liczba osób mogących przebywać jednocześnie w danym miejscu
1	Stanica Naukowa w Famułkach Królewskich, Obręb Ochronny Kromnów, oddział 370 dx	20

II. Miejsca udostępniane w celach edukacyjnych

Lp.	Miejsce udostępniane ¹⁾	Maksymalna liczba osób mogących przebywać jednocześnie w danym miejscu
1	Polany wypoczynkowe:	
	1) Obręb Ochronny Laski, oddziały:	
	a) 114b i 115a,	50
	b) 134Am,n,	100
	c) 188i,	1000
	d) 194f,g,i,j,k,m,	2000
	e) 209c,d,f,	2500
	f) 227b,	300
	g) 268x,	100
	h) 334f,	3500
	i) 360b;	100
	2) Obręb Ochronny Kampinos, oddziały:	
	a) 152a,	500
	b) 157h,	100
	c) 173i,k,l,	2000
	d) 253p,	100
	e) 366i,m;	1000
3) Obręb Ochronny Kromnów, oddziały:		
a) 67b,	150	
b) 266d,g.	150	
2	Centrum Edukacji w Izabelinie, Obręb Ochronny Laski, oddział 209g	500
3	Ośrodek Dydaktyczno-Muzealny im. Jadwigi i Romana Kobendzów w Granicy Obrębu Ochronnego Kampinos, oddziały: 172g,172Ac	1. Ośrodek – 1000 2. Muzeum – 50
4	Zagroda pokazowa żubrów OHŻ w Smardzewicach, oddział 2z	60

5	Biblioteka – budynek dyrekcji KPN ²⁾ , Izabelin, Obręb Ochronny Laski, oddział 209g	10
6	Gospodarstwo Szkółkarskie w Julinku, Obręb Ochronny Kampinos, oddział 199a	50
7	Leśny Ogródek Botaniczny w Obrębie Ochronnym Laski, oddział 205d	50
8	Domek turystyczny Opaleń	5
9	Grodzisko wczesnośredniowieczne w Zamczysku, Obręb Ochronny Kampinos, oddział 165g	50
10	Mogiła Powstańców 1863 r., Obręb Ochronny Laski, oddział 234c	500
11	Skansen budownictwa puszczańskiego – teren Ośrodka Dydaktyczno-Muzealnego w Granicy, Obręb Ochronny Kampinos, oddziały: 172Ar, 173j	200
12	Kapliczki, krzyże przydrożne, tablice pamiątkowe, pomniki i tym podobne obiekty – obszar KPN	50/obiekt
13	Pozostałości cmentarzy kolonistów „olenderskich”: 1) Obręb Ochronny Kromnów, oddziały: 367dx, 391m, 388II; 2) Obręb Ochronny Kampinos, działka ew. nr 2 we wsi Karolinów.	200 200
14	Miejsce Pamięci Palmiry, Obręb Ochronny Laski, oddział 123a	10000
15	Cmentarze wojenne z okresu II wojny światowej w: 1) Wierszach, Obręb Ochronny Laski, działka ew. nr 118; 2) Laskach Obręb Ochronny Laski, oddział 210c; 3) Granicy, Obręb Ochronny Kampinos, oddział 173f; 4) Wiktorowie, Obręb Ochronny Laski, oddział 298g.	1000 1000 3000 1000
16	Cmentarz kolonistów niemieckich, Obręb Ochronny Laski, oddział 2f	500
17	Miejsce straceń Żydów, Obręb Ochronny Kampinos, oddział 354ox	500
18	Mogiły żołnierskie – obszar KPN	50/obiekt
19	Aleja III Tysiąclecia, Obręb Ochronny Kampinos, oddział 172Af	200

III. Miejsca udostępniane w celach turystycznych

Lp.	Miejsca udostępniane ¹⁾	Maksymalna liczba osób mogących przebywać jednocześnie w danym miejscu
1	Parkingi: 1) Obręb Ochronny Laski, oddziały: 3d, 9f, 10f, 123f, 135s,t, 188i, 209g, 227a,b, 274a, 326j, 326n, 360a, działka ew. nr 1962; 2) Obręb Ochronny Kampinos, oddziały: 152a, 172Aw,x; 3) Obręb Ochronny Kromnów, oddziały: 67b, 84k, 180f.	8000
2	Polany wypoczynkowe: 1) Obręb Ochronny Laski, oddziały:	
	114b i 115a,	50
	b) 134Am,n,	100
	c) 188i,	1000
	d) 194f,g,i,j,k,m,	2000
	e) 209c,d,f,	2500
	f) 227b,	300
	g) 268x,	100
	h) 334f,	3500

	i) 360b;	100
	2) Obręb Ochronny Kampinos, oddziały:	
	a) 152a,	500
	b) 157h,	100
	c) 173i,k,l,	2000
	d) 253p,	100
	e) 366i,m;	1000
	3) Obręb Ochronny Kromnów, oddziały:	
	a) 67b,	150
	b) 266d,g.	150
3	Centrum Edukacji w Izabelinie, Obręb Ochronny Laski, oddział 209g	500
4	Ośrodek Dydaktyczno-Muzealny w Granicy, Obręb Ochronny Kampinos, oddziały: 172g, 172Ac	1. Ośrodek – 1000 2. Muzeum – 50
5	Skansen budownictwa puszczańskiego – teren Ośrodka Dydaktyczno-Muzealnego w Granicy, Obręb Ochronny Kampinos, oddziały: 172Ar, 173j	200
6	Aleja III Tysiąclecia, Obręb Ochronny Kampinos, oddział 172Af	200
7	Ścieżka rekreacyjna, Obręb Ochronny Kampinos, oddziały: 172A, 172/173	100
8	Wieża widokowa, oddział 365g,n,a	50
9	Zagroda pokazowa żubrów w OHŻ w Smardzewicach, oddział 2z	60
10	Stacja końcowa turystycznej kolejki wąskotorowej linii Sochaczew – Wilcze Tułowskie	300
11	Stacja Turystyczna Borek Tułowski, Obręb Ochronny Kromnów, oddziały: 134b, 134f	500
12	Grodzisko wczesnośredniowieczne w Zamczysku, Obręb Ochronny Kampinos, oddział 165g	50
13	Leśny Ogródek Botaniczny, Obręb Ochronny Laski, oddział 205d	50
14	Domek turystyczny Opaleń	5
15	Mogiła Powstańców 1863 r. Obręb Ochronny Laski, oddział 234c	500
16	Bunkry Fortu V, Obręb Ochronny Kromnów, oddział 224	20
17	Kapliczki, krzyże przydrożne, tablice pamiątkowe, pomniki i tym podobne obiekty – obszar KPN	50/obiekt
18	Pozostałości cmentarzy kolonistów „olenderskich”:	
	1) Obręb Ochronny Kromnów, oddziały: 367dx, 391m, 388i;	200
	2) Obręb Ochronny Kampinos, działka ew. nr 2 we wsi Karolinów.	200
19	Miejsce Pamięci Palmiry, Obręb Ochronny Laski, oddział 123b	10000
20	Cmentarze wojenne z okresu II wojny światowej w:	
	1) Wierszach, Obręb Ochronny Laski, działka ew. nr 118;	1000
	2) Laskach, Obręb Ochronny Laski, oddział 210c;	1000
	3) Granicy, Obręb Ochronny Kampinos, oddział 173f;	3000
	4) Wiktorowie, Obręb Ochronny Laski, oddział 298g.	1000
21	Cmentarz kolonistów niemieckich, Obręb Ochronny Laski, oddział 2f	500
22	Miejsca egzekucji z okresu II wojny światowej, Obręb Ochronny Laski, oddziały: 86a, 86b, 104a, 122a, 123a, 136n, 340, 342g	50/obiekt
23	Miejsce straceń Żydów, Obręb Ochronny Kampinos, oddział 354ox	500
24	Mogiły żołnierskie – obszar KPN	50/obiekt

IV. Miejsca udostępniane w celach rekreacyjnych i sportowych

Lp.	Miejsce udostępniane ¹⁾	Maksymalna liczba osób mogących przebywać jednocześnie w danym miejscu
1	Boisko w Obrębie Ochronnym Łaski, oddział 345b	500
2	Bunkry Fortu V, Obręb Ochronny Kromnów, oddział 224	20
3	Zbiornik retencyjno-infiltrujący przy oczyszczalni ścieków „Mokre Łąki” w Obrębie Ochronnym Łaski, oddział 222a	10
4	Zbiornik wodny Mariew, Obręb Ochronny Łaski, oddział 369b	5
5	Polany wypoczynkowe:	
	1) Obręb Ochronny Łaski, oddziały:	
	a) 114b i 115a,	50
	b) 134Am,n,	100
	c) 188i,	1000
	d) 194f,g,i,j,k,m,	2000
	e) 209c,d,f,	2500
	f) 227b,	300
	g) 268x,	100
	h) 334f,	3500
	i) 360b;	100
	2) Obręb Ochronny Kampinos, oddziały:	
	a) 152a,	500
	b) 157h,	100
	c) 173i,k,l,	2000
	d) 253p,	100
	e) 366i,m;	1000
	3) Obręb Ochronny Kromnów, oddziały:	
	a) 67b,	150
	b) 266d,g.	150
6	Ścieżka rekreacyjna, Obręb Ochronny Kampinos, oddziały: 172A, 172/173	100
7	Stacja turystyczna Borek Tułowicki, Obręb Kromnów, oddział 134b,f	300
8	Bór Kazuński, Obręb Ochronny Kromnów, oddziały: 216-220, 222	200

Objaśnienia:

¹⁾ Ekosystemy leśne, nieleśne lądowe i wodne podzielone są na oddziały oznaczone liczbami i pododdziały oznaczone literami. Podział na oddziały oznaczone liczbą, pododdziały oznaczone literą, oraz literą z cyfrą, obwody ochronne oraz obszary objęte ochroną czynną podano zgodnie z mapą przeglądową dla Obrębu Ochronnego Łaski, Obrębu Ochronnego Kampinos, Obrębu Ochronnego Kromnów sporządzoną przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej w Warszawie w skali 1:25 000, według stanu na 1.01.2002 r. Tereny wykupione przez KPN od prywatnych właścicieli w ostatnich latach oznaczone są tymczasowo na podstawie mapy ewidencyjnej gruntów wymienionych w aktach notarialnych. Mapy oraz akty notarialne zakupu gruntów znajdują się w siedzibie Kampinoskiego Parku Narodowego w miejscowości Izabelin.

²⁾ KPN – Kampinoski Park Narodowy.

Uzasadnienie

Zarządzenie Ministra Środowiska w sprawie zadań ochronnych dla Kampinoskiego Parku Narodowego jest wykonaniem upoważnienia zawartego w art. 22 ust. 2 pkt. 1 i ust. 3 oraz art. 12 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2021 r. poz. 1098 i 1718) dla Kampinoskiego Parku Narodowego, zwanego dalej „Parkiem”. Zgodnie z tymi przepisami dla parków narodowych, do czasu ustanowienia planów ochrony, minister właściwy do spraw środowiska ustanawia w drodze zarządzenia zadania ochronne.

Identyfikacja istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz zakres zadań ochronnych zostały opracowane w formie tabelarycznych zestawień. W zestawieniach określono zagrożenia oraz sposoby i zakres prowadzenia zabiegów w ramach ochrony ścisłej, czynnej i krajobrazowej z podaniem lokalizacji, ich rozmiarem (metry, hektary, kilogramy, sztuki, itp.) oraz określeniem ekosystemów, w których mają być wykonane. Dla wybranych gatunków zwierząt określono rodzaj zadań ochronnych oraz sposób prowadzenia zabiegów w ramach ochrony ścisłej, czynnej i krajobrazowej.

W związku z występującymi zagrożeniami przyrody parku, zabiegi wykonywane w ramach ochrony czynnej i krajobrazowej, dostosowane zostały do wymogu utrzymania ekosystemów i zachowania powiązań między nimi, a także do ich renaturalizacji.

A. Uzasadnienie zabiegów w załączniku nr 2

I. Zabiegi w obszarach objętych ochroną ścisłą związane są z:

- 1) utrzymaniem przez cały rok bezpieczeństwa pożarowego lasów;
- 2) utrzymaniem bezpieczeństwa osób odwiedzających park;
- 3) ochroną przed ekspansją obcych gatunków roślin – celem zabiegu jest ograniczenie występowania czeremchy amerykańskiej i dębu czerwonego, przez wycinanie i wrywanie.

II. Zabiegi w obszarach objętych ochroną czynną:

1. Regulacja składu gatunkowego oraz zagęszczenia drzew w drzewostanach (cięcia o charakterze trzebieży), zwiększająca odporność drzewostanów na czynniki biotyczne i abiotyczne:
 - a) cięcia o charakterze trzebieży wykonywane w średniowiekowych drzewostanach sosnowych na siedliskach boru mieszanego świeżego (BMśw), lasu mieszanego świeżego (LMśw) i lasu świeżego (Lśw). Podstawowym celem tych zabiegów jest stworzenie warunków do przebudowy tych drzewostanów, tj. do zwiększenia w nich udziału dębów szypułkowych i bezszypułkowych,
 - b) cięcia w drzewostanach sosnowych do 40 lat, wykonywane na siedliskach boru świeżego (Bśw) i boru mieszanego świeżego (BMśw), których celem jest kształtowanie struktury drzewostanu w sposób uodporniający go na czynniki biotyczne i abiotyczne,
 - c) cięcia wykonywane w drzewostanach sosnowych starszych klas wieku na siedlisku Bśw i BMśw. Celem tego zabiegu jest kształtowanie zróżnicowanej struktury przestrzennej drzewostanu sosnowego przez wykorzystanie i włączenie do drzewostanów spontanicznie powstałych podrostów i odnowień.
2. Utrzymywanie odpowiedniego stanu sanitarnego lasu (cięcia sanitarne) oraz usuwanie drzew opanowanych przez grzyby i owady oraz drzew wywróconych i złamanych, zagrażających trwałości drzewostanów (szczególnie przez kornika ostrozębnego) – celem zabiegu jest zapobieganie masowemu rozmnożeniu owadów o gradacyjnym typie dynamiki populacji i epizoozjom grzybów patogenicznych w stosunku do drzew oraz usuwanie drzew niebezpiecznych stwarzających zagrożenie dla ludzi i mienia przy drogach publicznych, szlakach turystycznych i osadach. Przewidywany termin realizacji obejmuje cały rok.

3. Poprawa warunków wzrostu młodego pokolenia występującego pod okapem drzewostanu (cięcia odsłaniające) – celem zabiegu jest umożliwienie dalszego wzrostu i docelowo wejście w skład drzewostanu wartościowych podrostów dębowych i sosnowych.
4. Regulacja składu gatunkowego oraz zagęszczenia drzew w uprawach i młodnikach:
 - a) zabiegi w uprawach o charakterze czyszczeń wczesnych spełniają kilka zadań, m.in: uporządkowują skład gatunkowy uprawy i formy zmieszania, regulują zagęszczenie drzew, poprawiają jakość drzew (głównie cennych domieszek liściastych). Celem czyszczeń wczesnych jest doprowadzenie uprawy do etapu, jakim jest początek okresu młodnika. Wykonanie tego zabiegu jest konieczne ze względu na jego podstawowe znaczenie dla przyszłego drzewostanu,
 - b) zabiegi w młodnikach o charakterze czyszczeń późnych mają na celu doprowadzenie młodnika do etapu, jakim jest początek okresu drzewostanu dojrzewającego (tyczkowiny). Jest to zabieg przygotowujący drzewostan do pierwszej trzebieży i od ich wykonania będzie zależał stan przyszłego drzewostanu. Konieczność wykonywania czyszczeń późnych ma duże znaczenie dla jakości przyszłych drzewostanów – zwiększają ich odporność i zdrowotność,
 - c) zalesienia nabytych gruntów rolnych – celem zabiegu jest przyspieszenie powrotu potencjalnych, typowych dla terenów parku, zbiorowisk leśnych na części gruntów rolnych, pozyskanych w drodze wykupu lub wymiany od prywatnych właścicieli, i zapobieżenie inwazji obcych gatunków roślin,
 - d) podsadzenia hodowlane luk w drzewostanach po usunięciu czeremchy amerykańskiej – celem zabiegu jest zapobieżenie odnawianiu się obcego gatunku drzewiastego – czeremchy amerykańskiej przez sadzenie rodzimych gatunków drzew,
 - e) dosadzanie pożądaných gatunków drzew w uprawach leśnych i młodnikach (poprawki i uzupełnienia) – celem zabiegu jest uzupełnienie w założonych wcześniej uprawach i młodnikach sadzonek drzew i krzewów, które z różnych przyczyn, szczególnie długich okresów suszy, obumarły. Zabiegu nie stosuje się w sytuacjach, gdy widoczne lub możliwe jest samoistne odnowienie pożądaných gatunków drzew i krzewów, lub gdy w odsłoniętej luce stwierdzone zostanie pojawienie się cennych gatunków roślin światłożądnych,
 - f) budowa nowych ogrodzeń oraz bieżąca konserwacja istniejących ogrodzeń – celem zabiegu jest ochrona upraw i młodników przed zniszczeniem przez zwierzęta łowne, przez utrzymanie istniejących ogrodzeń. Prace wykonuje się przez cały rok,
 - g) aby ograniczyć budowę nowych ogrodzeń część sadzonek roślin drzewiastych w podsadzeniach hodowlanych zostanie zabezpieczona przed zgryzaniem – repelentem Cervacol. Prace wykonuje się w sezonie jesienno-zimowym,
 - h) zbiór nasion i owoców z rodzimych drzew i krzewów – celem zabiegu jest zapewnienie lokalnego pochodzenia sadzonek drzew i krzewów, sadzonych w ramach prac hodowlanych,
 - i) wykaszanie roślin zielnych na powierzchni upraw leśnych – celem tego zabiegu jest utrzymanie gleby w stanie odpowiedniej sprawności oraz systematyczne niszczenie chwastów aż do czasu, kiedy przestaną one zagrażać drzewkom. Termin realizacji – okres wegetacyjny.
5. Jesienne poszukiwania szkodników pierwotnych sosny na stałych partiach kontrolnych – celem zabiegu jest zebranie z powierzchni próbnych, zlokalizowanych w drzewostanach sosnowych powyżej 20 lat, zimujących form owadów, określenie ich ilości oraz zdrowotności. Zespół Ochrony Lasu na podstawie otrzymanych materiałów określa stopnie zagrożenia drzewostanów. Prace wykonuje się po pierwszych przymrozkach.

6. Prognozowanie występowania brudnicy mniszki – wykładanie pułapek zapachowych (feromonowych) i opasek lepowych. Celem zabiegu jest określenie tempa i tendencji rozwojowych owadów oraz ich liczebności, a także określenie zagrożenia, jakie mogą stwarzać dla ekosystemów leśnych parku. Decyzje o dodatkowych pracach podejmuje się wspólnie z Zespołem Ochrony Lasu wg zasad określonych w Instrukcji Ochrony Lasu. Terminy uzależnione są od biologii poszczególnych gatunków i mogą dotyczyć prac w różnych miesiącach.
7. Ochrona przed ekspansją obcych gatunków roślin – celem zabiegu jest ograniczenie występowania i rozprzestrzeniania się czeremchy amerykańskiej, dębu czerwonego, a także robinii akacyjnej, klonu jesionolistnego i rdestowca japońskiego, gatunków szczególnie zagrażających rodzimej różnorodności biologicznej. Te silnie ekspansywne gatunki powodują w wielu miejscach zanikanie rodzimych gatunków drzew i krzewów. Stosuje się metody walki mechanicznej, chemicznej i hodowlanej. Usuwanie mechaniczne polega na wrywaniu ręcznym bądź mechanicznym, tak by usunąć drzewo wraz z szczyłą korzeniową. Jedynie w wyjątkowych sytuacjach dopuszcza się zastosowanie chemicznego środka systemicznego na ścięte pnie lub zaciosy. Prace hodowlane polegają na wprowadzeniu rodzimych gatunków drzew i wykaszaniu odrosli lub siewek gatunków obcych, a także wycinaniu (jeśli to możliwe wrywaniu) inwazyjnych gatunków występujących w rozproszeniu w podroście.
8. Ogławianie wierzb – celem zabiegu jest ochrona i kształtowanie walorów widokowych, przez powrót do dawnych tradycji ogławiania wierzb na Mazowszu. Przy okazji tych działań, powstają specyficzne miejsca gniazdowania, często bardzo rzadkich gatunków ptaków, m.in. dudek, pójdzka.
9. Odstrzały redukcyjne 35 osobników saren i 60 osobników jeleni dotyczą terenów obszaru ochrony czynnej i krajobrazowej łącznie – celem regulacji wielkości i struktury populacji jest utrzymywanie stada podstawowego w takiej ilości liczebności osobników, która nie spowoduje wzrostu szkód istotnych w drzewostanach Parku. Redukcję przeprowadza się uwzględniając okresy ochronne zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 6 marca 2005 r. w sprawie określenia okresów polowań na zwierzęta łowne (Dz. U. poz. 459, z późn. zm.) oraz rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 1 sierpnia 2017 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie określenia okresów na zwierzęta łowne (Dz. U. poz. 1487).
10. Odstrzały sanitarne i redukcyjne dzików dotyczą terenów obszaru ochrony czynnej i krajobrazowej łącznie. Celem redukcji jest walka z afrykańskim pomorem świń (ASF), który występuje na terenie Parku. Poza tym redukcja pogłowia dzika ma na celu ograniczenie ogromnych szkód w uprawach i płodach rolnych. Redukcję przeprowadza się uwzględniając okresy ochronne zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 6 marca 2005 r. w sprawie określenia okresów polowań na zwierzęta łowne (Dz. U. poz. 459, z późn. zm.) oraz rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 1 sierpnia 2017 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie określenia okresów na zwierzęta łowne (Dz. U. poz. 1487).
11. Odstrzały redukcyjne lisa, jenota, wizona amerykańskiego, szopa pracza, daniela zwyczajnego dotyczą terenów obszaru ochrony czynnej i krajobrazowej – celem redukcji jest ograniczanie negatywnego wpływu lisa oraz gatunków obcych na rodzime populacje dzikich zwierząt. Jednocześnie wraz z odstrzałem prowadzony jest monitoring populacji ww. gatunków obcych. Przy redukcji liczebności uwzględnia się okres ochronny lisów w czasie ich rozrodu (od 1 kwietnia do 31 maja).
12. Konserwacja słupków granicznych i oddziałowych – celem zabiegu jest zwiększenie czytelności granic Parku oraz numeracji oddziałów leśnych w terenie.

13. Konserwacja pasów przeciwpożarowych – celem zabiegu jest ochrona drzewostanu przed rozprzestrzenianiem się ognia. Pas utrzymywany jest przez cały rok, ze szczególnym uwzględnieniem okresów o największym zagrożeniu pożarowym (na przedwiośniu i latem).
14. Konserwacja punktów czerpania wody, utrzymanie przejezdności dojazdów pożarowych przez przycięcie odrostów, gałęzi, stabilizacja dojazdów pożarowych, przez zasypanie dołów kruszywem naturalnym – pospółką, oznakowanie dojazdów pożarowych, porządkowanie terenów przyległych do dróg publicznych i szlaków turystycznych z materiałów łatwopalnych, usuwanie nalotu drzew i krzewów pod liniami energetycznymi i wokół transformatorów, umieszczanie tablic o zagrożeniu pożarowym, prowadzenie letnich obserwacji przeciwpożarowych – wszystkie wymienione działania mają na celu ochronę terenu parku przed pożarami.
15. Koszenie i odkrzaczanie łąk wykonywane bezpośrednio przez park w ramach projektu Life Nature „Ochrona i odtwarzanie mokradeł na terenie obszaru Natura 2000 "Puszcza Kampinowska" NAT/PL/000746 przez wydzierżawienie terenu osobom uczestniczącym w programach rolnośrodowiskowych lub przez miejscowych rolników, którzy po sąsiedzku użytkują swoje łąki i pastwiska. Celem zabiegu jest utrzymanie cennych, często sezonowo podmokłych zbiorowisk roślinności łąkowej oraz zachowanie siedlisk ptaków, związanych z ekstensywnie użytkowanymi łąkami lub pastwiskami, takich jak: derkacz, żuraw, rycyk, krwawodziób, czajka, kszczyk, oraz motyli: modraszka alkona i telejusa oraz przeplatki aurinii, diaminy, cinksii, czerwoczyka nieparka i rojnika morfeusza. Jednocześnie udostępnienie bazy pokarmowej dla takich zwierząt jak: sarna, jelen, łos, pośrednio błotniak stawowy, myszołów. Termin zabiegu lipiec – wrzesień, zależnie od wilgotności terenu i występowania cennych gatunków roślin i zwierząt.
16. Przerzedzanie drzewostanu, utrzymywanie luk w drzewostanach i usuwanie gatunków ekspansywnych i inwazyjnych dotyczy głównie dąbrów świetlistych – siedlisk przyrodniczych wymagających utrzymywania bądź przywracania właściwych warunków świetlnych i struktury gatunkowej i przestrzennej. Wiąże się to m.in. z występowaniem w tych zbiorowiskach gatunków roślin światłolubnych.
17. Ochrona czynna ekosystemów wodnych – celem ochrony ekosystemów wodnych jest: ochrona procesów w nich zachodzących, utrzymanie różnorodności biologicznej, przeciwdziałanie antropogenicznej eutrofizacji, przeciwdziałanie pogarszaniu jakości i ilości wód zarówno powierzchniowych, jak i podziemnych oraz poprawianie stosunków wodnych. Podstawowym działaniem jest jednak zatrzymanie (retencja) jak największej ilości wody wiosennej pochodzącej z opadów na terenie parku. Realizowane jest ono przez budowę zastawek, progów piętrzących, przepustów piętrzących, brodów i grobli oraz przez naturalizację cieków wodnych KPN w ramach projektu Life+ na lata 2020-2026.. Działania te nie powodują podtopień na terenach należących do prywatnych właścicieli sąsiadujących z własnością Kampinoskiego Parku Narodowego i własnością Skarbu Państwa w użytkowaniu wieczystym parku. Jednocześnie przez cały czas prowadzony jest monitoring wód podziemnych i powierzchniowych oraz zmian klimatu. W przypadku wyjątkowo wysokich, długo utrzymujących się stanów wód wysokich powodujących zagrożenie dla ludzi i mienia – przyspieszanie odpływu wód powierzchniowych, odbiór ich z terenów otuliny na obszar parku.
18. Funkcjonowanie ziemnego zbiornika retencyjno-infiltrującego, gromadzącego również część oczyszczonych wód pościekowych z oczyszczalni ścieków „Mokre Łąki” – celem funkcjonowania zbiornika jest odbieranie z lokalnego kanału nadmiaru wód opadowych i roztopowych oraz spowalnianie ich odpływu. Jednocześnie dopływ wód pościekowych z oczyszczalni „Mokre Łąki” pozwala utrzymać całoroczne lustro wody, dzięki czemu powstaje

- dogodne siedlisko lęgowe dla ptaków wodno-błotnych oraz żerowisko wykorzystywane przez nie w okresie migracji.
19. Przeciwdziałanie osuwaniu się wydm, przez budowę płotków erozyjnych – celem zabiegu jest ochrona drogi publicznej w okolicy miejscowości Stara Dąbrowa i Górki przed osuwaniem się wydmy.
 20. Ochrona obszarów parku przed nadmierną penetracją ludzką – celem zabiegu jest ochrona nieudostępnianych terenów parku przed penetracją przez osoby odwiedzające park, m.in. przez ustawianie szlabanów i kołkowanie, utrudniające wjazd wszelkich pojazdów silnikowych na jego obszar.
 21. Ochrona obszarów parku przed nadmiernym ruchem turystycznym – celem zabiegu jest ochrona miejsc o wysokich wartościach przyrodniczych przez zatrzymanie części ruchu turystycznego na obrzeżach parku oraz ukierunkowanie go na szlaki turystyczne i miejsca z odpowiednio przygotowaną infrastrukturą turystyczną. W celu zatrzymania osób w małym stopniu zainteresowanych przyrodą parku, konieczne jest zaproponowanie im innych możliwości spędzenia czasu przez budowę i stałe utrzymywanie w odpowiednim stanie infrastruktury turystycznej.
 22. Konserwacja, renowacja i ochrona leśnych mogił, kapliczek, przydrożnych krzyży i innych pamiątek historii i kultury terenu parku – celem zabiegu jest ochrona walorów kulturowych i historycznych na obszarze parku. Oprócz wyeksponowania i stałej konserwacji wszystkich tych miejsc, planowane jest także ustawianie tablic informacyjnych.
 23. Nabywanie nieruchomości prywatnych położonych w granicach parku – celem działania jest stworzenie lepszych warunków ochrony przyrody oraz zapobieżenie wielu niekorzystnym procesom będącym wynikiem występowania terenów prywatnych w szachownicy z własnością Kampinoskiego Parku Narodowego i własnością Skarbu Państwa w użytkowaniu wieczystym Parku.
 24. Produkcja materiału sadzeniowego – celem jest uzyskanie sadzonek drzew i krzewów rodzimego pochodzenia na potrzeby zalesień nabywanych gruntów, podsadzeń luk po wiatrolomach oraz innych prac hodowlanych.
 25. Zwalczanie chorób grzybowych materiału sadzeniowego – celem zabiegu jest uzyskanie silnych i zdrowych sadzonek, wykorzystywanych w pracach zalesieniowych i odnowieniu lasu.
 26. Działania zaplanowane w projekcie POIiŚ „Dla zachowania bioróżnorodności – ochrona siedlisk i gatunków na obszarach wydmowych w Kampinoskim Parku Narodowym” będą realizowane dla siedlisk: wydm śródlądowych z murawami szczotlichowymi, muraw ciepłolubnych, suchych wrzosowisk, dąbrów świetlistych, grądów subkontynentalnych, śródlądowych borów chrobotkowych. Działania te są prowadzone metodami o potwierdzonej skuteczności. Na niewielką skalę zaplanowano także działania eksperymentalne, nie stosowane dotąd na obszarze KPN, ale znane z zakresu ochrony przyrody w skali kraju, np. powstrzymanie eutrofizacji borów chrobotkowych przez usuwanie nadmiaru zalegającej biomasy. W ramach projektu przewidziany jest wykup gruntów prywatnych znajdujących się w obszarze działania. Aktualnie nie ma możliwości wskazać szczegółowo jakie grunty w ramach projektu zostaną wykupione. Efektem ekologicznym projektu będzie poprawa stanu zachowania siedlisk, w tym siedlisk przyrodniczych Natura 2000.
 27. Realizacja projektu POIiŚ „Aktualizacja projektu Planu Ochrony Kampinoskiego Parku Narodowego oraz Planu Zadań Ochronnych dla Obszaru Natura 2000 PLC 140001 Puszcza Kampinoska, z wykonaniem operatu ochrony ekosystemów leśnych i nieleśnych będą realizowane na obszarze całego Parku. Głównym celem strategicznym jest opracowanie zaktualizowanego projektu dokumentu umożliwiającego zarządzanie Kampinoskim Parkiem

Narodowy i Obszarem Natura 2000 PLC 140001 Puszcza Kampinowska. Projekt Planu Ochrony Kampinoskiego Parku Narodowego oraz plan zadań ochronnych dla Obszaru Natura 2000 PLC 140001 Puszcza Kampinowska zostanie przedstawiony Ministrowi Środowiska do zatwierdzenia w formie projektu aktu prawnego.

28. Celem strategicznym przedsięwzięcia finansowanego ze źródeł unijnych pt.: „Ochrona mozaiki siedlisk rzadkich gatunków roślin i zwierząt w Kampinoskim Parku Narodowym” (nr projektu: POIS.02.04.00-00-0146/16) jest zachowanie i poprawa stanu siedlisk i gatunków związanych z mozaiką ekosystemów powstałą wskutek wielowiekowej, ekstensywnej działalności człowieka w pasach bagiennych Puszczy Kampinoskiej. Przedmiotem ochrony projektu są siedliska i gatunki ptaków związane z mozaiką siedlisk nieleśnych oraz terenami otwartymi, które na skutek zmian zachodzących w rolnictwie mają ograniczony dostęp do miejsc gniazdowych i żerowisk. Dzięki realizacji zabiegów ochronnych (koszenie łąk, usuwanie zielnych i drzewiastych roślin gatunków inwazyjnych, ochrona stref ekotonowych) oraz zaplanowanym wykupem gruntów prywatnych, możliwe będzie zachowanie i poprawa stanu następujących siedlisk przyrodniczych i gatunków: muraw ciepłolubnych, łąk świeżych rajgrasowych, łągów olszowo-jesionowych, grądów subkontynentalnych, bociana czarnego, błotniaka stawowego, orlika krzykliwego, gąsiorka, jarzębatki, lerki, zalotki większej i mopka.

III. Zabiegi w obszarach objętych ochroną krajobrazową.

Realizacja projektu LIFE+ NAT/PL/000746 – „Ochrona i odtwarzanie mokradeł na terenie obszaru Natura 2000 Puszcza Kampinowska” ma na celu zapobieganie obniżania się poziomu wód powierzchniowych i podziemnych oraz ochronę i poprawę warunków siedlisk od wód zależnych przez powstrzymywanie nadmiernego odpływu wód gruntowych za pomocą np. progów wodnych, meandryzacji cieków i kanałów w granicach KPN. Działania wykonane w ramach projektu nie doprowadzą do zalewania i podtapiania gruntów prywatnych sąsiadujących z Parkiem. Zostaną również wykopane oczka wodne w celu odtworzenia siedlisk gatunków płazów Natura 2000, wybudowane pomoce gniazdowe dla gatunków ptaków Natura 2000, odtworzone siedliska łąkowe, wykupione grunty prywatne, oraz zostaną przeprowadzone działania ograniczające inwazyjne gatunki zwierząt i roślin.

B. Uzasadnienie zabiegów w załączniku nr 3

1. Czynna ochrona gatunków roślin *ex situ* – celem zabiegu jest zabezpieczenie lokalnych populacji szczególnie cennych gatunków roślin przed wyginięciem. Dotyczy to zarówno gatunków już restytuowanych (sasanki łąkowej, zawilca wielkokwiatowego, orlika pospolitego, szalwii łąkowej i naparstnicy zwyczajnej), chronionych, jak i tych, których populacje są na tyle nieliczne, że są zagrożone wyginięciem na obszarze parku i być może w przyszłości będą wymagały zabiegów restytucyjnych. Zabieg przyczyni się do powstrzymania spadku bogactwa gatunkowego rodzimej flory.
2. Czynna ochrona gatunków roślin *in situ* – celem zabiegu jest poprawa i utrzymanie warunków siedliskowych dla zapewnienia trwałości populacji szczególnie cennych gatunków roślin. Dzięki temu zapewnione zostaną odpowiednie warunki także dla pozostałej rodzimej flory związanej z tymi samymi siedliskami. Zalicza się tu także restytucję gatunków, które wyginęły lub znalazły się na skraju wyginięcia na obszarze parku (dzwonecznik wonny).
3. Ochrona zwierząt łownych – celem zabiegu jest łagodzenie wpływu ekstremalnie trudnych warunków klimatycznych w okresie zimowym, przy wysokiej pokrywie śnieżnej i silnych mrozach, przez wykładanie soli, odladzanie wodopojów, udostępnianie runa przez częściowe usunięcie pokrywy śnieżnej oraz ewentualne dokarmianie w skrajnych warunkach zimowych.

Na przedwiośniu wykładanie soli ogranicza szkody wyrządzone przez jeleniowate w ekosystemach leśnych i podnosi kondycję zdrowotną zwierząt.

4. Ochrona żubrów – remont ośrodka i dostosowanie go do bytowania żubrów, które mają być sprowadzone do ośrodka. Osobniki będą regularnie badane w kierunku gruźlicy zgodnie z wytycznymi służb weterynaryjnych. Hodowla zamknięta zwierząt w Ośrodku Hodowli Żubrów w Smardzewicach ma na celu monitorowanie stanu zdrowotnego zwierząt, które ewentualnie zostaną wpuszczone do Ośrodka. Działania prowadzone są w ścisłym współdziałaniu z naukowcami oraz służbami weterynaryjnymi. W hodowli steruje się rozmnażaniem. Nie przekazuje się zwierząt innym ośrodkom hodowlanym ze względu na wystąpienie gruźlicy.
5. Ochrona rysia – działania są kontynuacją programu reintrodukcji tych drapieżników, rozpoczętego w 1992 r. Obejmują przede wszystkim monitoring populacji, ewentualny odlów i leczenie osobników chorych i osłabionych oraz ponowne ich uwalnianie.
6. Ochrona wilka – działania mające na celu monitoring liczebności i zachowań populacji, ewentualny odlów i leczenie osobników chorych i osłabionych oraz ponowne ich uwalnianie.
7. Ochrona bobrów – działania są kontynuacją programu reintrodukcji tego gatunku w 1980 r. Mają one również za zadanie zmniejszenie negatywnego wpływu bobrów na tereny prywatne położone w szachownicy własności z terenami będącymi własnością Kampinoskiego Parku Narodowego i własnością Skarbu Państwa w użytkowaniu wieczystym parku.
8. Ochrona lisów przed wścieklizną – monitorowanie i regulacja liczebności drapieżników podyktowana jest koniecznością zachowania równowagi w środowisku przyrodniczym oraz ograniczania rozprzestrzeniania się chorób zakaźnych. Wykładanie szczepionki planowane jest wiosną i jesienią (w ramach działań Wojewódzkiego Inspektoratu Weterynarii).
9. Ochrona czynna nietoperzy i innych drobnych ssaków oraz owadów – celem podejmowanych działań jest utrzymanie populacji zwierząt, związanych z człowiekiem. Z tego powodu, w części wykupionych od prywatnych właścicieli osad pozostawia się odpowiednio urządzone i zabezpieczone piwnice oraz niektóre drewniane budynki.
10. Ochrona czynna bociana czarnego, bielika, orlika krzykliwego i orlika grubodziobego – celem podejmowanych działań jest zachowanie miejsc gniazdowania wymienionych gatunków oraz uniknięcie niepokojenia ptaków w pobliżu gniazda w okresie lęgowym, przez wyznaczenie stref ochronnych wokół gniazd zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. poz. 2183).
11. Ochrona nietoperzy, ptaków (szczególnie dziuplaków) oraz bezkręgowców – działania polegają przede wszystkim na pozostawianiu drzew z dziupłami i większości drzew martwych, wywieszanie i utrzymywanie skrzynek dla nietoperzy, stanowiących miejsca rozrodu, bazę lęgową i miejsce żerowania wymienionych zwierząt. Termin realizacji zadań przewidziany jest na cały rok.
12. Ochrona czynna bezkręgowców ujętych w dyrektywie Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory oraz ptaków wymienionych w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa – ochrona polegająca na koszeniu i odkrzaczaniu łąk, utrzymywaniu odpowiedniego poziomu wód w zbiornikach, pozostawianiu drzew dziuplastych, próchniejących i martwych – głównie dębów i lip. Celem zabiegów jest zachowanie bazy pokarmowej oraz siedlisk rzadkich gatunków zwierząt.
13. Monitoring wybranych naturalnych gatunków zwierząt – umożliwia on poznanie wybranych parametrów populacji naturalnych gatunków i w razie potrzeby właściwe zaplanowanie

odpowiednich działań ochronnych. Obowiązek monitorowania tych gatunków wynika z dyrektywy ptasiej i siedliskowej.

Wprowadzono podział obszaru parku na rodzaje ochrony oraz określono sposoby udostępniania obszaru Parku dla celów naukowych, edukacyjnych, turystycznych i rekreacyjnych. Określono również maksymalną liczbę osób mogących przebywać jednocześnie w danym miejscu parku, udostępnionego dla realizacji wskazanego celu.

Realizacja zadań ochronnych wskazanych w załącznikach 2, 3 do niniejszego zarządzenia może być dostosowana do konieczności usuwania negatywnych skutków zjawisk żywiołowych w parku.

Wykonanie zadań ochronnych przyczyni się nie tylko do zachowania walorów przyrodniczo-krajobrazowych, odtworzenia zniekształconych i zanikłych ogniw rodzimej przyrody, ale również do utrzymania w należytych stanie infrastruktury, jaką dysponuje park.

Projekt zadań ochronnych uwzględnia działania mające na celu zachowanie lub przywracanie właściwego stanu siedlisk przyrodniczych i gatunków będących przedmiotami ochrony obszaru Natura 2000 Puszcza Kampinoska PLC 140001. Przykładowo, koszenie i odkrzaczanie łąk wpływają na zachowanie lub poprawę stanu ochrony niżowych świeżych łąk *Arrhenatherion elatioris* (6510), zmiennowilgotnych łąk trzęślicowych *Molinion caeruleae* (6410), pozwalające utrzymać odpowiednie warunki siedliskowe w miejscach gniazdowania derkacza (A122), kropiatki (A119) oraz występowania bezkręgowców chronionych Dyrektywą Siedliskową – czerwończyka nieparka (1060), modraszka telejusa (1059), przeplatki aurinii (1065) oraz staroduba łąkowego (1617). Odkrzaczanie wrzosowiska umożliwi utrzymanie siedliska przyrodniczego o nazwie suche wrzosowiska z rzędu *Calluno-Ulicetalia* (4030) oraz występujących na nim gatunków zwierząt, w tym także lelka (A224) oraz lerki (A246). Pozostawianie zamierających, martwych i dziuplastych drzew pozwala na utrzymanie miejsc żerowania i rozrodu dzięcioła średniego (A238), pachnicy dębowej (1084), zgniotka cynobrowego (1086). Natomiast regulacja liczebności drapieżników – lisa, jenota, norki amerykańskiej wpłynie pozytywnie na ochronę gatunków ptaków gnieźdzących się na ziemi, w tym derkacza (A122) i lerki (A246). Zaznaczyć należy, że siedliska przyrodnicze: wydmy śródlądowe z murawami napiaskowymi *Corynephorion canescentis* (2330), suche wrzosowiska z rzędu *Calluno-Ulicetalia* (4030), ciepłolubne śródlądowe murawy napiaskowe ze związku *Koelerion glaucae* (6120), zmiennowilgotne łąki trzęślicowe *Molinion caeruleae* (6410), niżowe świeże łąki użytkowane ekstensywnie *Arrhenatherion elatioris* (6510), grądy subkontynentalne *Tilio cordatae-Carpinetum betuli* (9170), łągi olszowo-jesionowe *Fraxino-Alnetum* (*91E0), świetliste dąbrowy *Potentillo albae-Quercetum* (*91I0) oraz gatunki roślin i zwierząt: dzwonecznik wonny (4068), leniec bezpodkwiatkowy (1437), starodub łąkowy (1617), zalotka większa (1042), czerwończyk nieparek (1060), modraszek telejus (1059), przeplatka aurinia (1065), pachnica dębowa (1084), zgniotek cynobrowy (1086), bocian czarny (A030), trzmielojad (A072), kropiatka (A119), derkacz (A122), lelek (A224), dudek (A232), dzięcioł średni (A238), lerka (A246), mopek (1308), ryś (1361) będące przedmiotami ochrony na obszarze Natura 2000 Puszcza Kampinoska są równocześnie przedmiotami ochrony parku.

Działania projektowane do wykonania w ramach zadań ochronnych dla Kampinoskiego Parku Narodowego, przyczynią się do zachowania i poprawy kondycji siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt będących przedmiotem ochrony znajdujących się na obszarze Natura 2000.